

ନିନ୍ଦା ମାସ

ଜାନୁଆରୀ ୧୯୮୮

ବିଷୟ-ସୂଚୀ

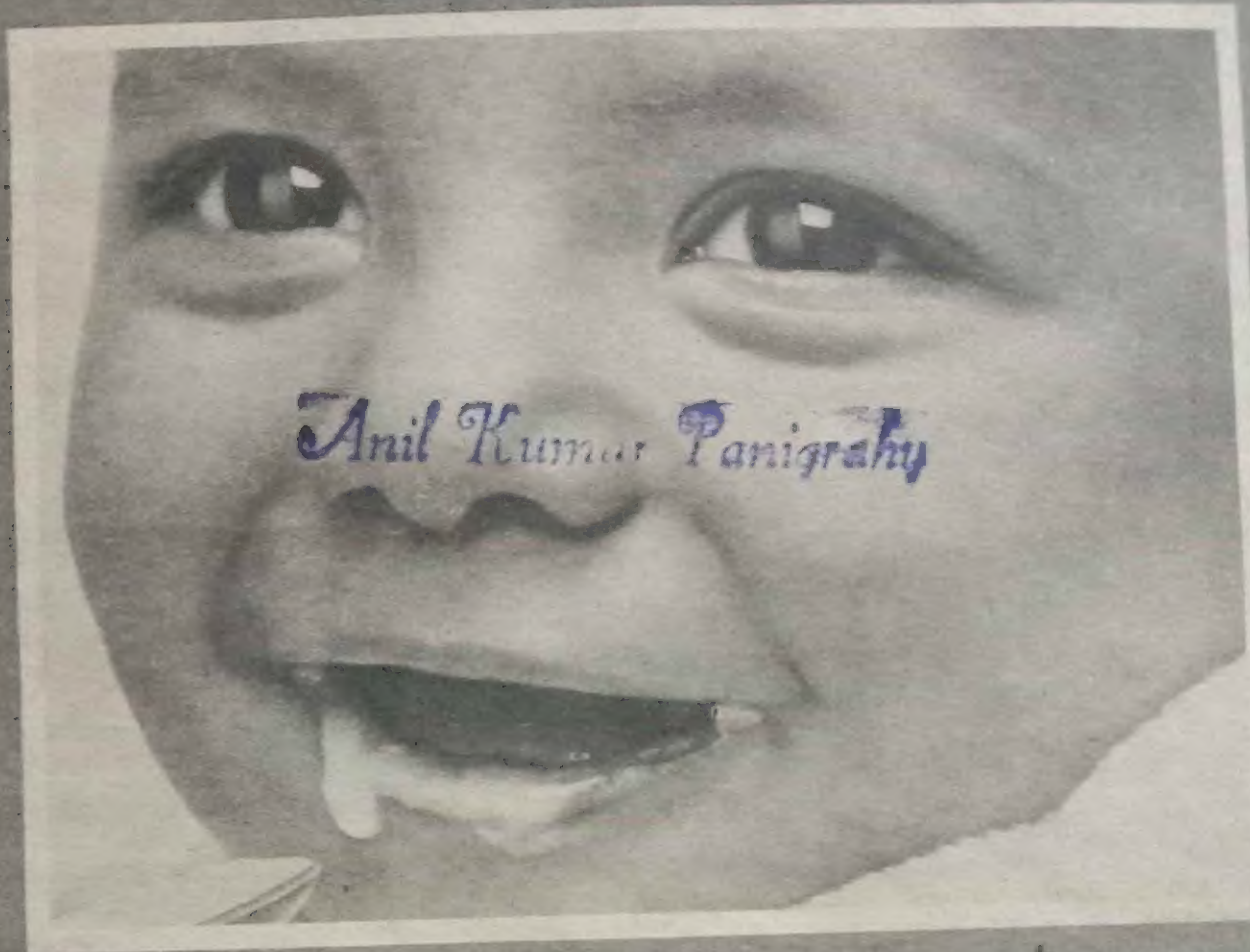
ନିନ୍ଦା	...	୭	କୃଷ୍ଣାବତାର	...	୪୩
ନିନ୍ଦା ସମ୍ବାଦ-ବିଶେଷ	...	୯	ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ	...	୪୧
ଭବିଷ୍ୟ	...	୧୦	ବିଶେଷ ସ୍ୱପ୍ନ	...	୪୫
ନିନ୍ଦା ରହସ୍ୟ	...	୧୧	ଅଧା ମୂଳ	...	୫୯
ନିନ୍ଦା ଉପହାସକାର କାହାଣୀ	...	୧୯	କୁଶଳ ବୃଦ୍ଧି	...	୭୦
ନିନ୍ଦା ବିଷୟ	...	୨୭	ପ୍ରକୃତର ବିଷୟ!	...	୭୩
ନିନ୍ଦା	...	୩୫	ଫଟୋ-ପରିଚୟ-		
ନିନ୍ଦା	...	୩୯	ପ୍ରତିଯୋଗିତା	...	୭୫

ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠା : ୨-୫୦

ବାକ୍ସିକ ମୂଲ୍ୟ : ୩୦-୦୦

ଆପଣଙ୍କ ଶରୀରକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖନ୍ତୁ
ସେରେଲାକ୍ ଆଦି ତାହା ଲାଭ

ଚହଳିଆ ଘନ ଆହାର ରୂପେ ଏହା ଆଦର୍ଶ ଆରମ୍ଭ !

ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁଟି ପ୍ରାୟ ୫ ମାସର ହୋଇଗଲେ,
ତା'ରାଜି ପକେଇବା ପ୍ରାୟ ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭବ
କରିବାର ଘନ ଆହାର । ତାକୁ ସେରେଲାକ୍
ଆଦି ତାହା ଲାଭ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ହେବ ।

ପୁଷ୍ଟି ସାଧନର ଲାଭ :
ସେରେଲାକ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆହାର, ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁ
ପକେଇବା କ୍ଷମତା ସମୟ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପରେ
ସେରେଲାକ୍, ଯାହା—ସେପାକା, ସେପାକା,
ପାକା, ଲିଫ୍ଟାମିନିସ୍ କଥା ଖସିଯାଏ । ଶିଶୁର
ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେରେଲାକ୍
ସବୁ ଚିକିତ୍ସା ସାମଗ୍ରୀର ପ୍ରତି ପ୍ରତିରୋଧକ କଥା
ସଠିକ୍ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିବ ।

ଆହାର ଲାଭ :
ସେରେଲାକ୍ ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟକର ହେବା ବଳେ
ସେଇ ଚିକିତ୍ସା କ୍ଷମତା ରଖା । ଏହାକୁ ଅଧିକ
ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କରିବା ଲାଭ ।

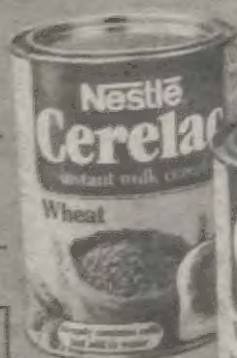
ଘନର ବିକ୍ଷେପକାରୀ ଲାଭ :
ସେରେଲାକ୍ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁର ପକେଇବା ସମୟ
ଏହା ଏହିପରି ପ୍ରାୟ ୫ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।

ହେଉ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁର ସାକ୍ଷୀକାରୀ କେତେକ ସାକ୍ଷୀକାରୀ
ନିଶ୍ଚୟ, ଦେଖିବେ, ଅଧିକରେ ଶିଶୁ ପକେ
ଆହାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଲେ ।

ଘନର ଲାଭ :
ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁର ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟକର କ୍ଷମତାକୁ,
କେତେକ ଘନର ପାଣି ପ୍ରକାଶ ସେରେଲାକ୍
କରିବ । ୫ ମାସର ଶିଶୁର ସେରେଲାକ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଏହା ୫ ମାସର ସେରେଲାକ୍ ନୂଆ ସେରେଲାକ୍
ଘନର ଶୁଭାମ୍ଭୁ ।

ଘନର ଲାଭ କଥା ଘନର ସେରେଲାକ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
କଥାକୁ ଘନର ଘନର ପାଣି କଥାକୁ, ଘନର
ଘନର ଏହି ଶିଶୁର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ
କ୍ଷମତା କରିବ ଏହା ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁର ନିଶ୍ଚୟ,
ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଶିଶୁର ପୁଷ୍ଟକର ଆହାର ।

ନାଗରୀକେ
ଶିଶୁର ହେଲାଣି ଶିଶୁର କ୍ଷମତାକୁ ପାଣି
ଏହି ଶିଶୁର ଶିଶୁର କ୍ଷମତାକୁ :—
ସେରେଲାକ୍
ଘନର କ୍ଷମତା ୫
ନୂଆ ଶିଶୁ-110008

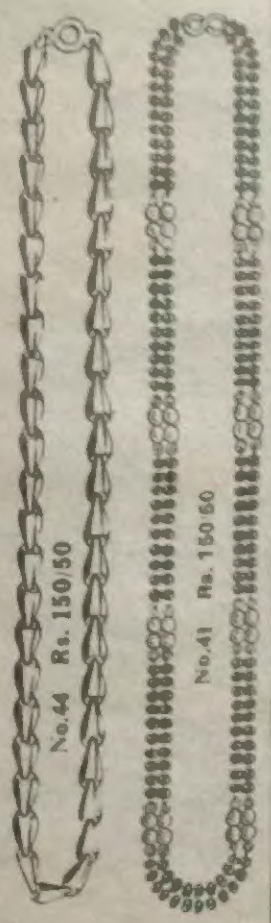
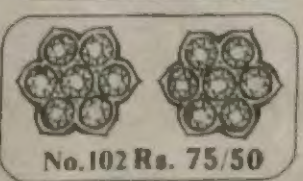
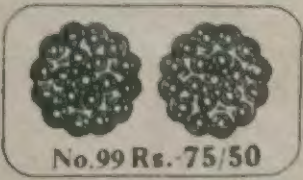
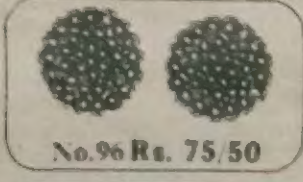
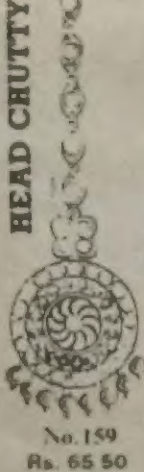
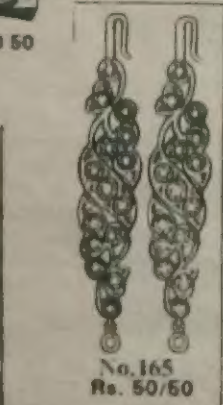
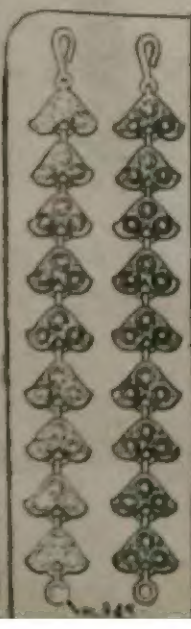
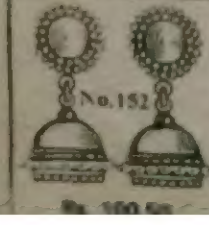
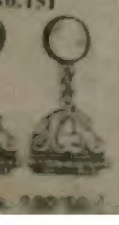
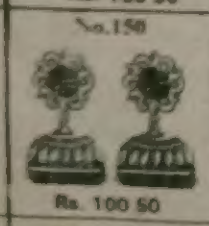
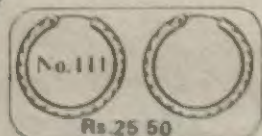
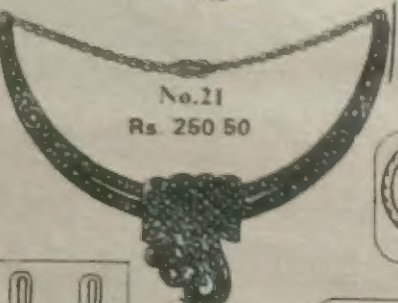
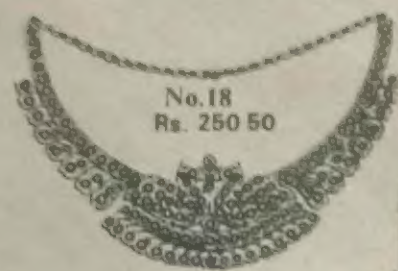
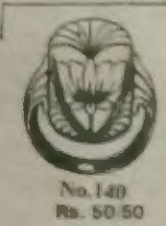
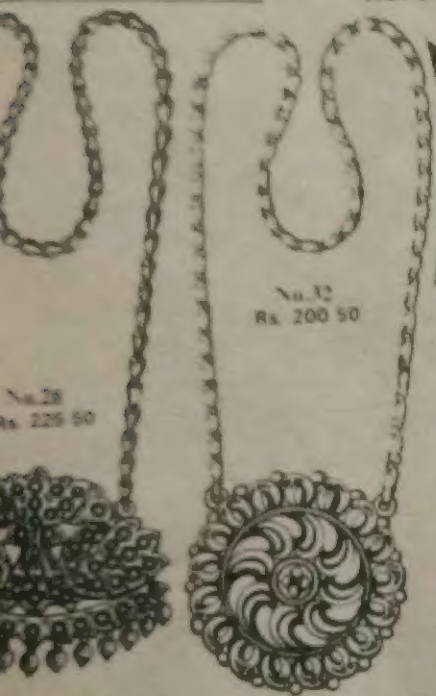
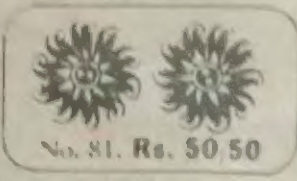
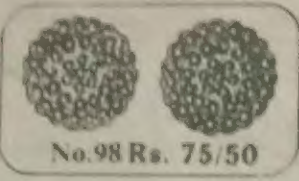
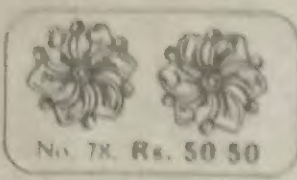
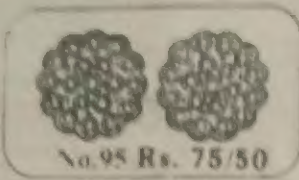
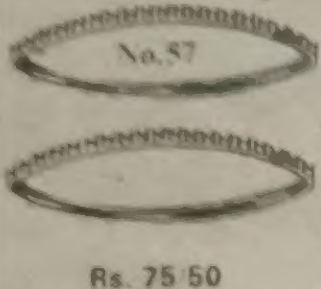
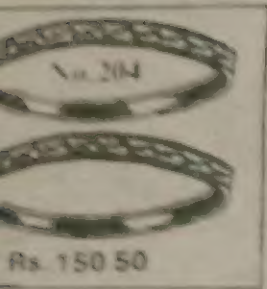

ସେରେଲାକ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କି : ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସୁକ୍ଷ୍ମ-ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ଟି ସାଧନ ।

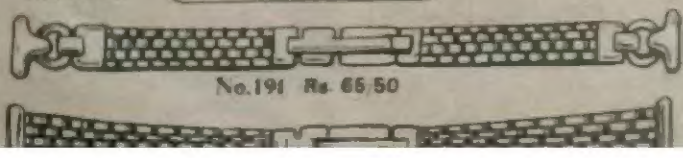
“ମେଣ୍ଡ”

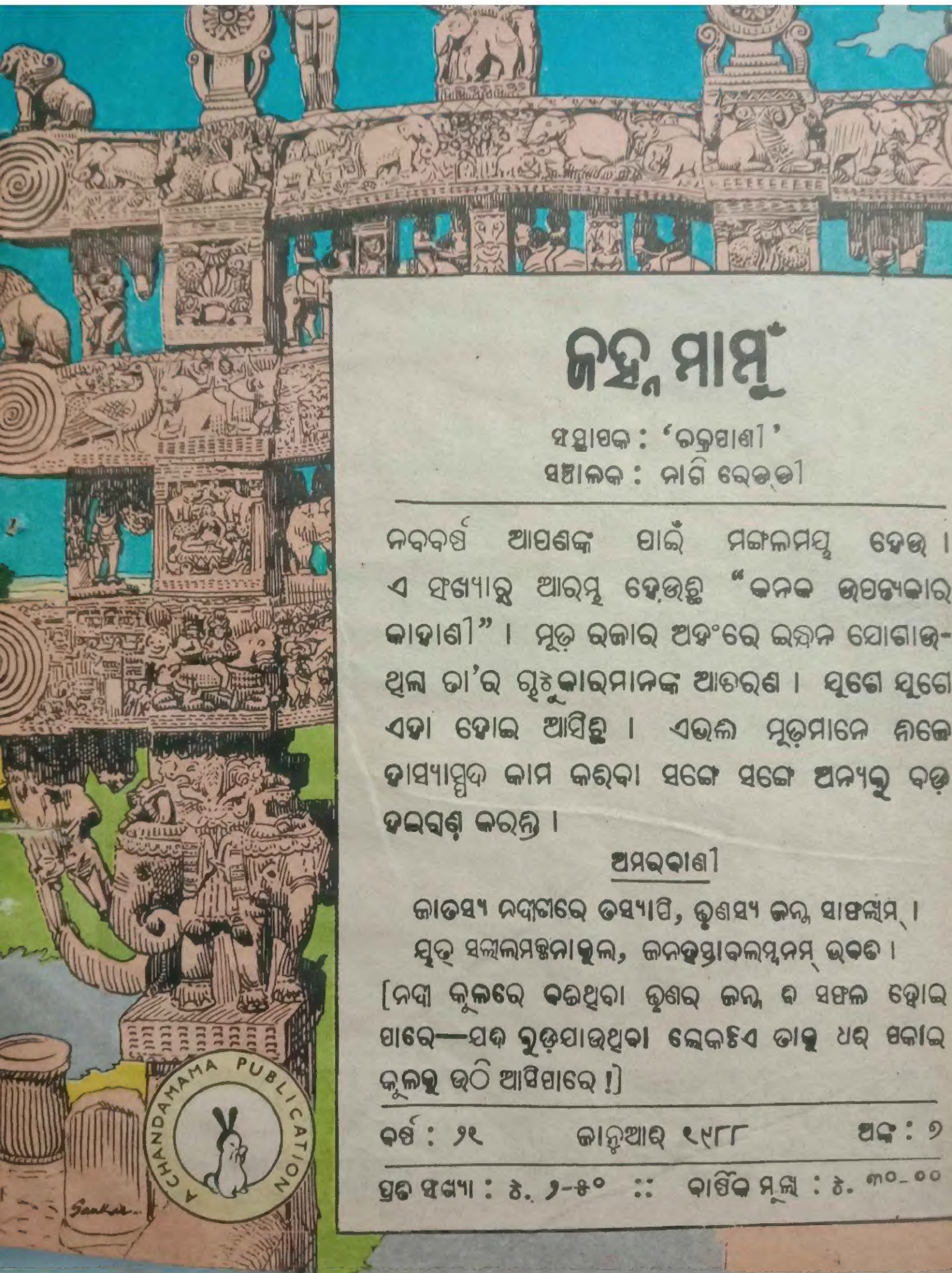
ବାଲ୍ୟ କ୍ୟାରେଟ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଢ୍ୟତ ଅଳଙ୍କାର ଜଗତରେ ଦମ୍ଭସ୍ତ ଓ ବ୍ୟାତ ନାମ !
ସତା ଜନସ ଏବଂ ଅବୁଲଗରୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ! ସବୁ ପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ ସୁଦ୍ଧାରର ଭଲ
ନାନା ରୂପ ଅଳଙ୍କାର !

ମଗାରର ବେଳେ ଅଳଙ୍କାର କାରର ନୟର ଲେଖିବେ । ଭ. ପ. ଶାଳି ଅଲଗା ।
ମାଗଣା ତାଲୁକା ପାର୍ଲ-ଲେଖନୁ । (ଏକେଣ୍ଡ୍ ଆବଶ୍ୟକ)

No. 41 Rs. 150 50

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚକ୍ରପାଣୀ'

ସମ୍ପାଳକ : ନାଗି ରେଭତି

ନବବର୍ଷ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ମଙ୍ଗଳମୟ ହେଉ ।
ଏ ସନ୍ଧ୍ୟାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଛି “କନକ ଉପତ୍ୟକାର
କାହାଣୀ” । ମୁତ୍ତ ରଜାର ଅନ୍ତରେ ଇନ୍ଦ୍ରନ ଯୋଗାଉ-
ଥିଲା ତା’ର ଗୁରୁକାରମାନଙ୍କ ଆଚରଣ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ
ଏହା ହୋଇ ଆସିଛି । ଏଭଳି ମୁତ୍ତମାନେ ନିଜେ
ହାସ୍ୟାସ୍ତକ କାମ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅନ୍ୟକୁ ବଡ଼
ହଇଗଣ କରନ୍ତି ।

ଅମରବାଣୀ

ଜାତସ୍ୟ ନଦୀଗରେ ତସ୍ୟାପି, ଦୃଶସ୍ୟ ଜନ୍ମ ସାଫଲ୍ୟମ୍ ।

ଯୁତ ସଲ୍ଲମଞ୍ଜନାବୁଲ, ଜନହସ୍ତାବଲମ୍ବନମ୍ ଭବତି ।

[ନଦୀ କୂଳରେ ବଜିଥିବା ଦୃଶର ଜନ୍ମ ବି ସଫଳ ହୋଇ
ପାରେ—ଯଦି ବୁଝିପାଉଥିବା ଲୋକଟିଏ ତାକୁ ଧରି ପକାଇ
କୂଳରୁ ଉଠି ଆସିପାରେ !]

ବର୍ଷ : ୨୧

ଜାନୁଆରୀ ୧୯୮୮

ଅଙ୍କ : ୭

ପ୍ରତି ସନ୍ଧ୍ୟା : ଟ. ୨-୫୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୩୦-୦୦

Santhar

ଜମିବ ଭଲ ଗୁରୁଆସର ଲିପ୍ଟନ୍ ବିସ୍କୁଟର ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର

ଏବେ ଜମି ଉଠିବ — ନୂଆ ଲିପ୍ଟନ୍
ର । ସ୍ବାଦରେ ଭରା, ହାଲୁକା
ମୁଡ଼ିଆ । ସତରେ
ବା ଜଣକର ।

ନ

!

ଜହମ୍ମାମୁଁ ସମ୍ବାଦ-ବିବରଣୀ

କା'ର ସବନାଶ, କା'ର ପୁଷମାସ

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ଗାବଡ଼ ନାମକ ଗାଁରେ ଚଢ଼କା ପଡ଼ି
ଗୋଟିଏ ଶିଶୁର ପ୍ରାଣ ଗଲା, କିନ୍ତୁ ପାଖରେ ଥିବା
ଗୋଟିଏ ଆଜନ୍ମ ବଧୂର ପିଲା ଶ୍ରବଣ ଶକ୍ତି ପାଇଗଲା ।

ଗନ୍ତାଘରଆଳ କବର

ମିଶର (ଇଜିପ୍ଟ)ର ବିଖ୍ୟାତ ପାଗେ ବା ସମ୍ରାଟ ଭୂତାନ୍-
ଶାମୁନ୍ଙ୍କ ବସନ୍ତ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଣିଥିବ । ତାଙ୍କ ଗନ୍ତାଘରଆ
ତଥା ସୁବେଦିତଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ମାୟା । ମାୟା ଓ
ମାୟାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କବରର ସନ୍ଧାନ ଏବେ ମିଳିଛି । ହଜାର
ହଜାର ବର୍ଷ ତଳର ସେ କବର ଭିତରେ ବହୁତ
ଧନରହ ଥିବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ଅତ୍ୟୁ ବୃକ୍ଷର ଗରିମା

ଭାରତରୁ ଯାଇ ମସ୍କୋର ବୋଟାନିକାଲ୍ ଗାର୍ଡନ୍‌ରେ
ସ୍ଥାପିତ ଗୋଟିଏ ଦେବଦାରୁ ବୃକ୍ଷ ସମୟ କ୍ରମେ
ଶହେ ଫୁଟ ଯାଏ ବଢ଼ି ମସ୍କୋ ନଗରର ଉଚ୍ଚତମ ବୃକ୍ଷ
ହେବାର ଗୌରବ ଅର୍ଜନ କରିବ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ି
କରିଯାଏ ।

ସାଇବେରିଆଠୁ ଭଲ ?

ଦ୍ଵିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଲଢ଼ିଥିବା ଜଣେ ଉକ୍ରାୟନବାସୀ
ସୈନିକ ଆଜିକୁ ୪୨ ବର୍ଷ ହେଲା ନିଜ ଘରର ଗୋଟିଏ
କୋଣରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲା । ଜର୍ମାନୁମାନେ ରୁଷ ଭିତରକୁ
ପଶିଆସିବା ବେଳେ ସେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିଥିଲା ।
ଜର୍ମାନର ପରାଜୟ ପରେ ତା'ର ଭୟ ହେଲା କି ରୁଷ
ସରକାର ତାକୁ ତା'ର ଘରୁତା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ହସାବରେ
ସାଇବେରିଆ ଭୂଷାର-ମରୁକୁ ପଠାଇଦେବେ । ଏବେ
ତାର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଛି ଓ ସେ ପଦାକୁ ଆସିଛି ।

ଏକଦା ଭରତ ନାମରେ ଜଣେ ରାଜା ଥିଲେ । ପରିଶତ ବୟସରେ ସେ ରାଜ୍ୟର ସୁବିଧାନକୁ ଦେଇ ତପସ୍ୟା ନିମନ୍ତେ ବଣକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ଦିନେ ସେ ନଈରେ ସ୍ନାନ କରୁଛନ୍ତି, ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ମା ହରିଣ ତା' ଶାବକକୁ ସ୍ତନ୍ତ୍ର ମରିଗଲା । ଭରତ ହୁଆ ହରିଣକୁ ନିଜ ବୁଡ଼ିଆକୁ ନେଇଯାଇ ପାଳିଲେ । କ୍ରମେ ସେ ହରିଣ ହୁଆ ତାକୁ ଏମିତି ମାୟାତୋରିରେ ବାନ୍ଧିଲା ଯେ ସେ ଆଉ କିଛି କଥା ଭୁଲିଯାଇ ତାହାରି ପରି ନେବାରେ ମନ ଦେଲେ ।

ମୁହଁ ସମୟକୁ ସେ ସେହି ହରିଣ କଥା ଭୁଲୁଥିବାରୁ ପର ଜନ୍ମରେ ହରିଣ ହୋଇ ଜନ୍ମ ନେଲେ । କିନ୍ତୁ ପୁରୁଷକୁ କଥା ତାଙ୍କର ମନେଥାଏ । ସେ ଅନୁତାପ କରୁଥାନ୍ତି । ହରିଣ ଜୀବନ ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ବାହୁଣ ପରିବାରରେ ଜନ୍ମ ନେଲେ । ଦୁଇ ପୁରୁଷକୁ କଥା ସୁମରି ସେ ସବଦା ବିତସ୍ତୁ ହୁ ରହୁଥାନ୍ତି । ଲୋକେ ତାକୁ ବୋକା ଭାବି ଜଡ଼ ଭରତ ବୋଲି ଡାକୁଥାନ୍ତି । ସେ ଘର ସ୍ତ୍ରୀ ଏଣେ ତେଣେ ବୁଲୁଥିବା ବେଳେ ଦିନେ ରାଜକର୍ମଗୃହମାନେ ତାକୁ ଧରି ନେଇ ରାଜାଙ୍କ ସବାସ ବସ୍ତ୍ର ବାଧା କାମରେ ଲଗାଇଲେ ।

ସେ କାଳେ କୌଶସ ପ୍ରାଣୀକୁ ମାଡ଼ି ପକାଇବେ, ତେଣୁ ସାବଧାନରେ ଚାଲୁଥାନ୍ତି । ଫଳରେ ସବାସର ଗତିରେ ବାଧା ପଡ଼ୁଥାଏ । ରାଗିଯାଇ ରାଜା ଥରେ ତାକୁ ଗୋଇଠାଏ ପକାଇଲେ । ବାହୁକ କିନ୍ତୁ ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ ରାଜାଙ୍କୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଉପଦେଶ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାଜା ବିସ୍ମୟରେ ସବାସରୁ ଓଲଟାଇ ତାକୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ । ରାଜା ତାକୁ ବହୁ ଭାବରେ ସମ୍ମାନିତ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ମୋଟେ ଅପେକ୍ଷା ନକରି ବଣକୁ ଯାଇ ତପସ୍ୟା କରି ମୁକ୍ତି ଲାଭ କଲେ ।

ଚକିତ୍ରା ରହସ୍ୟ

ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ବର୍ଷ ତଳର ଗୋଟିଏ କଥା । ମଙ୍ଗଳପୁର ଗାଁରେ ଜଣେ ଜମିଦାର ଥିଲେ । ନାମ ବିଷ୍ଣୁ ଗୁପ୍ତ । ତାଙ୍କ ଜମିଦାର ସେପରି ବିଶେଷ ବଡ଼ ନଥିଲା, ତେବେ ଜମିଦାର ସାଙ୍ଗକୁ ତାଙ୍କର କିଛି ବ୍ୟବସାୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା ।

ମଙ୍ଗଳପୁର ଗାଁରେ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ବୈଦ୍ୟ ଥିଲେ । ବିଷ୍ଣୁ ଗୁପ୍ତଙ୍କର ଦେହ ପା ଶରପ ହେଲେ ସେ ଦେଖୁଥିଲେ । ବୈଦ୍ୟଙ୍କର ପରଲୋକ ହୋଇଯିବାରୁ ବିଷ୍ଣୁ ଗୁପ୍ତ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ ।

ଏହାପରେ ଥରେ ବିଷ୍ଣୁ ଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଜ୍ୱର ହେଲା । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଶ୍ୟାମଗଡ଼ ଗାଁର ବୈଦ୍ୟ ଜୟରାମଙ୍କୁ ଡାକ ହେଲା । ଜୟରାମ ଆନନ୍ଦରେ ଆସି ବିଷ୍ଣୁ ଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । କାରଣ ଏଡ଼େ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଚକିତ୍ରା

କରିବାର ସୁଯୋଗ ତାଙ୍କୁ ପୁରୁଷ କେବେ ମିଳ ନଥିଲା । ସେ ଆସି ଔଷଧ ଦେଲେ ଓ ସବୁଦିନ ଆସିଲେ । ଡିନି ଗୁରୁଦିନରେ ଗୁପ୍ତ ପୁରାପୁରା ସୁସ୍ଥ ହୋଇଗଲେ । ସେ ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ଶତେଟଙ୍କା ଥରାଇ ଦେଲେ ।

ବାଧୁବକ ବିଷ୍ଣୁ ଗୁପ୍ତଙ୍କର ବିଶେଷ କିଛି ହୋଇ ନଥିଲା । ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ୱର । ହୁଏତ ସେ ବନା ଚକିତ୍ରାରେହିଁ ଆପଣାନ୍ତି ଏ ଭଳି ହେବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ତା କୌଣସି ଜରୁରୀ କାମରେ ସହରକୁ ଯିବା ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ସେ ଔଷଧ ଖାଇ ଶୀଘ୍ର ଆରେକ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ଔଷଧ ତା କାମ କରିବାରୁ ସେ ଖୁସି ହେଲେ । ଏବେ ଗୁଡ଼ିଏ ଟଙ୍କା ଦେବାର ଚାହାଣ୍ଟି ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ତେବେ ଅନ୍ୟ କାରଣ ବି ଥିଲା । ଗୁପ୍ତ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ବୈଦ୍ୟ ଅଭାଗୀ ଲୋକ ।

“ତୁ ପାହାପାରି ନସର ପସର ...”

ବୈଦ୍ୟ ଅବାକୁ ହୋଇଗଲେ । କାରଣ
ଏଭଳି ସାଧାରଣ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ
ତାକୁ କେହି ପାଞ୍ଚ ଦଶଟଙ୍କାରୁ ବେଶି ଦେଉ
ନଥିଲେ । ସେ ଗୁପ୍ତକୁ କି ଭାଷାରେ ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେବେ ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆନନ୍ଦରେ
ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦ ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ ।

ଏହାର ଦୁଇଦିନ ପରେ ସେ ଆସି
ହୋଇ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଘରେ । ଗୁପ୍ତ
ପଚାରିଲେ, “କ’ଣ ବୈଦ୍ୟ ମହାଶୟ ।
ଆମ ଗାଁ ଗସ୍ତା ଦେଇ ଆଉ କୁଆଡ଼େ
ଯାଉଥିଲେ କି ?”

“ନା, ଶାସ୍ତ୍ର ଆପଣଙ୍କ ସହ କଥା ଅଛି
ବାଲି ଆସିଛି ।” ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ ।

“ବେଶ୍, ବେଶ୍ । ବୁଝନ୍ତୁ ।” ଗୁପ୍ତ
ବୈଦ୍ୟକୁ ବସିବାକୁ ଗୌରବ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ।
ବୈଦ୍ୟ କଣ୍ଠସ୍ଵର ଧୀର କରି କହିଲେ,
“ଗୋପନ କଥା ।”

ଗୁପ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବୈଦ୍ୟକୁ ଗୋଟିଏ
ଉତର କୋଠାକୁ ନେଇଗଲେ । ବୈଦ୍ୟ
ଥରେ ଯୋରେ ନିଃଶ୍ଵାସ ନେଇ କହିଲେ,
“ମହାଶୟ, ଆପଣଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କଲବେଳେ
ମୁଁ ହଠାତ୍ କେତୋଟି ଉପସର୍ଗ ଦେଖିଲି ।
ସେଥିରୁ ବୁଝିଲି ଆପଣଙ୍କ ଉତରେ ଗୋଟିଏ
ଭ୍ରାଷଣ ବେମାର ଦେଖା ଦେଇଛି । ତାହାର
ଚିକିତ୍ସା ନହେଲେ...”

“ନହେଲେ ?” ଗୁପ୍ତ ପଚାରିଲେ ।

“ଆପଣ ଛଅମାସ ପରେ ଲହୁଧାମ
ପରିତ୍ୟାଗ କରିବେ ।” ବୈଦ୍ୟ ସଙ୍କୋଚ ସ୍ଵର
କହିଲେ ।

“ଯଦି ସେ ରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ଅଛି,
ତେବେ ଚିକିତ୍ସା ନ ହେବା କିଆଁ ?” ଗୁପ୍ତ
ପଚାରିଲେ ।

“କଥା କ’ଣ କି, ସେ ଚିକିତ୍ସା ଟିକିଏ
ବ୍ୟୟସାପେକ୍ଷ । ଅର୍ଥାତ୍ ମୋତେ ବହୁତ
ମୁଲ୍‌ବାନ ଔଷଧ ତଆରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ସୁନା ଭସ୍ମ ସେ ଔଷଧରେ ପଡ଼ିବ । ହଜାର
ହଜାର ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ।”

“କେତେ ହଜାର ?”

“ସମୁଦାୟ ପ୍ରାୟ ବାର ହଜାର ପଡ଼ିବ ।”

ଗୁପ୍ତ ମୁଣ୍ଡ ଡଳଇ କହିଲେ, “ବୈଦ୍ୟଜ୍ଞା,
ମୋତେ ବଅସ ଆସି ସତୁର ହେଲଣି । ମୁଁ
ଜୀବନରେ ଯାହା କରିବାର କରିଛି । ଏଣିକି
ମୋ ପୁଅ ଜମିଦାର ତଥା ବେପାର ବୁଝୁଛି ।
ମୁଁ ଭଗବତ୍ ଚିନ୍ତାରେ କିମ୍ବା ପୋଥି ପୁରଣ
ପଢ଼ି ସମୟ ବିତାଉଛି । ମୋର ଆଉ ଦାର୍ଦ୍ଦ
ଜୀବନ ଦରକାର କ’ଣ? ଭଗବାନ ଯଦି
ଚାହୁଁବେ, ତେବେ ମୁଁ ପରଲୋକଗମନ ନ
କରିବି କିଆଁ? ନା ବୈଦ୍ୟଜ୍ଞା, ମୁଁ ବାର
ହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ।”

ବୈଦ୍ୟ ଶମ୍ଭୁର ହୋଇ କହିଲେ, “ଆପଣ
ମୋ କଥାରେ ଗୁରୁତ୍ବ ଦେଉ ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ
ଠିକ୍ କହୁଛି । ଚିକିତ୍ସା ନହେଲେ ଛଅ
ମାସରେ ଆପଣ ଯିବେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚିକିତ୍ସା
ଆରମ୍ଭ ହେବା ଦରକାର ।”

“ମୋର ଚିକିତ୍ସା ଦରକାର ନାହିଁ, ବୈଦ୍ୟ
ମହାଶୟ! ଦୁନିଆରେ କେତେଜଣ ଏପରି
ଦୁର୍ମୂଲ୍ ଚିକିତ୍ସାର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ପାରିବେ?”
ଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

“କିନ୍ତୁ ଚିକିତ୍ସା ନହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ବଞ୍ଚିବାର
ଆଶା ନାହିଁ ଯେ!” କହିଲେ ଶମ୍ଭୁ ।

“କହିଲି ପର, ମୋର ବଞ୍ଚିବାରେ ଆଗ୍ରହ
ନାହିଁ ! ତେବେ ଆପଣ ଯଦି ଚାହାନ୍ତି, ଚିକିତ୍ସା
କରି ପାରନ୍ତି । ମୁଁ ବର୍ଷକ ପରେ ଟଙ୍କା ଦେବି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋଠିଂ ଟଙ୍କା ନାହିଁ ।” ଗୁପ୍ତ
କହିଲେ ।

“ବର୍ଷକ ପରେ ଆପଣ ବାର ହଜାର
ପାଇବେ କେଉଁଠାରୁ?” ବୈଦ୍ୟ ପଚାରିଲେ ।

“ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ସାଧାରଣ ବୈଦ୍ୟ
ଯଦି ଛଅ ମାସରେ ବାରହଜାର ଟଙ୍କା ଆପଣ
କରି ପାରିବେ ବୋଲି ଭାବିଲେ, ମୋ ଭାବେ
ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ଜମିଦାର ଓ ବ୍ୟବସାୟୀ
ବର୍ଷକରେ ବାରହଜାର ଯୋଗାଡ଼ କରିପାରିବେ
ନାହିଁ?” ଗୁପ୍ତ ହସି ହସି ପଚାରିଲେ ।

ବୈଦ୍ୟ ଅସ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କଲେ;
କହିଲେ; “ଆଜ୍ଞା, ଚାହାଁ ହେଉ ।
ଆଶାମୀ କାଲିଠୁଁ ଚିକିତ୍ସା ଆରମ୍ଭ କରୁଛି ।
ପରଦିନ ବୈଦ୍ୟ ଔଷଧ ଧରି ଆସିବେ
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗୁପ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ

ଦେଲେ । ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ବୈଦ୍ୟ କିଛି କିଛି ଔଷଧ ନେଇ ଆସୁଥାନ୍ତି ଓ ତାହା କପରି ଡ୍ରସବନ କରିବାକୁ ଦେବ, ସେକଥା କହି ଯି ଉଥାନ୍ତି ।

“ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ କପରି ଅଛନ୍ତି ?” ବୈଦ୍ୟ ଦିନେ ପଚାରିଲେ ।

“ଭଲ ଅଛି । ମୋର ରୋଗ ତ ମୋତେ କିଛି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଉ ନଥିଲା, ଆପଣ ବିଚକ୍ଷଣ ବୈଦ୍ୟ ବୋଲି ଲାଗି ରହିଥିବା ରୋଗ ଧରି ଯାଇଲେ । ଚିକିତ୍ସାରେ ସେ ରୋଗ କେତେ ଦ୍ରାବରେ ଭଲ ହେଉଛି, ସେକଥା ସିନା ପଣ ବୁଝିପାରିବେ ! ମୁଁ ତ ରୋଗଟି ଅନୁଭବ କରୁନଥିଲି, କେତେଦୂର ତାହା ଭଲ ହେଲା

ନହେଲା, ସେକଥା ବୁଝିବା କଷ୍ଟ ।” ବୁଝା କହିଲେ ।

ବୈଦ୍ୟ କ’ଣ କହିବେ କହିବେ ଶେଷ କହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅନେକ ସମୟ ବସିରହି ଚାଲିଗଲେ । ସେହୁପରି ଆହୁରି କେତେଦୂର ହେଲା ।

ମାସକ ପରେ ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା, ବର୍ଷେ ତ ବହୁତ ହେଉ ଅଛି । ମୋତେ କୌଣସି ମତେ ଆଠ ହଜାର ଟଙ୍କା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

“ବୈଦ୍ୟଜୀ, ମୁଁ କ’ଣ ଦେବାର ଥିଲେ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ ? ମୁଁ ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର କ’ଣ ଏପରି ବିଶେଷ ଦରକାର ?” ଗୁପ୍ତ ପଚାରିଲେ ।

“ମୋ ଝିଅକୁ ମୁଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଯୋତୁକ ଦେଇପାରି ନଥିଲି ବୋଲି ସେ ଆଜ୍ଞାବନ ଗୋଟିଏ ସହୁଛି । ତା’ ଆଖିର ଲୁହ ମୁଁ ସହ୍ୟ କରିପାରୁନା, କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତା’ ଝିଅର ବାହାଘର ବାଧ୍ୟ ହେଲାଣି । ବରପତ୍ନୀ ଆଠ ହଜାର ଟଙ୍କା ଯୋତୁକ ଗୃହାନ୍ତି । ବାହାଘର ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଲାଇବା ଭଳି ଅର୍ଥ ମୋର ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଯୋତୁକ ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।” ବୈଦ୍ୟ କହିଲା ।

ଗୁପ୍ତ ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ନାତୁଣୀକୁ ଜାଣିଥିଲେ । କାରଣ ସେ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଗାଁରେ ବୈଦ୍ୟଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଘରେ ରହି ଗୃହଣାଳୀରେ ପଢୁଥିଲା । ଝିଅଟିର ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଘର ଭଲ ।

ଗୁପ୍ତ କହିଲେ, “ବୈଦ୍ୟଜ୍ଞ, ଯୋଡୁକ ପ୍ରଥାକୁ ମୁଁ ଘୃଣା କରେ । ମୋର ଟଙ୍କା ଥିଲେ ବି ସେଥିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଇ ନଥାନ୍ତି ।” ଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

“କିନ୍ତୁ ମୁଁ କରିବି କ’ଣ ? ମୋ ନାନ୍ଦୁଣୀର ବାହାଘର...”

“ଶୁଣନ୍ତୁ । ଆପଣ ମୋ ସିରସ୍ତାରେ ଥିବା ସୁଧୀରକୁ ଜାଣନ୍ତି ?” ଗୁପ୍ତ ପଚାରିଲେ ।

“ହଁ ଆଜ୍ଞା । ଆପଣଙ୍କ ଦେହ ଶରୀର ହେବା ବେଳେ ମୋତେ ତ ସେ ଡାକିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ।”

“ବେଶ୍ । ସେ ଅତି ସବୁ ସୁସ୍ଥବର ଯୁବକ । ଆପଣ ତାକୁ ଜୁଆର୍ କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେବି । ସୁଧୀର ଆମ ଘରେ ମଣିଷ ହୋଇଛି । ସେ ଯୋଡୁକକୁ ମୋହରି ଭଳି ଘୃଣା କରୁଥିବ ବୋଲି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ।” ଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

ବୈଦ୍ୟଜ୍ଞ ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ଯଥା ସମୟରେ ବାହାଘର ହୋଇଗଲା ।

ଏଣେ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଚକିତ୍ରା ଗୁଲିଥାଏ । ଛଅମାସ ପୂର୍ବ ହେବାକୁ ମାସେ ଅଛି, ବୈଦ୍ୟ ଆସି ଦିନେ କହିଲେ, “ମହାଶୟ, ମୋତେ ଗୁରୁତ୍ୱଜାର ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁ ।”

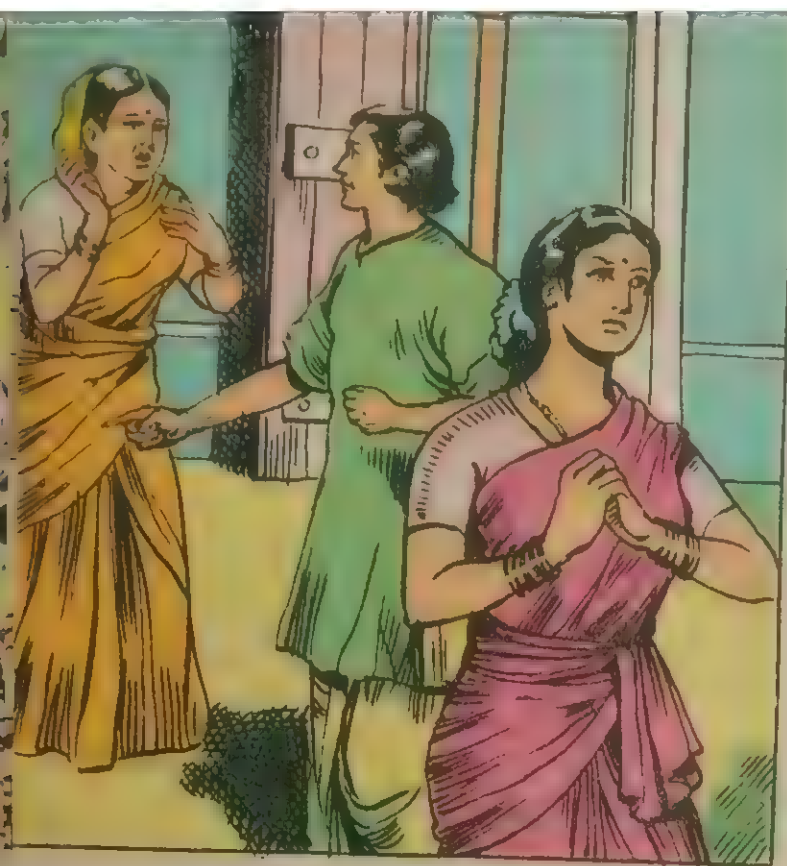
“କାହିଁକି ?” ଗୁପ୍ତ ପଚାରିଲେ ।

“ମୋ ପୁଅ ସହରରେ ଯେଉଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଚାକିରି କରୁଥିଲା, ସେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବନ୍ଦ

ହୋଇଯାଇଛି ପାଞ୍ଚ ଛଅମାସ ହେବ । ଏତେ-ଦିନ ହେଲା ସେ ଘରେ ବସି ରହିଛି । ତାକୁ ଗୋଟାଏ ବେପାର କରାଇଦେବି । ଗୁରୁତ୍ୱଜାର ଟଙ୍କା ମୂଲଧନ ଲେଖା ।”

ଜମିଦାର ଭାବ କହିଲେ, “ଶୁଣନ୍ତୁ । ମୁଁ ଗୁଡ଼େଁ ସୁଧୀର ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଠିଆ ହେଉ ସେ ଧାନ ବେପାର କରିବ । ମୁଁ ସବୁ ଠିକ୍ କରିଦେଇଛି । ମୂଲଧନ ତା’ର । କିନ୍ତୁ ଆଜଣେ ଅଂଶିଦାର ଦରକାର । ସେ ଅଂଶିଦାର ମୂଲଧନ ଶତାଞ୍ଜବ ନାହିଁ, ଖାଲି କାମରେ ସହଯୋଗୀ ଦେବ । ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ସେ ଭଳି ଅଂଶିଦାର ହେଉ ଓ ସୁଧୀର ବେପାର କରୁ ।”

ବୈଦ୍ୟ ଖୁସି ହେଲେ । କାରଣ ସ୍ତ୍ରୀ
ଗୁପ୍ତ ତଥାବଧାନରେ ତାଙ୍କ ପୁଅ ବେପାର
କରିବ, ଏହାଠାରୁ ବଳି ନିରାପଦ କଥା
କ'ଣ ହୋଇପାରେ ?

ଗୁପ୍ତ ତାଙ୍କୁ କହୁଥାନ୍ତି, “ବୈଦ୍ୟ ମହାଶୟ,
ଆପଣ ମନଦେଇ ଲୋକଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା କରନ୍ତୁ ।
ଆପଣଙ୍କ ଯଶ ଖ୍ୟାତି ବଢ଼ୁ । ସେଥିରେ
ଆପଣଙ୍କର ଆୟ ବି ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ ।
କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ଆୟ ଅପେକ୍ଷା ବଡ଼ ହେଲା
ଲୋକଙ୍କର ଉପକାର । ଯଦି ଆପଣଙ୍କ ନିଷ୍ଠାର
ଘର ଯୋଗୁଁ ରୋଗୀର ଅନିଷ୍ଟ ହେବ,
ତେବେ ବିଧି ଆପଣଙ୍କୁ କୌଣସି ମତେ କ୍ଷମା
ଦେବ ନାହିଁ ।”

ବୈଦ୍ୟ ଏକଥା ଶୁଣି ନିରାପତ୍ତ ହେଲେ ।
ଚିକିତ୍ସା କରାବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲା ।
ଏହା ଭିତରେ ପ୍ରସୂର ହୋଇ ଯାଇଥିଲା
କି ବୈଦ୍ୟ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ବିଷେଷ ବିଶ୍ୱାସଭାଜନ
ବ୍ୟକ୍ତି । ତାଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ବ୍ୟବସାୟ ବହୁତ ବଢ଼ି
ଯାଇଥିଲା । ଯାହାକୁ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଭଳି ମାନ୍ୟଗଣ୍ୟ
ବ୍ୟକ୍ତି ଏତେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି, ସେ ଅତି
ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ ବୈଦ୍ୟ ହୋଇଥିବେ
ନିଶ୍ଚୟ—ଏହାହିଁ ହେଲା ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା ।
ସେ ବହୁତ ଅଧିକ ଆୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
ଦିନେ ଶୁପ୍ତ ବୈଦ୍ୟଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତରେ କହିଲେ,
“ବୈଦ୍ୟଜୀ, ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବାର
ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ମୋତେ ଭୁଲ ବୁଝିବେ
ନାହିଁ ତ ?”

“ନା, ନା, ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ଶୁଭେଚ୍ଛୁ ମୋର
ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି । ଆପଣ ଯାହା କହିଲେ
ବି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଭୁଲ ବୁଝିବି ନାହିଁ । ଆପଣ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଭାବରେ ମୋତେ ଯାହା କହିବାର
ହୁଏନୁ ।” ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ ।

“ବେଶ୍ । ଶୁଣନ୍ତୁ । ମୋ କଥା ଭଲ ।
ମୁଁ ବୁଝି । ଭଗବାନଙ୍କ କୃପାରୁ ମୋର ତାଙ୍କ
ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ
କରି ଯେ ଜୀବନ ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କ ହାତର
କଥା । ତେଣୁ ଆପଣ ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସରେ
ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ କଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସେଥିରେ
ବିଚଳିତ ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୋ

ଅନୁରୋଧ ହେଲା. ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରୋଗୀକୁ ସେଝାଳି କଥା କହିବା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ ବହୁତ ଚିନ୍ତା କରି କହିବେ । ସେ ରୋଗୀ ଆପଣଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ କି ପରି ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିବ, ସେକଥା ବିଚାର କରିବେ । ଏପରି ହୋଇ ପାରେ, ଆପଣଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ଯୋଗୁଁ ରୋଗୀ ଭୟଭୀତ ହେବ ଓ ସେଥିରେ ତା'ର ମୃତ୍ୟୁ ନିକଟତର ହେବ । ମୁଁ କିଛି ଅନ୍ୟାୟ କଥା କହୁନାହିଁ ତ ? ଆପଣ କିଛି ଖରାପ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାହାନ୍ତି ତ ?”

“ନା, ନା, ମୋତେ ନୁହେଁ । ଆପଣ ଯାହା କହିଲେ, ତାହା ଖୁବ୍ ସତ କଥା । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସେକଥା କହିବା ପରେ ଅନୁତାପ କରୁଛି । ଆଉ କାହାକୁ ସେପରି କହିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।” ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ ।

“ବେଶ୍, ଭଲ କଥା । ଶୁଣି ହେଲା । ମୋତେ କହି ଅବଶ୍ୟ କିଛି ଅନ୍ୟାୟ କରି ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ତ ଆପଣଙ୍କ ଚିକିତ୍ସାରେ ଭଲ ଅଛି । ମନେହୁଏ, ମୃତ୍ୟୁ କବଳରୁ ବଞ୍ଚିଯିବ ।” ଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ, “ଭଗବାନ ଆପଣଙ୍କୁ ଦୀର୍ଘଜୀବନ ଦେବେ । ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା ।”

ହମେ ଏକ ବର୍ଷ ବିତଗଲା । ଦିନେ ଗୁପ୍ତ ବୈଦ୍ୟଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, “ବୈଦ୍ୟଜୀ, ଆପଣଙ୍କୁ ବାରହଜାର ଟଙ୍କା ଦେବାର କଥା । କିନ୍ତୁ...”

“ସେକଥା ଆଉ । ଆଉ ଦିନେ ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ।” ଏହା କହି ବୈଦ୍ୟ ଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ସେକଥା କହିବାକୁ ଦେଲେ ନାହିଁ । କେଇଦିନ ପରେ ଗୁପ୍ତ ପୁଣି ସେକଥା ପକାଇବାରୁ ବୈଦ୍ୟ ପୁଣି କୌଣସି ମନେ ସେକଥା ଏଡାଇଗଲେ । ଏହାପରେ ମଧ୍ୟ କେତେଥର ଏପରି ହେଲା । ଦିନେ ଗୁପ୍ତ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ପାଖରେ ବସାଇ କହିଲେ “ଶୁଣନ୍ତୁ । କଥାଟା ହିତଯୋଗ । ନହେଲେ ମୋ ମନରେ ଶ୍ୱାନ୍ତ ରହିଥିବ । ମୁଁ କାହିଁକି ରଖି ହୋଇ ରହିଥିବ । ଶୁଣନ୍ତୁ, ଆମ ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ବାରହଜାର ଟଙ୍କା ଦେବା କଥା । ମନେ ଅଛିଟି ? ଆ

ବସନ୍ତ । ସେ ବସନ୍ତରେ ଗୋଟାଏ କିଛି
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା । ବେଗଛଡ଼ା ବି ତ ମୁଁ
ବନ୍ଧୁସ ଯୋଗୁଁ ପୁଣି ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ
ମରଯାଇ ପାରେ ! ମୋ ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତିରେ
ରହିପାରିବ କି ? ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ବସନ୍ତରେ
ସେ ସବୁଦା ଚିନ୍ତା କରୁଥିବ । ନୁହେଁ କି ?

ବୈଦ୍ୟ ତାଙ୍କ ହାତ ଧରି ପକାଇ କହିଲେ,
“ମହାଶୟ, ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ କିପରି
ଭାବରେ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବି, ତାହା ମୁଁ
ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ । ଆପଣ ମୋର ସବୁ
ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ମୋ
ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରସାର ବି ହୋଇଛି ଆପଣଙ୍କ
ଯୋଗୁଁ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ । ଆପଣଙ୍କୁ
ଶୋଷଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି । ଆପଣ
ସରଳ ଲୋକ ବୋଲି...” ବୈଦ୍ୟ ଆଉ
କଥା କହି ନପାରି କାନ୍ଦି ପକାଇଲେ ।

“ବୈଦ୍ୟଜୀ, ଆପଣ ମୋତେ ଯେତେ
ସରଳ ଭାବୁଛନ୍ତି, ମୁଁ ସେତେ ସରଳ ନୁହେଁ ।

ମୁଁ ମୂଳରୁ ଜାଣିଥିଲି, ଆପଣ ଆମେରିକାରେ
ମୋଠୁଁ ବାରହଜାର ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବାକୁ
ଚାହୁଁଥିଲେ । ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଭସ୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଶୋଷଣ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ହଜାର ହଜାର
ଟଙ୍କା ଦରକାର, ତାହା ଆପଣ କେଉଁଠୁ
ପାଆନ୍ତେ ଯେ ଆପଣଙ୍କ ଔଷଧରେ ମୁଁ ବିଶ୍ୱାସ
କରନ୍ତି ?” ଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

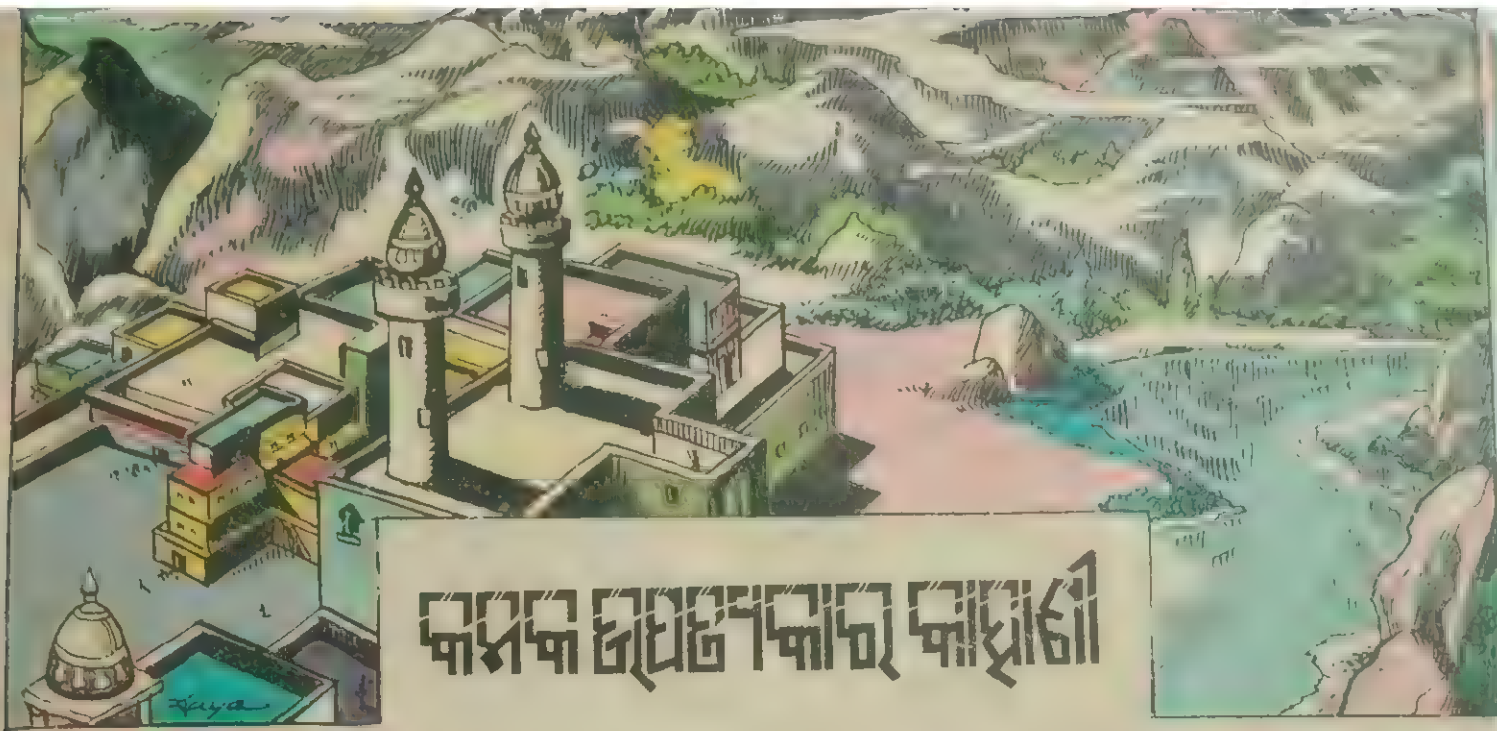
“ଆପଣ କ’ଣ ଚେବେ...”

ଗୁପ୍ତ ହସିଲେ ଓ ଆଲ୍ ମିସ ଖୋଲି-
ଦେଲେ । ବୈଦ୍ୟ ଦେଇଥିବା ସବୁ ଔଷଧ
ସେମିତି ରହିଥିଲା ।

“ବୈଦ୍ୟଜୀ ! ଯାହା ହେବାର ହେଲାଣି ।
ଆପଣ ଯେ ଆଜି ମୋଠିଁ ସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ, ତାହାହିଁ ମୋର
ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପୁରସ୍କାର ।” ଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

“ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା କରିବି କ’ଣ
ଆପଣହିଁ ମୋର ଚିକିତ୍ସା କରିଛନ୍ତି !” ବୈଦ୍ୟ
ଆଖି ପୋଛି କହିଲେ ।

କମଳ ଉପତ୍ୟକାର କାହାଣୀ

ଦିନ-ବିନି କାଳ ତଳେ ଥିଲା ଏକ ରାଜ୍ୟ ।

ନାମ ତା'ର କନକ ଉପତ୍ୟକା । ତାକୁ ବେଢ଼ ରହିଥିଲା ପ୍ରସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତ ଉଚ୍ଚରୁ ଉଚ୍ଚତର ପର୍ବତ । ପର୍ବତମାଳାକୁ ଆବୋରି ରହିଥିଲା ଘନ ଅରଣ୍ୟ । ଉଚ୍ଚତମ ପର୍ବତ ଶିଖରରେ ଥିବା ଶଙ୍ଖଳତାମାନେ ସତେ ଅବା ମେଘମାଳଙ୍କ ବୁକୁରେ ଶେଲ୍‌ହା ଶିଶୁଙ୍କ ଭଳି ମୃଣ୍ମୁ ଗୁଞ୍ଜି ନିଦରେ ଶୋଇ ରହିଥିଲେ !

ମେଘମାନେ ସତରେ ସେ ଉପତ୍ୟକାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଆଗମନରେ ମୟୂରମାନେ ଅକ୍ଳାନ୍ତ ନାଚୁଥିଲେ । ବର୍ଷା ହେଲେ ପର୍ବତମାଳା ଭିତରେ ଝରଣାମାନ କିଏ ବା ରୁପେଲି ଫିତା ଭଳି ତ କିଏ ବା ସିଂହର ସୁନେଲି କେଶରୀ ଭଳି

ଝରି ଆସୁଥିଲେ ଘନ ଘନ ମେଘଡ଼ମ୍ବରୁ ସହ ଚାଲିଦେଇ ।

ଲେକେ ସୁଖରେ ଥିଲେ । ଖାଲି ଯେଉଁମାନେ ହିଂସ୍ର ଶୀକାରୀ ଭଳି ସୁଖ ପଛରେ ଦୌଡ଼ୁଥିଲେ, ସେହିମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ ସୁଖ ଆଭାସ ନଥିଲା । ସେମାନେ ହେଲେ ରାଜା ତାଙ୍କ ଅମାତ୍ୟବର୍ଗ ।

ପ୍ରଜାଙ୍କ ସୁଖ ସୁବିଧା ଲାଗି ‘ବିଜ୍ଞ ମଣ୍ଡଳ’ ନାମ ଦେଇ ରାଜା ଗୋଟିଏ ସମିତି କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ବୈଠକରେହିଁ ସଦସ୍ୟମାନେ ଯେ ସର୍ବସମ୍ମତ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଗ୍ରହଣ କଲେ, ତାହାହେଲା “ରାଜାଙ୍କ ସୁଖରେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସୁଖ” । ରାଜା ମୁଗ୍ଧ ହେଲେ ଓ ‘ବିଜ୍ଞ ମଣ୍ଡଳ’ର ନାମ ବଦଳାଇ ରଖିଲେ ‘ଅତିବିଜ୍ଞ ମଣ୍ଡଳ’

କିନ୍ତୁ ବୈଠକରେ ଅବିଚ୍ଛେଦମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ କି ଶକ୍ତିଙ୍କ ସୁଖ ପାଇଁ ନିଜ ନୂତନ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ । ସେ ଦିଗରେ ଏକ ନିଶ୍ଚୟ ପଦକ୍ଷେପ ରୂପେ ଦରକାରୀ ଶାସ୍ତ୍ର-ଜ୍ଞାନକୁ ଶୀର୍ଷାସନ କରୁଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଗୀତା-ଜ୍ଞାନର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା । ଫଳ ଭଲ ହେଲା । ରାଜା ହସିଲେ ।

ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର ଅଧିବାସୀମାନେ ଥରେ ଥରେ ନିଜର ପଶ୍ଚାତରେ ଥିବା ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରି ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି ଦାର୍ଢ଼ନୀୟତା ପାଇଥିଲେ । ପିତା ପିତାମହଙ୍କଠାରୁ ସେମାନେ ଶିଖିଥିବା ଏକ କମ୍ପଦଳ । ଏକଦା ସେ ଧ୍ୟାନ ଚରଣ ରାଜା ସ୍ୱପ୍ନ ଥିଲେ ଜଣେ

ଶିଳ୍ପୀ ତଥା ସାଧକ । ଅରଣ୍ୟମୟ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଧ୍ୟାନ ଥାଇ ସେ ଥରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲେ କି କେହି ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିବେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପାହାଡ଼ । ସେ କିଛି ସୁନା ଆଣି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରତିମା ଗଢ଼ିଥିଲେ । ତାକୁ ଦେଖିଥିଲେ ଅଳ୍ପ କେତେଜଣ । ସେମାନେ କହୁଥିଲେ, ସେ ନାଶ ମୁଣ୍ଡିର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ, ଅତୁଳନୀୟ ।

ତରୁଣ ଶିଳ୍ପୀ-ରାଜା ସେ ମୁଣ୍ଡିକୁ ଜନ-ସାଧାରଣଙ୍କ ଆଗରେ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଶୁଭ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ହାୟ, ସେତେବେଳକୁ ତାଙ୍କ ଜନକ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର ସୁଖମୟ ଜୀବନ ଉପରେ ଯଦନିତା ନାହିଁ ଆସୁଥିଲା । ସିଂହାସନ ତଥା ସୁନା ପାହାଡ଼ ପାଇଁ ଲେଖାଯାଇଥିବା ଡ୍ରୋଇ ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତିବେଶୀ ରାଜା ସହ ସମ୍ପର୍କ କରି ନିଶାଙ୍କରେ ହଠାତ୍ ନାରକ ନବର ଉପରେ ଚଢ଼ି ଉଠିଲା ।

ସେ ଅନ୍ଧକାର ରାତ୍ରେ ନବର ରକ୍ଷୀମାନେ ପ୍ରାଣପଣେ ଲଢ଼େଇ କଲେ, କିନ୍ତୁ ସେତକି-ବେଳେ ଘଟିଲା ଏକ ଅଘଟଣ : ହେଲୁ ଭୂମିକମ୍ପ । ବିଶାଳ ଶିଳାଶୃମ୍ପାନ ଛୁଟିକି ଆସି ଦୁର୍ଗ ଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଷ୍ଟ ମନ୍ତ୍ରୀ ସମେତ ଆନ୍ତଃମଣିଆମାନେ ଲୁଚିଲେ ଜୀବନ୍ତ ସମାଧି । କିନ୍ତୁ ଶିଳ୍ପୀ-ରାଜା କୁଆଡ଼େ ଗଲେ, କେହି ଜଣାଇଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ନିର୍ମିତ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିମା ବି କୁଆଡ଼େ ଲୁଚିଗଲା ।

ଏହାର କେତେକ ଦୃଶ୍ୟ ପରେ କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର
କେବେ କେବେ ଆରଣ୍ୟ ଉପରେ ଜଣେ
କପାଳକୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସହ ସେ
ଶିଳ୍ପୀ-ସଜ୍ଜାଙ୍କର କୁଆଡ଼େ ବହୁତ ସାମଗ୍ରିୟ
ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଦିଗରେ କେନ୍ଦ୍ର ବିଶେଷ
ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ନଥିଲେ ।

ଅନେକେ କିନ୍ତୁ ଧରିନେଇଥିଲେ କି
ଶିଳ୍ପୀ-ସଜ୍ଜା ଦୁର୍ଗ ପଶ୍ଚାତରେ ଥିବା ରହସ୍ୟ-
ମୟ ଜଳପ୍ରପାତ ଅବହମ କରି ଶୁଲି
ପାଇଛନ୍ତି । ସେ ଜଳପ୍ରପାତ ସେପଟେ ଥିଲା
ଏକ ଅନ୍ଧକାର ଗିରି-ସଙ୍କଟ । ଥରେ ସେ
ପ୍ରପାତ ଅବହମ କଲେ ମଣିଷ ଆଉ ଲେଉଟି
ଆସିପାରେ ନାହିଁ, ଏହାହିଁ ଥିଲା ଲେକଙ୍କର
ବିଶ୍ୱାସ ।

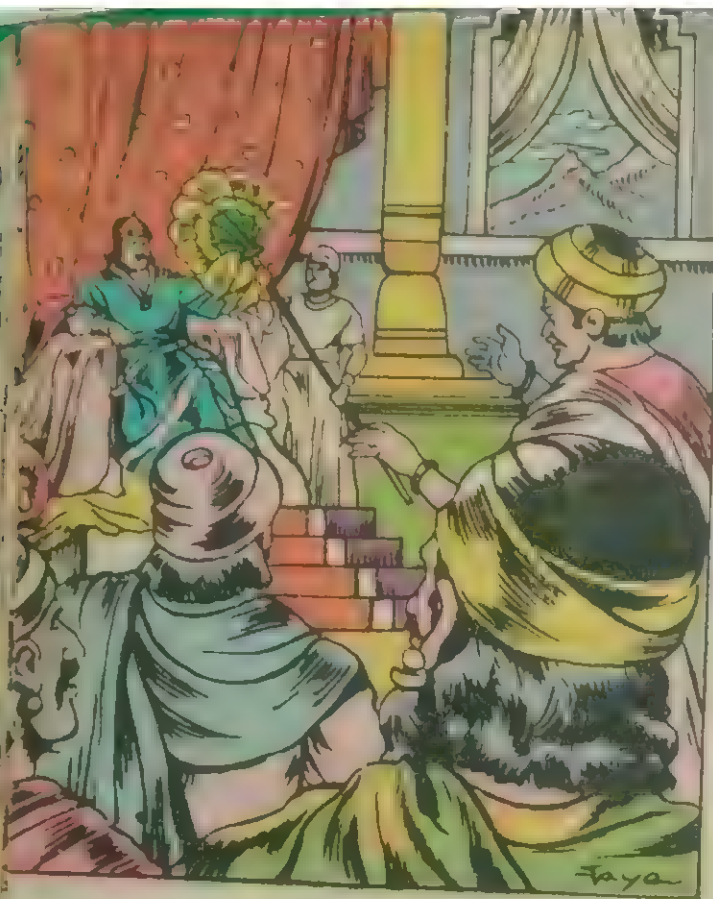
ସେ ଯାହାହେଉ, ଜନକ ଉପତ୍ୟକାରୁ
ଜବଳିତ କରିନେଲେ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ମନ୍ତ୍ରୀର
ସହାୟକ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜା । ସୁନାପାହାଡ଼ର
ସନ୍ଧାନ ପାଇବା ଲେଉଟେ ତଥା ଉପତ୍ୟକାର
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ସେ ରାଜା ନିଜ
ରାଜ୍ୟର ସିଂହାସନ ରାଜକୁ ସମର୍ପି ଏଠାକୁ
ଶୁଲି ଆସିଲେ । ପୁର ରାଜବଂଶ ଅମଳରେ
ରାଜା ଓ ପ୍ରଜା ବନ୍ଧା ହେଉଥିଲେ ଶ୍ରଦ୍ଧାର
ହୋଇରେ । ନୂଆ ରାଜବଂଶ ଅମଳରେ
ଉଭୟଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ହେଲେ ଭଲ । ରାଜା ହେଲେ
ସନ୍ଦେହୀ ଓ ଉଦ୍ଧତ; ପ୍ରଜାଏ ହେଲେ ଭାତ
ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ।

ପଟର ପାଦଦେଶରେ ଗଡ଼ାହେଲ ନୂଆ
ରାଜବଂଶର ନବର; ପଟର ମଧ୍ୟଦେଶରେ
ବିରାଜିତ ପୁର ରାଜବଂଶର ନବରର ଧୂସାର
ଶେଷ ହମେ ଗଛଲତା ଆତୁଆଳରେ
ଉପତ୍ୟକାବାସୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲଚ୍ଚିଲେ ।

ପୁରୁଣା ଲେକେ ଜନ୍ମୁଥାନ୍ତି, ଦିନ ଆସି
ଯେତେବେଳେ ସେ ପୁରୁଷ-ପ୍ରତିମା ପୁଣି ଦେଖି
ଦେବ; ସେତକ ନୁହେଁ, ସେଥିରେ ଦେଖି
ଜୀବନ୍ୟାସ । ଉପତ୍ୟକାରେ ଦେବ ନୂଆ
ପୁରର ସୁନ୍ଦର ପାତ ।

ଲେକେ ସେ ଧୂସାରଶେଷ ଆଡ଼େ ପିଚି
ଡରୁଥାନ୍ତି । ତାହା ଏକ ପ୍ରେତପୁରରେ ପରିଣତ
ହୋଇଛି ବୋଲି ସେମାନଙ୍କର ଧାରଣା

ହୋଇଥାଏ । ତା'ଛଡ଼ା ସେ ଅରଣ୍ୟମୟ
ଘାଟରେ ବାଘ ଭଲ ଓ ବନ୍ଧୁର ସର୍ପଙ୍କର
ପ୍ରାଣକ ନଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ଗଜୁ କଥା ଅଲଗା । ସେ ଧୂସାବ-
ଶ୍ୟମ ପ୍ରତି ତା'ର ଥାଏ ପ୍ରବଳ ଆକର୍ଷଣ ।
ଏକାକୀ ସେଠାରେ ଯାଇ ଦୀର୍ଘ ସମୟ
ର ବଚରଣ କରୁଥାଏ । ଦିନେ ହୁଏତ
ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ବାଘ କବଳରେ; କିନ୍ତୁ
ସମୟରେ ସେ ଗୁମା ଦୂରରେ ଲୁଚି
ପାରିଥିଲା । ଦିନେ ହୁଏତ ବନ୍ଧୁର
ଟିଏ ଗୋଟି ମାରିଥାନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଠିକ୍
ସମୟରେ ସେ ତା' ପାଦଟି ଅପସାରଣ
କରିଥିଲା !

ଗଜୁ ପିଲାବେଳେ ମା'କୁ ହରାଇଲା । ଅଳ୍ପ
ତା' ବାପା ଥିଲେ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ଛପକ । ତା
ସବୁଦିନ ନିଜ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥା'ନ୍ତି ।

ସେଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ସମୟରେ ସବୁ କିଛି
ଅସ୍ବାସବଳ ଭାବରେ ପ୍ରବ୍ୟ ଲାଗୁଥାଏ ।
ଆକାଶ ଦିଶୁଥାଏ ଘନ ଗେରୁଆ ଓ ବନ୍ଧାଦପୁର୍ଣ୍ଣ ।
ସାରା ଉପତ୍ୟକାରୁ ସବୁ ପବନ ଯେପରି କେନ୍ଦ୍ର
ଶୋଷି ନେଇ ଯାଇଥିଲା ! ଲୋକେ ଅସ୍ପଷ୍ଟ
ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ ।

ହଠାତ୍ ଅରଣ୍ୟର ସହସ୍ର ପଶୁପକ୍ଷୀ ରଡ଼
ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ତା'ପରେ ଆସିଲା
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଉତ୍ତପ୍ତ ପବନ । କ୍ଷେତବାଡ଼ି ପଥ-
ଘାଟରେ ଲୋକେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଭାବରେ ଦୌଡ଼ିବାକୁ
ଲାଗିଲେ । ପବନମାଳା ଦିଗ୍ଧ ଶୁଭିଳ
କର୍ଣ-ବିଦାରକ ଶବ୍ଦ । ପରେ ପରେ ଘରଦ୍ୱାର
ଦୌଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ସେ ଭୂମିକମ୍ପ
ବେଶିଷଣ ପ୍ଳାୟୀ ହେଲା ନାହିଁ କି ବଶେଷ
ଅନିଷ୍ଟ କଲା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ପବନର ମଧ୍ୟଭାଗରୁ
ପରିତ୍ୟକ୍ତ ପୁରୁଣା ପ୍ରାସାଦର ଏକ ଅଂଶ ଛୁଟିକି
ଆସି ନୂଆ ପ୍ରାସାଦର ଶିଖର ଭାଙ୍ଗି ଦେଲା ।

ଗଜା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅତିକ୍ରମା ମଣ୍ଡଳର
ବୈଠକ ଡକାଇଲେ । “ଯଦି ପ୍ରାସାଦର ଶିଖର
ଭୁତଳଶାୟୀ ହେଲା, ତେବେ ତାକୁ ନିର୍ମାଣ
କରିଥିବା ମିସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଭୁତଳଶାୟୀ
ହେବା ଦରକାର !” ସେ ଗର୍ଜନ କରି
କହିଲେ ଓ ପଚାରିଲେ, “ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?”

“ହେ ରାଜକିଳା-ବିଭୂଷିତା, ସେମାନେ
ଦୁଇପୁରୁଷ ତଳର ମିଶ୍ରୀ!” ମନ୍ତ୍ରୀ ଶମାପ୍ରାଣୀ
ଭଲ କହିଲେ ।

“ହଇହେ ମନ୍ତ୍ରୀ! ଆମ୍ଭେ ବୋକା?”
ରାଜା ଶମୀର ହୋଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ।

“ମହାରାଜ, ଆପଣ ଅତିଶୟ ମନ୍ତ୍ରୀର
ପ୍ରାଣୀ । ଆପଣ ତେଣୁ ଅତି-ଅତି ଜ୍ଞାନୀ ।
ଆମ ସମସ୍ତିକ ଜ୍ଞାନର ପରିମାଣ ଭଲହୁଏ
ଭଲ ହେଲେ ଆପଣଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ପଦ୍ମପ୍ରମାଣୀ!”

“ଠିକ୍ । ଦୁଇପୁରୁଷ ତଳେ ମରିଯାଇ
ମିଶ୍ରୀମାନେ ଆମକୁ ଠକି ପାରିବେ ନାହିଁ ।
ଜଣେ ମରିଗଲେ ତା’ର ଚାରି ପରିଶୋଧ
କରେ କିଏ?” ଏ ପ୍ରଶ୍ନ କଲବେଳେ ରାଜାଙ୍କ
ନୟନ ବେନି ଶଯ୍ୟୋତ ଭଲ ଚମକି ଥିଲା ।
ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ, ରାଜାର ପକ୍ଷ-
ଜେଜେବାପା ନୂଆ ପ୍ରାସାଦର ମୁଖ୍ୟ ମିଶ୍ରୀ
ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନାବିଗ୍ନ ରୂପେ
ରାଜାର ବାପା ଶିରପ ହେଲେ ।

“ମୁଣ୍ଡ କାଟ!” ହେଲ ରାଜାଙ୍କ ସନ୍ଧିପ୍ର
ହୁକୁମ୍ ।

“ମହାରାଜ, କାହିଁ ପ୍ରାସାଦର ଟିକର, କାହିଁ
ଏ ଟିକି ମୁଣ୍ଡ ! ବରଂ ଏହାକୁ ହଜାରେ ବର୍ଷ
ପାଇଁ କାରୁକରି କରାଯାଇ ।” ପୁପତ ପ୍ରତି
ଦୟାବାନ୍ ଜଣେ ଅମାତ୍ୟ କହିଲେ ।

ହଜାରେ ବର୍ଷ କଥାଟା ରାଜାଙ୍କର ହୃଦୟ-
ପ୍ରାଣୀ ହେଲା । ପୁପତ କାରୁକରି ହେଲେ ।

ରାଜା ନୋଥ ଓ ଦୁଃଖରେ ଶାନ୍ତି ପାଇ
ବହୁମାନେ ତାକୁ ଡେଇଁ ଧରିବାକୁ କହିଲେ
କିନ୍ତୁ କାରୁକରିରେ ମାତ୍ର ଏକମାତ୍ର ପବନ
ରାଜାର ବାପା ମୃତ୍ୟୁ ବେଶ କଲେ ।

“ତା’ହେଲେ ତ ବନ୍ଦୀ ଆମ୍ଭେ ଦେଖିଥିବା
ନଅହେ ଅନେକତ ବର୍ଷ ଏତାର ମାତ୍ର କା
ଦଣ୍ଡ ପାଞ୍ଜି ଦେଲା!” ରାଜା ଅତିଶୟ ମାନ
ଆଗରେ ନିଜ ହତାଶା ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ।

“ମହାରାଜ, ଯଦି ପୁଅ ବାପାର ସମ
ସ୍ତେଶିବାକୁ ହଜୁଦାର୍, ତେବେ ସେ ବାପା
ଦଣ୍ଡ ନ ସ୍ତେଶିବ କିଆଁ?” କହିଲେ
ସବଦା ଦୁଇ ହାତ ଦଳ ହେଉଥିବା ଜ
ଅମାତ୍ୟ ।

“ବାଃ, ବାଃ । ତମ ବୁଦ୍ଧି ବଲ୍ଲଆ ଭଲ ।
 ଯଦିକି ତମ ଉପାୟ ହେଲା ବଲ୍ଲଆ ।
 ଯି, ଧରିଆଣ ବନ୍ଦୀର ପୁଅକୁ କର ତାକୁ
 ମାଗୁଛ ।” ରାଜା ନିଦେଶ ଦେଲେ ।

କିନ୍ତୁ ସିପାୟାମାନେ ରାଜୁଠି ପହଞ୍ଚିବା
 ବୁଦ୍ଧି ତା’ଠି ଖବର ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା ।
 ସେ ଶସି ପଳାଇଲା ।

ଜନ୍ମବଳ । ରାଜୁ ଯାଇ ପବନର ମଧ୍ୟ
 ଦିଗରେ ପୁରୁଣା ପ୍ରାସାଦର ଭଗ୍ନାବଶେଷ
 ତଳେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ବନ୍ଦୁଦା ଓ ଶିଳା-
 ମାନ ତା’ର ଅତି ପରିଚିତ । ସେ ଶଶି ଏ
 ପରିଚିତ ସଫେଦ ପଥର ଉପରେ ବସି

ପଡ଼ିଲା । ସେଇଠି ବସି ସେ କେତେଥର ବୁଲି-
 ମାନକୁ ଗୀତ ଶୁଣାଇଛି, ଗୁଣ୍ଡୁଛି, ନେଉଛି
 ଓ ପ୍ରଜାପତିକୁ ଗପ କହିଛି ।

ବାପା କଥା ମନେ ପଡ଼ି ତା’ ଆଖିକୁ ଲୁହ
 ଆସିଲା । ଶାଲ ଝିଙ୍କାରି ଓ ଗୋଟାଏ ପେଟର
 ସାମୟିକ ଧୂନ ଶୁଣିଦେଲେ ହେଉଛି ଥିଲା
 ନିସ୍ତବ୍ଧ । ବଡ଼ଗଲା ଢେର ।

ହଠାତ୍ ତା’ର ମନେ ହେଲା, ପଛରେ
 କିଛି ଅବା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶୁଛି । ସେ ବୁଲି
 ଅନାଇଲା । ଯେଉଁଠି କେବଳ ଅନ୍ଧାର
 ପାଶାଣ ଛଡ଼ା ସେ କେବେ କିଛି ଦେଖି
 ନଥିଲା, ସେଠି ସେ ଜନ୍ମ ଆଲୁଅରେ ଦେଖିଲା
 ଏକ ଅସୁବ ନାଶ ମୁଖି । ବାରମ୍ବାର
 ଅନାଇବା ପରେ ଯାଇ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା
 ଯେ ଏହା ଦୃଷ୍ଟିଭ୍ରମ ନୁହେଁ ।

ସେ ଉଠିପଡ଼ି ସେଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର ହେଲା ।
 ପ୍ରତି ପଦପାତ ପରେ ସେ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ
 ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବିସ୍ମୟ । କି ଦାସିମାନ
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ! ମୁଖି ହାତରେ ଥିଲା ପଦ୍ମଫୁଲଟିଏ !
 ବେଶି ପାଖକୁ ଗଲେ ମୁଖି ତମକି ପଡ଼ିବ ଓ
 ପଦ୍ମଫୁଲଟି ତଳେ ପଡ଼ିଯିବ କି ? ରାଜୁ ମନରେ
 ଦେଖା ଦେଉଥାଏ ଏହିଭଳି ଆଶଙ୍କା । ତା’ର
 ମନେ ହେଉଥାଏ, ଆଖି ସତେ ଅବା ତା’ର
 ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଉଠୁଛି ! କିଛି ଦେଖିବାରେ ଏଭଳି
 ଆନନ୍ଦ, ଏଭଳି ଶିହରଣ ଥାଇପାରେ ବୋଲି
 ସେ କେବେ ବି କଳ୍ପନା କରି ନଥିଲା ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ତା'ର ମନେ ପଡ଼ିଗଲା
କନକ ଉପତ୍ୟକାର କମ୍ବଦନ୍ତ—ଅଜାତର
ଶିଳ୍ପୀ-ରାଜା ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣପ୍ରତିମା ଗଢ଼ାଉବା
କଥା । ଭୂମିକମ୍ପ ନିଶ୍ଚୟ ଲଙ୍କାସ୍ଥିତ ପ୍ରତିମାକୁ
ବୁଝାମାନ କରିଛି । ତା'ର ଆଦୃଷ୍ଟ ବି ମନେ
ପଡ଼ିଲା ସେ ଯେପରି ସେ ମୁର୍ତ୍ତିକୁ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚ
କରିବେ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! କାରଣ ସେ ମୁର୍ତ୍ତିର
କୌଣସି ବି ଦେଖିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ବି ନଥିଲା ।
ମୁଆ ରାଜବଂଶ ଅମଳରେ ରାଜ୍ୟରୁ ଶିଳ୍ପ ଅଜ୍ଞାନ
ମତ୍ୟାଦି ବିଦ୍ୟା ଲୁପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ସେ ଯାଇ ମୁର୍ତ୍ତିଟି ଛୁଇଁଲା । ଆନନ୍ଦ ଓ
ଚକ୍ରତାରେ ଭରିଗଲା ତା'ର ହୃଦୟ । ସେ
ଦିପାରିଲା ନାହିଁ କାହା ପାଇଁ ସେ କୃତଜ୍ଞ
ହୁଏତ କରୁଛି । ହୁଏତ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ତାକୁ
ପଦ ଭିତରୁ ଏ ସୁନ୍ଦର ପରିବେଶକୁ ନେଇ
ଥିଲା, ତାହାର ପାଇଁ ।

ରାଜୁ ସେ ପଦ୍ମ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଲା ଓ ତା'ପରେ
ଧାରଣ କରିଥିବା ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଅଙ୍ଗୁଳ

ଗୁଡ଼ିକୁ । ମୁର୍ତ୍ତିର ଏକ ଅଙ୍ଗୁଳରୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ
ଶସି ଆସି ତା' ନିଜ ଅଙ୍ଗୁଳରେ ପିନ୍ଧି-
ହୋଇଗଲା । ତାକୁ ପୂଜକ ଓ ବିସ୍ମୟରେ ସେ
ଯେପରି ଅତେଜ ହୋଇଯିବ ! ସେ ବସି
ପଡ଼ିଲା । ତା'ର ମନେ ହେଲା, ସେ ଚନ୍ଦ୍ରାଞ୍ଜଳି
ହୋଇଯାଉଛି ।

“ଏ ମୁର୍ତ୍ତିରେ ଜୀବନ ସଞ୍ଚାର ହେବା
ଗୁଡ଼ି?” ସେହି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ଶୁଣିଲା ଏ
ପ୍ରଶ୍ନ । “ହଁ, ଗୁଡ଼ି!” ସେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।
“ତେବେ ମୁର୍ତ୍ତି ଯେପରି ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବ
ସେତକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ତମେ ଏ ଝରଣା ଟପି
ଗୁଲିଯାଅ । ତମେ ପଡ଼ୁଥିବ ଏକ ଭଲ
ରାଜ୍ୟରେ, ଭେଟିବ ଜଣେ ଦେବୀକୁ ।
ଜୀବନସାଥର ରହସ୍ୟ ସେ କହିଦେବେ । ଆଜି,
ଏ ମୁର୍ତ୍ତି ଜୀବନ ପାଇଲେ ତମେ ଯଦି ଏ
କନ୍ୟାକୁ ବିଭା ହେବାକୁ ଗୁଡ଼ି, ସେ ବର ବି
ମାଗି ନେଇପାର !” କହିଲା ସେ ଅସୁବ
କଣ୍ଠସ୍ବର ।

(ବିମଶଃ)

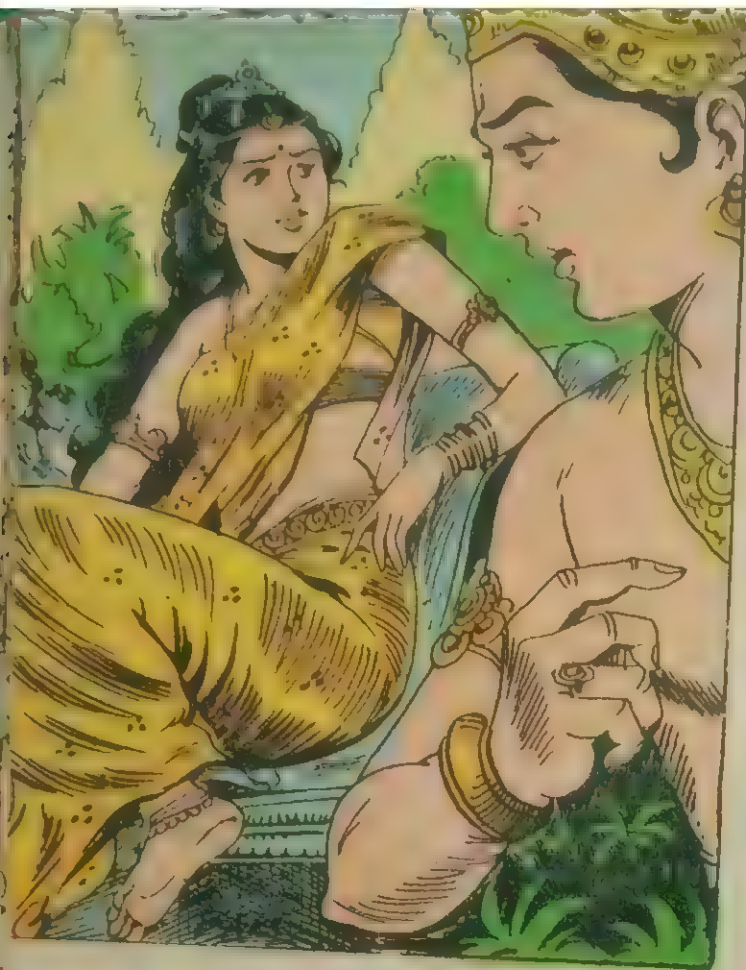

ଗନ୍ଧର୍ବର ବିସ୍ମୟ

ନିଶା ଗରଜୁଥାଏ । ହୁହୁ ହୁହୁ ହେଉଥାଏ । ସାଇଁ ସାଇଁ ଶୀତ ପବନରେ ଗଛଲତା ଅତି ଉଠୁଥାନ୍ତି । ଶୁଣାପଦକ ରଡ଼ ଓ ବକ୍ତ୍ରଧ୍ବନି ମଝିରେ ଶୁଣିବା ଅଗଣାଗଣମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ତି । ଘନ ଘନ ବଜୁଲି ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ ଭୟାବ ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ଶକ୍ତା ବିହମାର୍ଜ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବିଚଳି ବୋଧ ନକରି ପୁନର୍ବାର ସେ ବୃକ୍ଷଟି ପାଖ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାବେଦଣ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଉତ୍ତାର ଆଣିଲେ । ତେବେ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ସେ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଅବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ର ଶବ୍ଦସ୍ଥିତ ବେତାଳ କହିଲା, “ଶକ୍ତା ! ଭୟଙ୍କର ସ୍ବତରେ ତୁମେ ଯେ ଏଠା ଏଭଳି କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେଇ

ବେତାଳ କଥା

ସେତେବେଳେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟ । ଉଦ୍ୟାନର
ଗୋଟିଏ ଅଂଶରୁ ହାସ୍ୟବେଳ ଘୁସି ଆସି
ତାଙ୍କ କାନରେ ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କରି
ଦେଖିଲେ ଦଳେ ଯୁବତୀ ଖେଳି ବୁଲୁଛନ୍ତି ।

ସେ ଅବାକ୍ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ
ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେମାନଙ୍କ
ଭିତରେ ଜଣେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି
ଆକର୍ଷଣ କଲା । ନକ୍ଷତ୍ରମାଳା ଭିତରେ ଚନ୍ଦ୍ରମା
ଭଳି ଝଟକୁଥିବା ସେ ଯୁବତୀ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି
ନିବନ୍ଧ ରଖି ସେ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର
ହେଲେ ।

ହଠାତ୍ ପୁରସ୍କୀତ ରାଜ ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରେ
ଜଣେ ଅପରିଚିତ ଯୁବକକୁ ଦେଖି ସେ
ଯୁବତୀମାନେ ହତଚକିତ ହୋଇଗଲେ ।
ଗନ୍ଧବ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ, “ଏ
ସୁନ୍ଦରୀ ଜଣକ କିଏ ?”

ଜଣେ ଯୁବତୀ କହିଲେ, “ସେ ହେଉଛନ୍ତି
ଏ ପୁଣ୍ୟଚନ୍ଦ୍ରପୁର ରାଜ୍ୟର ରାଜକୁମାରୀ
ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ।”

“ଆଃ, କି ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ! ଇଏ ସିନା
ମୋ ଭଳି ଜଣେ ଗନ୍ଧବକୁ ବିବାହ କଲେ
ଠିକ୍ ହେବ । ମୁଁ ଏହାକୁ ଗନ୍ଧବ ଲୋକକୁ
ନେଇଯିବି ।” ଏହା କହି ସେ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ
ହାତ ଧରି ଟାଣିଲେ ।

ରାଜକୁମାରୀ ଓ ତାଙ୍କ ପରିବାରକାମାନେ
ଚିନ୍ତାରେ କରୁ ଉଠିଲେ । ଉଦ୍ୟାନ ବାହାରେ

ହଠାତ୍ ପଛରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ’ଣ ? ତମେ କ’ଣ
କରିଛୁ ଶୁଣ ବା ସିଦ୍ଧି ଚାହୁଁ ? ମନେ ରଖ,
କି ବା ସିଦ୍ଧି ଯେ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାମ
କରିବ, ସେକଥା ନୁହେଁ । ତମକୁ ଗୋଟାଏ
ସ୍ଥାନ ଦେଉଛୁ, ମନଦେଇ ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ
ସାବର ଲାଭକ ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଗପିଲା : ଗନ୍ଧବ ଲୋକର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନାମକ ଜଣେ ଗନ୍ଧବ ଥିଲେ ।
ତାର ସେ ଭୁଲେକକୁ ଆସି ପୃଥିବୀର
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଅବଲୋକନ କରିବାକୁ ମନ କଲେ ।
ସେ ଆକାଶମାର୍ଗରେ ପୃଥିବୀ ଉପର ଦେଇ
ଯାଉଁ ଯାଉଁ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଉଦ୍ୟାନ ଓ
ସାଗର ଦେଖି ତହିଁ ଅବତରଣ କଲେ ।

ଜଣି ରହିଥିବା ଜଣେ ଦେହରସୀ ଦୌଡ଼
ଆସି ନିଜ ଚରବାଗ ବାହାର କଲ ।

ତାହା ଦେଖି ଗନ୍ଧବ ହସିଲେ (ଏ କହିଲେ,
“ମୁଁ ! ମୁଁ ଜଣେ ଗନ୍ଧବ । ମୋ ଶକ୍ତି
ତୋତେ ଜଣା ନାହିଁ । ମୁଁ ଯଦି ଅପମାନ
ବୋଧ କରି ଅଭିଶାପ ଦେବି, ତେବେ ତୁ
ପଚୁ ହୋଇଯିବୁ ।”

“ସଜକୁମାରଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ମୋର
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଯେଉଁ ବସନ୍ତ ଆସୁ ନା କାହିଁକି,
ଜୀବନ ଥିବା ଯାଏ ମୁଁ ମୋ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
କରିବି । ତମେ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦିଅ ।” ସିପାପ୍ତ
କହିଲ ।

କିନ୍ତୁ ଗନ୍ଧବ ଅଛତାସ୍ୟ କରି ସଜକୁମାରଙ୍କୁ
ଶାଣି ନେଇଯିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିବାରୁ ସିପାପ୍ତ
ଚରବାଗ ଉଠାଇଲ ।

“ତୁ ପଚୁ ହୋଇ ଯା !” ଅଭିଶାପ ଦେଲ
ଗନ୍ଧବ । କିନ୍ତୁ ସିପାପ୍ତର କିଛି ହେଲ ନାହିଁ ।
ସେ ଚରବାଗ ଦ୍ଵାରା ଗନ୍ଧବଙ୍କୁ ଆଘାତ
କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲ । ଆଘାତ ବସିବା
ପୁରୁଷ ଗନ୍ଧବ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

ନିଜ ଅଭିଶାପ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବାର ଦେଖି ସେ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ତେବେ ସେକଥା ଭୁଲିଯାଇ
ପୃଥିବୀର ନାନା ଦୃଶ୍ୟ ଉପଭୋଗ କରୁଁ କରୁଁ
ସେ ଗୋଟିଏ ବଣ ଭିତରେ ପଶିଲେ । ବଣ
ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରୁ କିଛି ଅପୁର
ଦ୍ରୁପଦ ବାହାରୁଥିବାର ଦେଖି ସେ କୌତୁହଳୀ

ହୋଇ ଚଢ଼ି ଭିତରକୁ ଉଠିମାରି ଦେଖିଲେ
ଗୁମ୍ଫାର ସେ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଶକ୍ତି ଏ ମ
ଝଟୁଛି । “ଏହାକୁ ନେଇଯାଇ ମୁଁ ଗନ୍ଧବ
ସଜକୁ ଦେବି ।” ଏହା ଶବ୍ଦ ସେ ଗୁମ୍ଫା
ଭିତରେ ପଶୁଛନ୍ତି, ବାହାରୁ କିଏ ଗର୍ଜନ
ପଚୁରିଲେ, “କିଏ ସେ ମୋ ଗୁମ୍ଫା
ପ୍ରବେଶ କରୁଛି ?”

ଗନ୍ଧବ ଅନାଇ ଦେଖିଲେ, ଗୋଟିଏ
ସକ୍ଷସ ବସି ଆରାମ କରୁଛି ।

“ମୁଁ ଜଣେ ଗନ୍ଧବ । ଗୁମ୍ଫା ଭିତ
ଝଟୁଥିବା ସେ ମଣି ମୋର ଦୃଷ୍ଟି ଆକ
କଲ । ତେଣୁ ମୁଁ ତାକୁ ଆଣିବାକୁ ଭିତ
ଯାଉଛି ।”

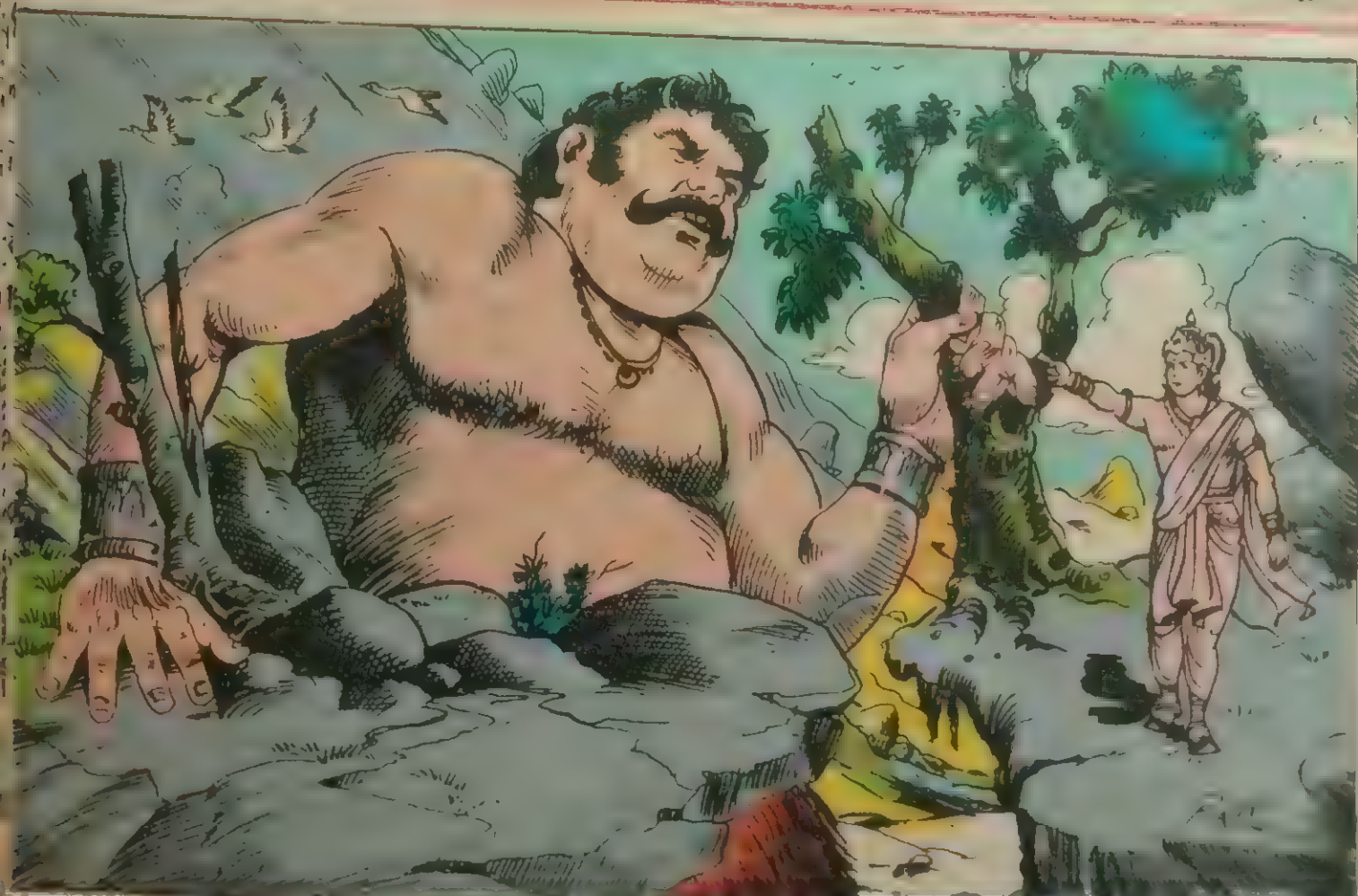
“ବାଃ, କେଡ଼େ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ! ସେ ମଣି
ମାର । ମୁଁ ବହୁ ପ୍ରକାର ମଣିନାଗକୁ ତୁଷ୍ଟ
କରି ତାହା ଆଣି ରଖିଛି । ତୋତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ନାହିଁ, ତୁ ତାକୁ ଚୋରି କରିବାକୁ ପଶୁଥିଲୁ ?”

“ମୁହଁ ସମ୍ଭାଳି କଥା କହ ରାକ୍ଷସ । ମୋତେ
ଅପମାନ ଦେଉଛୁ, ଏଡ଼େ ସାହସ ? ଜାଣୁ
ମୋର ଶକ୍ତି କେତେ ? ଏହା କହି ଗନ୍ଧବ
ମଣି ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ।

ରାକ୍ଷସ ଉଠି ପଡ଼ି ତାଙ୍କ ଆଡ଼େ ମାଡ଼ିଗଲା ।
ସ ଅଭିଶାପ ଦେଲେ, “ତୁ ଗୋଟାଏ ମାଟି
ତୁଳାରେ ଗରଣିତ ହୋଇ ଯା !”

ରାକ୍ଷସର କିନ୍ତୁ କିଛି ହେଲା ନାହିଁ । ସେ
ଗନ୍ଧବକୁ ଧରି ପକାଇବାକୁ ବସିବା ମାତ୍ରେ
ଗନ୍ଧବ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ପଳାଇ ଗଲେ ।

ଗନ୍ଧବ ଏଥର ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ।
ତାଙ୍କ ଅଭିଶାପ-ଶକ୍ତି ସ୍ୱଥିବରେ କାମ କରୁନାହିଁ
କିପରି ? ସେ ଏହିକଥା ଭାବି ଭାବି ବିମର୍ଷ
ବୋଧ କଲେ ଓ ନିଜକୁ କହିଲେ, “ବିଧାତା
ସମସ୍ତଙ୍କ ଗର୍ବ ଗର୍ବ କରନ୍ତି । ମୋର ଗର୍ବ
ବି ଗର୍ବ ହେଲା !” ଏତିକିବେଳେ ଗୋଟିଏ
ଗଛ ମୂଳରେ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧ ପଥିକ ପଡ଼ିଯାଇ
ମୁହଁଏ ପାଣି ମାରୁଥିବାର ସେ ଶୁଣିଲେ । ସେ
ଏଣେତେଣେ ଅନାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଶପାଶରେ
ପାଣି ନଥିଲା । ସେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା
ପାଇଁ ବ୍ୟାକୁଳ ଭାବରେ ପାଣି ସନ୍ଧାନରେ କିଛି
ବାଟ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ଦେଖିଲେ ଜଣେ ତପସ୍ୱୀ
ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶର ଉପରେ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହୋଇ
ବସିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କମଣ୍ଡଳୁରେ ଜଳ ଅଛି ।

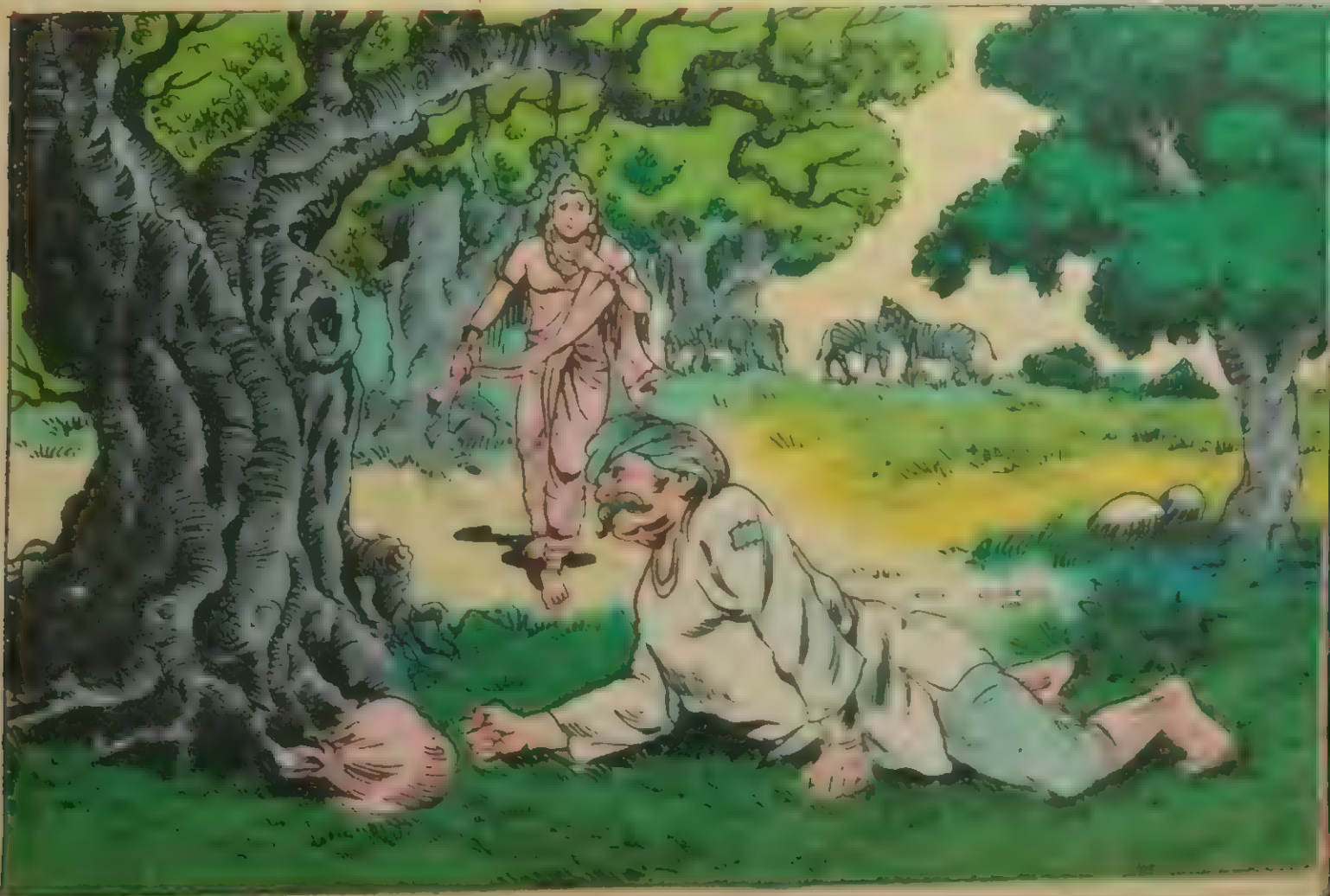
ସେ କହିଲେ, “ତପସ୍ଵୀ ମହାଶୟ ! ଆପଣଙ୍କ କମଣ୍ଡଳୁରୁ ପାଣି ନେଇ ଜଣେ ପିପାସାର୍ତ୍ତ ପଥକକୁ ଦେଇପାରେ ?”

ତପସ୍ଵୀ ଆସି ଶୋଇ ଟୁଙ୍ଗ ହୋଇ କହିଲେ, “ମୃତ ! ଦଶବର୍ଷରେ ଥରେ ଏପରି ଯୋଗ ପଡ଼ିଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ମୋ ତପସ୍ୟାରେ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କଲେ ଶୟ ଉପରେ ବିଜୟ ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ତୁ ମୋ ତପସ୍ୟା ଗ୍ରନ୍ଥିଦେଲୁ । ତୋତେ ଅଭିଶାପ ଦେଉଛି, ତୁ ମୃତ ହୋଇ ଯା !” ଏହା କହି ତପସ୍ଵୀ ନିଜ କମଣ୍ଡଳୁରୁ ପାଣି ମୁଦ୍ରା ବାହାର କରି ଗନ୍ଧବ ଉପରକୁ ଛୁଟିଦେଲେ ।

ଗନ୍ଧବ କହିଲେ, “ତୁ ଶିଳା ବନିଯାଇ ଦଶବର୍ଷକାଳ ପଡ଼ି ରହିଥା ।”

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତପସ୍ଵୀ ଶିଳା ବନିଗଲେ । ଗନ୍ଧବ ପାଣି ନେଇ ପଥକକୁ ଦେଲେ ।

ଟିକିଏ ତୁରନ୍ତ ବେତାଳ ସମ୍ମୁଖେ, “ସତ୍ତା ! ଗନ୍ଧବ ମାନଙ୍କର ଅନେକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଶକ୍ତି ଥାଏ । ଅଥଚ ଏ ଯୋଗରେ ଗନ୍ଧବ ଅଭିଶାପ ଶକ୍ତି ସାମାନ୍ୟ ପିପାସାର୍ତ୍ତ ତଥା ବନ୍ଧବ ଉପରେ କାମ କଲ ନାହିଁ, ଅଥଚ ତପସ୍ଵୀଙ୍କ ଉପରେ କାମ କଲ । ତପସ୍ଵୀଙ୍କ ଅଭିଶାପ ତାଙ୍କ ଉପରେ କାମ କଲ ନାହିଁ । ଏହା ବିସ୍ମୟକର କଥା ନୁହେଁ କି ? କାହିଁକି ଏପରି ହେଲା ? ପାରିଲେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉତ୍ତର ଦେବାର ଶକ୍ତି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନିରୁତ୍ତର ରହିବ, ତେବେ ତମ ଶୀର ହେବ ସ୍ଵରୂପ ।”

ସୁଦୂର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ନିଜର ରାଜା ବିଜୟମାଳ
 ଯେଉଁଠି ଯେଉଁଠି, "ପ୍ରାଣୀକୁ ଶାଳି ତା'ର
 ବ୍ୟବହାର କଲେ ରାଜା ତେବେ ନାହିଁ, ତା'ର
 ଆଦର୍ଶ, ତା'ର କୃତ, ତା'ର ଅନ୍ୟାୟର
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ଥାଏ । ସେ ଶକ୍ତି ପ୍ରାଣର ସହାୟତା
 ଦେଇଥାଏ । ଏକଥା ସତ୍ୟ ଯେ ଗଣିତମାନଙ୍କର
 ମନେକେ ଅନ୍ୟାୟର ଶକ୍ତି ଥାଏ । କିନ୍ତୁ
 ଅନ୍ୟାୟ କଥା ଅଲଗା । ଅନ୍ୟାୟ ଫଳବାକୁ
 ଦେଲେ ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ ହେବା ଦରକାର ।
 ଯିଏ ଅନ୍ୟାୟ ଦେବ, ସିଏ ବାସ୍ତବରେ
 ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇଥିବ; ତା' ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ କର
 ହୋଇଥିବ । ଯାହା ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ ଦିଆ
 ହେବ, ସେ କିଛି ଅନ୍ୟାୟ କରିଥିବ ।
 ପ୍ରାଣୀର ସହାୟତା କରୁଥିଲେ ତା'ର ନିଜର
 ଆଦର୍ଶ । ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ
 ସ ନିଜର କୃତ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲେ ।
 ତା'ର ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶକ୍ତି ରୂପେ ତାକୁ
 ସାଧ୍ୟ କଲେ । ଶେଷ ମଣିଷ କାହାଠାରୁ ଛଡ଼ାଇ

ଆଣି ନଥିଲେ; ସେ ମଣିଷରୁ ମଧ୍ୟ ତା
 ତାହା ଆଣିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏକ ଶକ୍ତି
 ପାଉନା ଦ୍ୱାରା ସେ ତାହା ପାଇଥିଲେ ।
 ଉଭୟ ଯେତେବେଳେ ଶକ୍ତିର ଶକ୍ତିର ସ୍ୱାର୍ଥରେ
 ହୋଇ କାମ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି
 ଅକାମୀ ହୋଇଲେ । ସୁଦୂର ଦୈର୍ଘ୍ୟରେ ସେ
 ନିଜେ ନମ୍ବ, ଗବରେ, ଜଣେ ଦୃଶ୍ୟରୁ
 ପଥକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ନିମନ୍ତେ କାମ କଲେବା
 ଫଳରେ ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି ପ୍ରଶର ହୋଇ ଉଠିଲା ।
 ତେଣୁ ସେ ତପସ୍ୱୀ ଶତ୍ରୁର ବିନାଶ ଭଳି
 ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାର୍ଥପର କାରରେ ପେସ୍ୟା
 କରୁଥିଲେ, କୌଣସି ମହତ୍ତ୍ୱ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ
 ପାଇଁ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ତପସ୍ୱୀଙ୍କ ଶାପ
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲେ ନାହିଁ ।"

ରାଜାଙ୍କ ମୌନଭଙ୍ଗ ହେବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦ
 ସହ ବେହ୍ନିର ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଦରୁ
 ଖସିଯାଇ ଘୁନବାର ସେ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ
 ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା ।
 (କଳ୍ପିତ)

ସତା ବିଦୁଷକ

କୋଶଳ ଦେଶର ରାଜା କୌଶଳଚାପ
ଦିନେ ତାଙ୍କ ବିଦୁଷକ କିଶୋର
ଉପରେ ବସିଗଲେ । କାରଣ ରାଜା ଯାହା
କହନ୍ତି, କିଶୋର ତା'ର ବିପରୀତ କଥା
କହେ ।

“ତମେ ମୋ ଦରବାର ଛଡ଼ି ବାହାର
ଯାଅ ! ଏଦୁଷଣୀ ! ତମ ମୁହଁ ମୋତେ
ଦେଖାଇବ ନାହିଁ ।” ରାଜା ଆଦେଶ ଦେଲେ ।
ବିଦୁଷକ “ଯେ ଆଜ୍ଞା !” କହି ଅଭିବାଦନ
କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାହାରଗଲା ।

ସେଦିନ ଜଣେ ସାମନ୍ତ ରାଜାଙ୍କ ବାହା
ନେଇ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନାମକ ତାଙ୍କ ବିଦୁଷକ
କୋଶଳ ଦରବାରକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ରାଜା
ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହୁଲେ, “ମୋର ମନେହେଲା
ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଖୁବ୍ ଭଲ ବିଦୁଷକ । ମୁଁ ଶୁଣୁଛି
କିଶୋର ଘାଟରେ ତାକୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବ ।”

ମନ୍ତ୍ରୀ କହୁଲେ, “ମହାରଜ ! ଅତୀତକାଳ
ର ଆପଣ କେତେଥର କିଶୋର କଥାକୁ
ଶୁଣି ଯାଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ପରେ ସୁଖି ଶାନ୍ତ
ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଥର ବି ଏଡ଼େ ଶୀଘ୍ର ତାଙ୍କୁ
ପଦଚ୍ୟୁତ କରିଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।”

ରାଜା ଚୁପ୍ ରହିଲେ । ରାଜାଙ୍କ ମନ
କିଶୋରକୁ ଡାକି ରାଜାଙ୍କ ମନୋରାଜ୍ୟ ଜଣା
ଦେଲେ । ସତୀଲେ ରାଜା ଦରବାରକୁ ଯିବା
ବୋଲି ବାହାର ବସିଛନ୍ତି ଓ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ
କିଛି ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି, ସେତକବେଳେ
କିଏ କିଶୋର ନିଜ ମୁହଁ ଶକ୍ତି ଏ କଳା
ଲଗୁର ତାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କଲା ।

ରାଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ,
ଜୀବ କିଏ ?” ବିଦୁଷକ କିଶୋର କ
“ମହାରଜ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଆଦେଶ
କେହି । ମୋ ମୁହଁ ଦେଖାଇ ନାହିଁ ।”

ବିଦୁଷକ ତମ ଛାନରେ ବିଦୁଷକ ହେ-
ଲେଖକକୁ ନିୟୁକ୍ତ କରିବ ।”

“ମହାରାଜ ! ସେଥିରେ ଅସୁବିଧା କ’ଣ ?
ସେ ତ ଆପଣଙ୍କ ସାମନ୍ତ ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରର
ଅମାତ୍ୟ । ଆପଣଙ୍କ ଅଧୀନ ।” ବିଦୁଷକ
କିଶୋର କହିଲା ।

ରାଜା ପଚାରିଲେ, “ସେ ଭଲ ବିଦୁଷକଟି ?”

“ଶୁଭ ଭଲ ।” କିଶୋର କହିଲା ।

ରାଜା ଆଦୂର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ,
“ତମେ ଏକଥା କହୁଛ ?”

“ମହାରାଜ, ଆପଣ ଯାହା କହିବେ, ମୁଁ
ସା’ର ବିପରୀତ କଥା କହିବାରୁ ଆପଣ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ । ତେଣୁ ମୁଁ ସବଦା ଆପଣଙ୍କୁ
ମର୍ଥନ କରିବି ବୋଲି ଠିକ୍ କରିଛି ।”
କିଶୋର କହିଲା ।

ରାଜା ଟିକିଏ ଭାବି କହିଲେ, “ଦେଖ
କିଶୋର । ତମେ ଯଦି ଗୋଟାଏ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ

କରିପାର, ତେବେ ତମ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦରବାରରେ ତମେ କିଛି କାମ
ନ କରି ସହାୟତାକୁ ଫେରି ବିଦୁଷକ
ବୋଲି କହିପାରିବ ? ହଁ, ତମେ ମୁଁ ଦେଖାଇ
ପାର ।” “ଓ ଆଜି, ମହାରାଜ !” କିଶୋର
କହିଲା ।

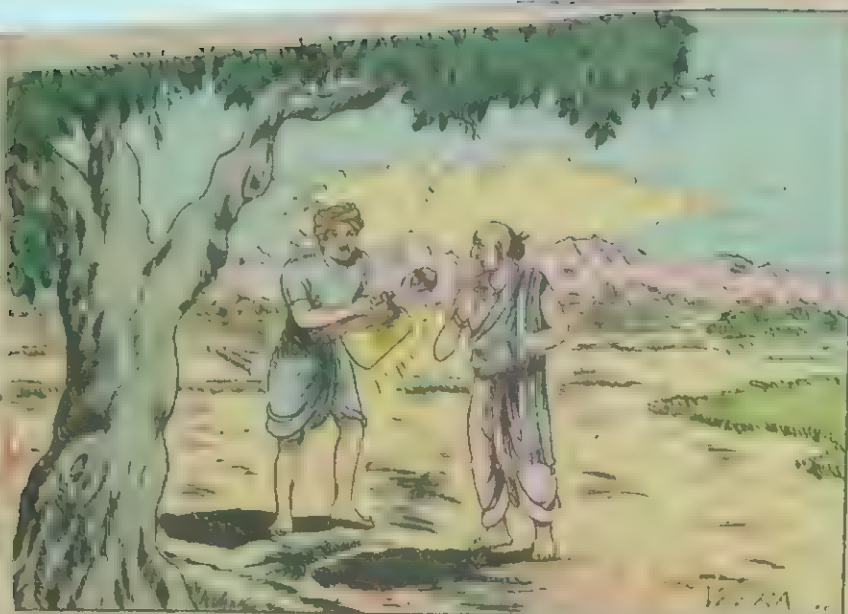
ରାଜା ଦରବାରକୁ ଗଲେ । କିଛି ସମୟ
ପରେ କିଶୋର ସେଠାକୁ ଯାଇ କହିଲା,
“ମହାରାଜ, ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପରୀକ୍ଷା
ଦେବାର ଅଛି । ଯଦି କେବେ ଆପଣଙ୍କର
ଏପରି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଫେବ ଯେ ଆପଣ ମୋ ଭଲ
ଯୋଗ୍ୟ ବିଦୁଷକର ସେବାକୁ ବଢ଼ିତ ହେବେ,
ତେବେ ତେଜସବଳକୁ ବିଦୁଷକ ପଦରେ
ନିୟୁକ୍ତ କରିବେ । କାରଣ ମୁଁ ଯେତେ
ବିଦୁଷକକୁ ଜାଣିଛି, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ
ସେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ।”

ରାଜା କିଶୋରର ବାକ୍ସକୁ ଶୁଣି
ହୋଇ ତାକୁ ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ ।

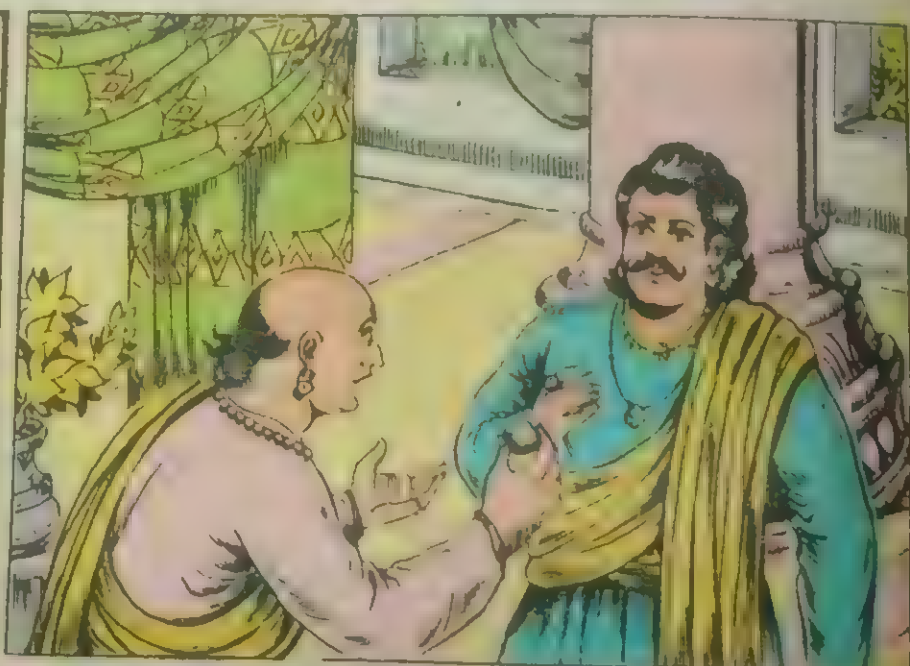
୧୯୧୮ ମସିହାରେ ପ୍ରାଚୀନ ମାଗୁଆ
ପ୍ରକେଶ କରି ଗୋଟିଏ ନିଉ
କାହାଣୀର ଲେଖିଲେ. “ମାଗୁଆ
ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗୋଟିଏ ଶେଷ ହୁଏ
ଭାଗରେ ପ୍ରକେଶ କରାଯାଏ”
ତତ୍ପରେ ମାଗୁଆରେ ଏ ପ୍ରକାର
ଗୋଟିଏ ନିଉ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ

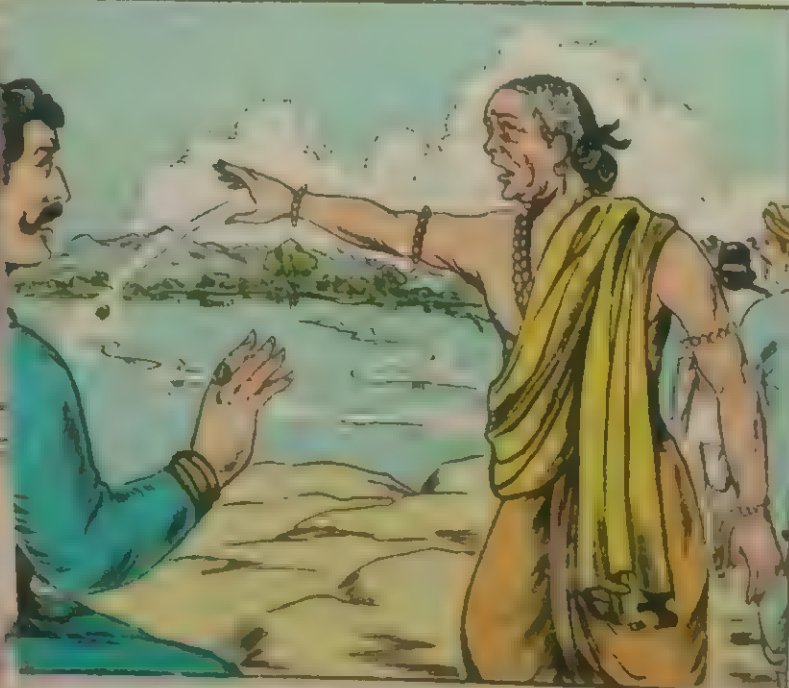

କମ୍ବୁଦନ୍ତ ଅନ୍ଧାରରେ ଥିଲେ ତ ଖଣେ
ଗୁଣୀ ମାଟି ତାଡ଼ିବା ବେଳେ ତା’
କୋଦାଳ ଗୋଟାଏ ପଥର ଦେହରେ
କାଜି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁନା ହୋଇଗଲା ।
ଜଣେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକ ସେ କାଟରେ
ପାରିଥିଲା । ସେ ବୁଝିଲା କି ତାହା
ଶୁଣି ଏ ପରଶ ପଥର । ସେ ପଥର
ଶୁଣିକି ନେଇଗଲା । ସେଥିରେ ଅନ୍ୟ
ଧାତୁମାନ କୁଆଁର ସେସବୁ ସୁନା
କରି ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧନୀ ହେଲା ।

କ୍ରମେ ଧନସମ୍ପଦ ପ୍ରତି ସେ ଲୋକର
ହୃଷ୍ଟି ଆସିଗଲା । ଦିନେ ସେ ପାଇ
କା କମ୍ବୁଦନ୍ତଦେବଙ୍କୁ ଭେଟି ତା’
ଖରେ ଥିବା ସେ ଅଲୁଅ ପରଶ
ପଥରଟି ପାରିଲା । ଧନ ପ୍ରତି ବା କେଉଁ
ପ୍ରକାର ଆକର୍ଷଣ ନ ହେବ ? ଶକ୍ତି
ପରଶ ପଥର ଆଗ୍ରହରେ ଗ୍ରହଣ
କଲେ । ସେହି ପଥରରୁ ସୁନା ଉତ୍ପତ୍ତି
ହୁଏ ସୁନା-ଲବ୍ଧ ଧନରେ ସେ ମାଣ୍ଡୁ
ନିର୍ମାଣ କଲେ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଧନସମ୍ପଦ ପ୍ରତି
ଶକ୍ତିର ଆଉ ଆକର୍ଷଣ ରହିଲା
ନାହିଁ । ସେ ନିର୍ମାଣ ନଦୀ କୂଳରେ
କିଛି ପଥରମାନଙ୍କୁ ସୁନା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଧନରୁ ବିତରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଶକ୍ତି
ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଅସଲ ସମ୍ପତ୍ତି ସେହି
ପରଶ ପଥରଟି ଦେଇଦେଲେ, କିନ୍ତୁ
ତାହା ସାମାନ୍ୟ ପଥର ମନେକରି
ରାଗରେ ନଦୀକୁ ଫୋପ ଡାକିଲେ ।

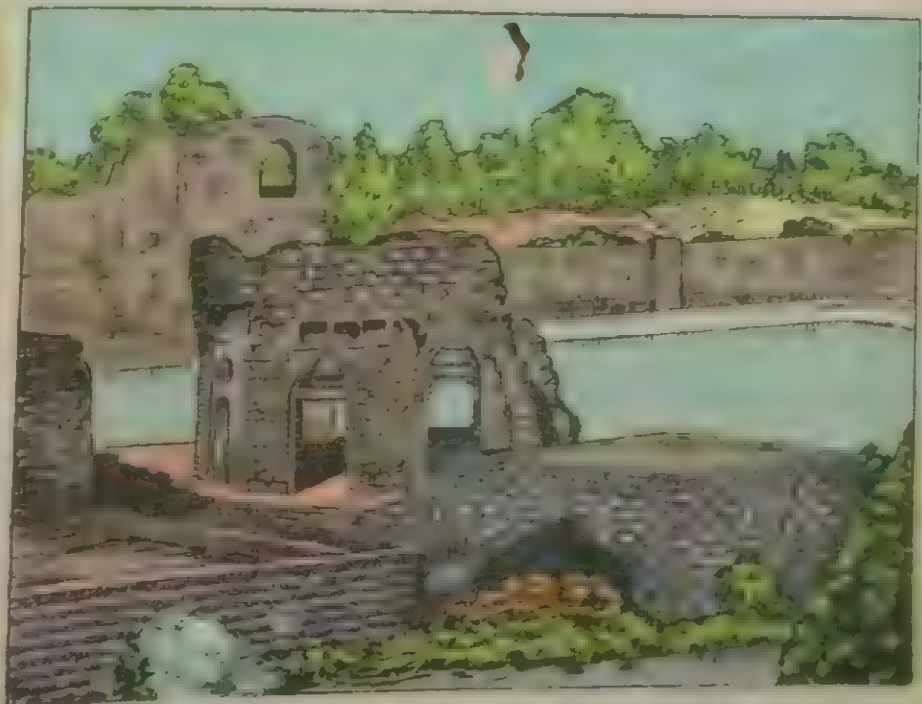

ଭେଦ ପଥର ଅବଲମ୍ବ ହେବ ।
କାଳକ୍ରମେ ମାଣ୍ଡୁ ଦୁର୍ଗ ବ ବୃଷ୍ଟି
ପଡ଼ିବ । ମାଲ୍ୟବ ଶାସକ ରୂପେ ବଜ୍ର
ବାହାଦୁର କହି କୋଠା ମରାମତ କର
ସେଥିରେ ରହୁଥିଲେ । ବଜ୍ର ବାହାଦୁର
ଥିଲେ ସୁଗାୟକ । ରୂପମଣି ନାମକ
ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସୁଗାୟିକା ତରୁଣୀକୁ ସେ
ବଳ ହେବାକୁ ମନ କଲେ ।

ବବାହ ପ୍ରସାଦ ଶୁଣି ରୂପମଣି କହିଲେ
କି ସେ ନର୍ମଦା ନଦୀକୁ ମାଆ ବୋଲି
ଭାବନ୍ତି । ନର୍ମଦାରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ସ୍ନାନ
ନ କଲେ ସେ ବଞ୍ଚିବେ ନାହିଁ । ବଜ୍ର
ବାହାଦୁର, ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଦୁର୍ଗରେ
ରହନ୍ତି । ସେଠାରେ ନର୍ମଦା ନଦୀ ବା
ମିଳିବ କାହିଁ ? ବଜ୍ର ବାହାଦୁର
ନର୍ମଦା ଦେବାଙ୍କୁ ପୂଜା କଲେ ।

ସତେ ନର୍ମଦା ଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ସ୍ବପ୍ନରେ
କହିଲେ, “ଦୁର୍ଗ ଉପରେ ଥିବା
ତେନ୍ତୁଳି ଗଛ ମୂଳରେ ସାମାନ୍ୟ
ଖୋଳିଲେ ମୋର ଏକ ଧାର ଝରଣା
ରୂପେ ଦେଖା ଦେବ ।” ବଜ୍ର
ବାହାଦୁର ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ
କରିବା ବେଳକୁ ସତକୁ ସତ
ସେଠାରେ ସୁଖୀତଳ ପାଣି
ଦେଖାଦେଲା । ରତ୍ନ କୁଣ୍ଡ ନାମରେ
ସେହି ସେ କୁଣ୍ଡ ଅଦ୍ୟାପି ବଦ୍ୟମାନ ।

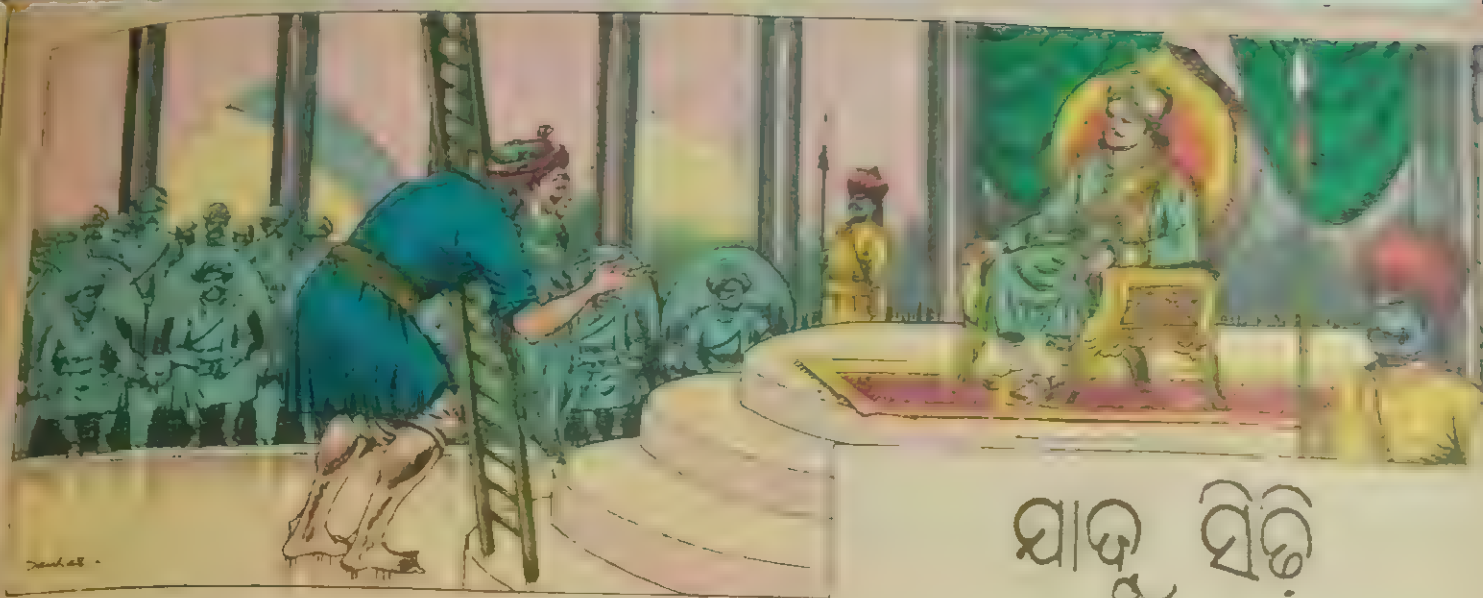

ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା

ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା

ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା
 ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି
 ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ତାହା

ଯାଦୁ ସିଦ୍ଧି

ମଳୟଗିରି ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ସେତେବେଳେ
ଶାସନ କରୁଥିଲେ ରାଜା ମହାପାଳ ।
ଦିନେ ସେ ଦରବାରରେ ବସିଛନ୍ତି, ଜଣେ
କୁବ୍ଜା ବୁଢ଼ା ଗୋଟାଏ ସିଦ୍ଧ ଧରି ତାଙ୍କ
ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ କହିଲା, “ମହାରାଜା!
ଏ ସିଦ୍ଧର ବିଶେଷ ଗୁଣ ଅଛି । ଏହାକୁ
ମୋଠୁଁ ଛଡ଼ାଇ ନେବାକୁ ବସିଛି ତାକୁ
ମାନସିଂହ । ଆପଣ ଏହାକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।”

ଅବଶ୍ୟ ତାକୁ ମାନସିଂହ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ସେତେବେଳକୁ ନାନା ଅଭିଯୋଗ ଆସି
ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ
ଗୋଟାଏ ସିଦ୍ଧ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ଲଳୟିତ
ହେବ, ଏ କଥାରେ ରାଜାଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ
ନହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ବୁଢ଼ାକୁ ଧମକ ଦେବା
ଭଳି କଣ୍ଠରେ ପରୁରିଲେ, “ତମର ସିଦ୍ଧ
ଏତେ ମୁଲ୍ୟବାନ ? କ’ଣ ଏହାର ଗୁଣ ?”

ବୁଢ଼ା ଏଣେ ତେଣେ ଅନାଇ କହିଲା,
“ମହାରାଜା ! ଏହାର ଗୁଣ ଏହି ବୋଲି ଜାଣି
ତାକୁ ମାନସିଂହ ମୋତେ ହରାଇ କରୁଛି ।
ପୁଣି ଏତେ ଲୋକଙ୍କ ଆଗରେ ଏହାର ଗୁଣ
ବଖାଣିବ ? ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋପନରେ ପାଇଲେ
ସିନା କହନ୍ତି ?”

ସନ୍ତୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଢ଼ା ଆଜ୍ଞା ଅନାଇ
ହସିଲେ । କେହି ତା’ କଥାରେ ଗୁରୁତ୍ୱ
ଦେଲେ ନାହିଁ ।

ରାଜା ପ୍ରଥମେ ଭାବିଲେ ବୁଢ଼ା ପାଳେ ।
ଯାହାହେଉ, ପରେ ସେକଥା ବୁଝିବେ ବୋଲି
ମନସ୍ଥ କରି ସେ ସିଦ୍ଧକୁ ପ୍ରାସାଦର ଗୋଟାଏ
କୋଣ ଘରେ ରଖିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଦେଲେ ।
ବୁଢ଼ା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାସାଦରେ ରହିଲା ।

ରାଜା ତା’ପରେ ସେକଥା ଭୁଲିଗଲେ ।
କିନ୍ତୁ ସେହିନ ରାତିରେ ମାନସିଂହ ପ୍ରାସାଦର

ସେହି ଗୁମା କେଶବନ୍ଧୁ, ତାହାର ଭବେ
ରହୁଛି ବସୁଲ ସୁନା ।”

ଘଜା କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ସେ କାଠୁଆ
ସହ ଗୁମା ପାଖକୁ ଗଲେ । ସେ ଯେମିତି
ଗୁମାରେ ପଶିଛନ୍ତି, ସେ ଲୋକ ସେମିତି
କୌଶଳରେ ତାହା ହୋଇଥିବା ଶବ୍ଦ ପଥର
ତଳକୁ ପକାଇ ଦେଇ ଗୁମା ମୁହଁ ବନ୍ଦ
କରିଦେଲ ।

ସେ ଲୋକ ଆଉ କେହି ନୁହେଁ, ଶୋଭା
ହାକୁ ମାନସିଂହ । ଘଜାଙ୍କ ଘୋଡ଼ା ଡେଇଁ ସେ
ଆସି ପ୍ରାସାଦରେ ପହଞ୍ଚି ଘଜାଙ୍କ ସାନ ଭାଇ
ରୁଦ୍ରପାଳଙ୍କୁ କିଛି ଗୋପନ କଥା କହିବା
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାସାଦ ବାହାରେ ଥିବା ଉଦ୍ୟାନ
ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା ଓ କହିଲା କି ଘଜା
ବଣ ଭିତରେ ଭ୍ରଷଣ ବିପଦରେ ପଡ଼ିଥିଲେ ଓ
ସେ ତାଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିଛି । ଘଜାଙ୍କ ଘୋଡ଼ା
ନେଇ ସେ ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବାରୁ
ଆସିଛି । ରୁଦ୍ରପାଳ ଖୁସି ହୋଇ ନିଜ ହାରି
ବାହାର କରି ତାକୁ ଦେଇଦେଲେ ଓ ନିଜ
ଘୋଡ଼ା ବାହାର କରିବାକୁ ଗଲେ । ତାକୁ
ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ଘୋଡ଼ା ଡେଇଁ ସେଠାରୁ ପଳାଇଲେ ।

ତାକୁ ଯିବା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ସେ ଗୁମା
ପାଖରେ । ପଥର ଘୁଆଇ ସେ ଘଜାଙ୍କୁ
ବାହାର କରି କହିଲା, “ମୁଁ ଆଜିକେ ସାନ
ଭାଇଙ୍କୁ ଯାଇ ଜଣାଇଲି କି ଆପଣଙ୍କ ମୁହଁ
ହୋଇଛି ଏବଂ ଏଣିକି ସେ ଘଜା ହେବେ ।

ପ୍ରବେଶ କରି ସିଂହ ଶ୍ରେଣୀ କରି ନେବାର
ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଅବଶ୍ୟ ସେ ସଫଳ ହେଲା
ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତା’ର ଏଭଳି ଦୁଃସାହସ ଯୋଗୁଁ
ଘଜା ବହୁତ ରାଗିଗଲେ ଓ ସ୍ୱୟଂ ତାକୁ ଧରିବା
ସଜାଣେ ପ୍ରସନ୍ନ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ତାକୁ
ମାନସିଂହ କେହି ବଣରେ ରହେ, ସେକଥା
ସେ ଚେମାନଙ୍କଠାରୁ ବୁଝି ନେଲେ । ସେ
ନିଜେ ଘୋଡ଼ା ଡେଇଁ ସେ ବଣ ଆଡ଼େ ଚାଲିଲେ ।

ବଣ ପାଖରେ କାଠୁଆ ଭଳି ଦିଶୁଥିବା
ଜଣେ ଲୋକ ସହ ତାଙ୍କର ଭେଟ ହେଲା ।
କାଠୁଆ କହିଲା, “ଆପଣ ମହାରାଜାଟି ?
ଆପଣଙ୍କୁ ଗୋଟାଏ ଗୁପ୍ତଧନର ସନ୍ଧାନ କିପରି
ହେବ ସେକଥା ଭାବୁଥିଲି । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଏ

ଆନନ୍ଦର ସେ ନିଜ ଦାରଟି ଉପହାର ଦେଲେ ।”

ରାଜା ଏହା ଶୁଣି ଏତେ ପ୍ରଶନ୍ନ ଖସି ଦେଲେ ଯେ ସେ ତାକୁ ଅପରାଧ ଭଳି ଯାଇ ସାନଭାଇକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଘୋଡ଼ା ଛୁଟାଇ ପ୍ରାସାଦରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଦେବକୁ ପ୍ରାସାଦ ଆଗରେହିଁ ସେ ସିଢ଼ିବାଲା ବୁଢ଼ା ତାଙ୍କୁ ଦେଖି କହିଲା, “ମହାରାଜ, ବର୍ତ୍ତମାନଠୁ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ଭିତରେ ସିଢ଼ିର ବିଶେଷ ଗୁଣ ପ୍ରକଟ ହେବ । ମାସକରେ ଥରେ ଏପରି ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରକୃତରେ ହୃଦୟର, ସିଢ଼ି ତାହାହିଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ଦେବ ।”

ରାଜା ବୁଢ଼ା ସହ ପ୍ରାସାଦ ଭିତରେ ସିଢ଼ି ଥିବା ଘର ଭିତରକୁ ଗଲେ । ବୁଢ଼ାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୁତାବକ ସେ ସିଢ଼ି ଚଢ଼ିଲେ । ତା’ର ଶେଷ ପାହାଚକୁ ଯିବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କ ଆଖିରେ ଝଟକି ଉଠିଲା ଏକ ଅଭୂତ ଦୃଶ୍ୟ । ତାହା ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁଶଯ୍ୟା ନିକଟରେ ଘଟିଥିଲା । ପିତା ତାଙ୍କୁ କହୁଥିଲେ, “ଜୀବନରେ କେବେହେଲେ ନ ବୁଝି ନ ଚିନ୍ତ କିଛି କାମ କରିବୁ ନାହିଁ । ବିଶେଷତଃ ତୋ ସାନଭାଇକୁ ସବୁବେଳେ ସ୍ନେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଖିରେ ଦେଖୁଥିବୁ ।”

ରାଜା ସିଢ଼ିରୁ ଅବତରଣ କରି ସାନଭାଇକୁ ଭେଟି ତାହାଠାରୁ ସବୁ ଶୁଣିଲେ । ସେ ଅଜ୍ଞାନ-

ବଶତଃ ତାକୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ଯାଉଥିଲେ ଜାଣି ମନେ ମନେ ଗ୍ଳାନି ଅନୁଭବ କଲେ ।

କିନ୍ତୁ ପରେ ପରେ ସେ ଗୋଟିଏ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ କାମ କଲେ । ବୁଢ଼ା ଆଡ଼େ ବୁଲିପଡ଼ି ସେ କହୁଲେ, “ତମେ ତମ ସିଢ଼ି ଧରି ଏହାକ୍ଷଣି ଏଠାରୁ ବାହାର ଯାଅ ।”

“ମହାରାଜ! ଇଏ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ? ସିଢ଼ିର ଅଲୌକିକ ଗୁଣ କ’ଣ ଆପଣଙ୍କୁ ବିସ୍ମିତ କରୁନାହିଁ ?” ବୁଢ଼ା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଉଛ ନା ମରବ ?” ରାଜା ଧମକ ଦେଲେ ।

ବୁଢ଼ା ସିଢ଼ି ଧରି ପ୍ରାସାଦରୁ ବାହାରିଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଜା ସେନାପତିଙ୍କୁ ନାକ

ଗୋପନରେ କ'ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଦେଲେ ।
ସେନାପତି ତରବରରେ ଯାଇ ଲେଖକଣି
ସୈନିକଙ୍କ ସହ ଭାଷା ସମ୍ମୁଖରେ ଘୋଡ଼ା ଯାଇ
ଗୁଲିଗଲେ ।

ବୁଢ଼ା ସିଂହ ସହ ସେମିତି ଯାଇ ଗୋଟିଏ
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚିଲା, ସେମିତି ତାକୁ
ମାନସିଂହ ଆସି ସିଂହ ତାହାଠାରୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଲା ।
ସେ ଜାଣିଥିଲା କି ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ସିଂହ ତାକୁ
କିଛି ନା କିଛି ହତକର ଜ୍ଞାନ ଦେବ । ସେ
ସିଂହ ନିକଟସ୍ଥ ଗୋଟିଏ ଗଛରେ ଆଉଜାଇ
କେତେ ଘଣ୍ଟାକୁ ଉଠିଯିବା ମାତ୍ରେ ଦେଖିଲା,
ବୁଢ଼ାଆକୁ ଧନୁର ଉଦ୍ୟତ କରି ଗୁଲିଜଣ
ସୈନିକ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି । ସେ ସତରେ ଅନାଇ
ଦେଖିବା ବେଳକୁ ସେନାପତିଙ୍କ ସହ ସୈନିକ-
ମାନେ ତାକୁ ଧରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ରହିଛନ୍ତି ।

ସେ ପଲଙ୍କବାକୁ ବାଟ ନ ପାଇ ଗଛ
ତଳକୁ ଆସି ବୁଢ଼ା ଗୋଡ଼ତଳେ ପଡ଼ି ତାକୁ

ରକ୍ଷା କରିବାକୁ କେତେ କଲ । ସେନାପତି
ସୈନିକମାନେ ଆସି ତାକୁ ଧରିନେଲେ । କିନ୍ତୁ
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଧାସିରେ ଲାଞ୍ଜାଇବା ନିମନ୍ତେ
ରଜାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବୁଢ଼ା କହୁଥିଲେ
ସେମାନେ ତାକୁ ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ନେଇଗଲେ
ମାନସିଂହ ଦୟାକୁହା ଛଡ଼ି ରଜାଙ୍କ ପାଖରେ
ଗୁଲିଦିଆ କଲ । ରଜା ବୁଢ଼ାକୁ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର
ଦେଲେ ଓ ଦ୍ରବି ଦ୍ରବି କହିଲେ, “ତମକୁ
କାହିଁକି ଚଡ଼ିଥିଲି ବୁଝିଲ ତ ?”

ବୁଢ଼ା ମନେ ମନେ ରଜାଙ୍କର ପ୍ରଶଂସା
କଲ । ସିଂହ ସହ ତାକୁ ଏକ୍ସିଟିଆ ଦେଖିଲେ
ମାନସିଂହ ନିଶ୍ଚୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିବ, ରଜା ଏହା
ଜାଣି ମାନସିଂହକୁ ଧରିବା ନିମନ୍ତେ ତାକୁ
ଚଡ଼ି ଦେଇଥିଲେ । ମାନସିଂହ ଯେ ଖାମ୍ବି
ଦୟା ହସାବରେ ଗ୍ରାସଣ ଥିଲା, ତାହା ନୁହେଁ,
ସେ ତା'ର ମାରମୁକ ବୁଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ରଜା ଓ
ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କ ଭିତରେ ମନାନ୍ତର ସୃଷ୍ଟି
କରିବାକୁ ବସିଥିଲା ।

ନୃସିଂହପୁର

ଯୁକ୍ତା ତଟରେ ଗୋପପୁର ନାମରେ ଥିଲା
 ଗ୍ରାମଟିଏ ଏହା ଥିଲା ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦରେ
 ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ । ଗୋପପୁରର ଅଧିକାଂଶ
 ବାସିନ୍ଦା ଥିଲେ ଗୋପାଳ । ସେମାନଙ୍କର
 ଜୀବିକା ନିବାହର ପତ୍ତା ଥିଲା ଗୋପାଳନ ।
 ସେମାନଙ୍କର ଗଜା ଥିଲେ ନନ୍ଦ । ଶେଷିଣୀ
 ଓ ଯଶୋଦାଙ୍କ କୋଳରେ ଗମ ଓ କୃଷ୍ଣ
 ଚନ୍ଦ୍ରକଳ ପରି ବଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କୃଷ୍ଣଙ୍କର
 ବୟସ ମାତ୍ର କେତେ ଦିନ । ମାସଟିଏ ବ
 ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ
 ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟରେ ଆବାଳବୃଦ୍ଧବନିତା ଆକୃଷ୍ଟ
 ହୋଇ ଦେଖିବାକୁ ଆସନ୍ତି । ଠିକ୍ ଏହି
 ସମୟରେ କଂସ ପଠାଇଲା ପୁତନାକୁ । ରାକ୍ଷସୀ
 ପୁତନାକୁ କାମ ଦିଆଯାଇଥାଏ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ

କ୍ଷୀରପାନ କରାଇ ସେଥିରେ ବିଷଦେଇ ଦ୍ରବ୍ୟ
 କରିବାକୁ । ପୁତନା ଥିଲା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦୟ
 ରାକ୍ଷସୀ ।

ନବଜାତ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ଖୋଜି
 ପୁତନା ମାରିଲା । ଦେଖିବାକୁ ବିକୃତ ଓ
 ବିଶାଳ । କିନ୍ତୁ ରାକ୍ଷସୀ ମାୟାରେ ସେ ନିଜକୁ
 ରୂପାନ୍ତରିତ କଲା ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ ସୁବର୍ଣ୍ଣାବର ।
 ନାନା ଗ୍ରାମ ଓ ଜନପଦ ଫରୁ ବୁଲି ବୁଲି
 ସେ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ବିଷଦୁଗ୍ଧ ପାନ କରାଇ
 ମାରିଲା । ଅବଶେଷରେ ସେ ପହଞ୍ଚିଲା ଗୋପ-
 ପୁରରେ ନନ୍ଦରାଣୀ ଯଶୋଦାଙ୍କ ନିକଟରେ ।
 ଯଶୋଦାଙ୍କ କୋଳରେ ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି
 ସେ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ପ୍ରମୁଦ ହୋଇ
 ଠିଆ ହେଲା । ଶେଷରେ, “ଏ ତ ସାଧାରଣ

ଶିଶୁ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଭଲ ଏହି ଶିଶୁ ନିଶ୍ଚୟ କଂସର ଶତ୍ରୁ । ତାକୁ ମାଇଲେହିଁ ମୋର ଅଭିଷ୍ଟ ପିଞ୍ଜି ହେବ ।” ତାୟ ଯେଉଁ ଦବ୍ୟ ଶିଶୁର ମଧୁର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରି ଆକର୍ଷିତ କରୁଥିଲା ସେହି ଶିଶୁକୁ ହତ୍ୟା କରିବାର ଅଭିପ୍ରାୟ ନେଇହିଁ ପୁତନା ସେଠାକୁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ଆସିଲା । ମୁହଁରେ କପଟ ହସ ହସି ସେ ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇ ଆସି କହିଲା, “ଦେଖ, ମୋର ଅଧିକ ଦୁଗ୍ଧ ହେବାରୁ ମୋ ପିଲା ଖାଇପାରୁନାହିଁ ତମର ନୂଆ ଜନ୍ମିଥିବା ବୁଆଟି ଆଜା କି ପଚାର ହୋଇଛି । ଦୟା ମୁଁ ତାକୁ ଦୁଗ୍ଧ ପାନ କରାଇବି ।”

ଯତ୍ନଶୀଳ ଭାବେ ପୁତନା କହୁଥିବା ଶବ୍ଦ ଶୁଣି କଣେ ନାୟକରୁ ଶୀଘ୍ର ପଚାରିଲେ, “ଏତେ ଦୁଗ୍ଧ ହେବା କଣେ ନାୟକରୁ ଶୀଘ୍ର ପଚାରିଲେ ମୋ ପୁଅର ସ୍ତନ୍ନ ଭଲ ହୋଇଯିବ । ଆଜା କି ଭାବେ ମୋ ଶିଶୁର ।” ଏକଥା ଶୁଣି ସେ ମହା ଆନନ୍ଦରେ ଶିଶୁକୁ ପୁତନା ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲେ । ଶିଶୁର ମଙ୍ଗଳ ହେବା ଆଶାରେ ସେ ଏ କାମ କଲେ । ସେ କ’ଣ ବୁଝିପାରିଥିଲେ ଏହି ଛଳନାମୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦୟା ରାକ୍ଷସୀର କଥା ।

ପୁତନା ଆଗରୁ ବିଷ ପ୍ରୟୋଗ କରି ରଖିଥିଲା । ତେଣୁ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ବୃହତ୍ ନେଇ ଦୁଗ୍ଧ ପାନ କରୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏକ’ଣ ? କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଆନନ୍ଦ ତା’ର ଫମେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକତର ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଶିଶୁ ବୃହତ୍ ଦୁଗ୍ଧପାନ କରୁ କରୁ ପୁତନାର ପଞ୍ଚିପାଣି ଶୋଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପୁତନାର ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅଧିକରୁ ଅଧିକତର ହେଲା ଓ ତା’ର ଚିତ୍କାର ବିକଟରୁ ବିକଟତର ହେଲା । ଭୟଙ୍କର ଶବ୍ଦ ସହିତ ତା’ର ରାକ୍ଷସୀ ରୂପ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା । ସେ ସେହି ବିଭୀଷ ରାକ୍ଷସୀ ରୂପ ପ୍ରକଟ କରି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ସତେ ଅବା ଏକସଙ୍ଗେ ବଜ୍ରପାତ ଓ ଭୂମିକମ୍ପ ହେଲା । ସେହିଠାରେହିଁ ତା’ ଜୀବନର ଇତି ।

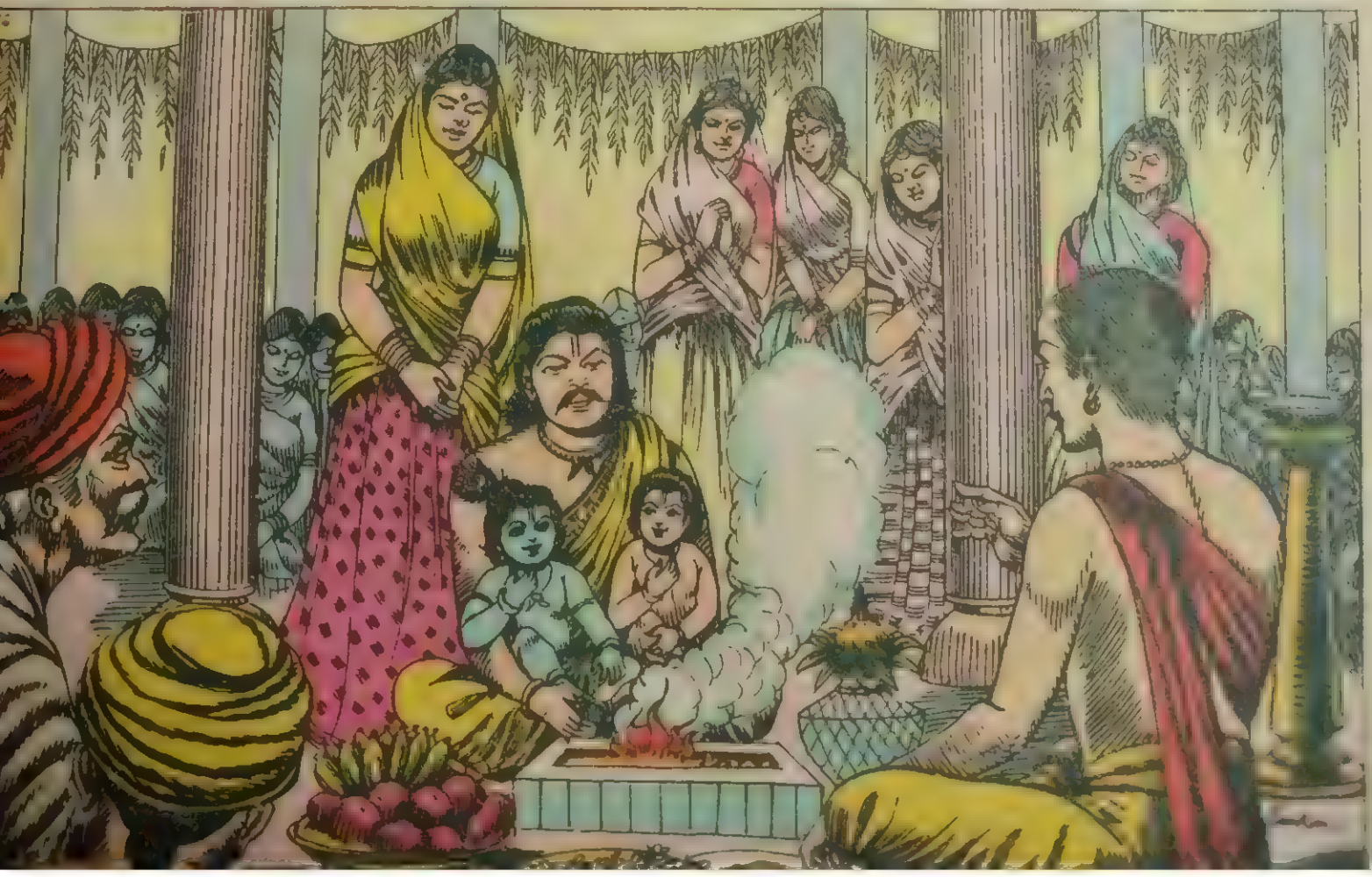
ସେ ଶବ୍ଦରେ ସାରା ଗୋପପୁର ଜମି ଉଠିଲା । ସମସ୍ତେ ଯିଏ ଯାହାର କାମ ଥିଲା

ଆସି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଏକତ୍ର ହେଲେ । ମିଶି ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦର୍ଦ୍ଦ ଜୀବନ କାମନା କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ସେହି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ, “ଶିଶୁ ଆଶିବାଦ ଦେଲେ । କୃଷ୍ଣ କାହିଁ?”

କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ସମସ୍ତେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଖୋଜି ଖୋଜି ଯାଇ ପୁରନା ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲେ ରାସସୀ ମରି ପଡିଅଛି ଓ ତା’ର ଛାତ ଉପରେ ବସିଛନ୍ତି ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣ । ପଶୋଦା ଏହାଦେଖି ଭୟରେ ଶିହର ଉଠିଲେ ଓ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କୋଳକୁ ନେଲେ । ନନ୍ଦ ଓ ଅନ୍ୟ ଗୋପବାସୀଗଣ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଏ ଅଲୌକିକ ଘଟଣା ଦେଖିଲେ । ଶିଶୁଟି ବସି ଯାଇଛି ବୋଲି ସେମାନେ ବହୁ ପ୍ରକାର ପୂଜା, ଯଜ୍ଞ ଆଦି କରି ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଲେ । ସମସ୍ତେ

ବସୁଦେବ ନିଜ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ କଥା ସଦା-ବେଳେ ଘରୁଥା’ନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧ ଖୋଲି କିଛି କାହାକୁ ବୁଝନ୍ତି ନାହିଁ । ଏସବୁ ସେ ଗୋପନରେ କରୁଥା’ନ୍ତି । କାରଣ କ’ଣ ଜାଣିଲେ ସବନାଶ ।

ବସୁଦେବ ଘରୁଥା’ନ୍ତି ବଳରାମ, କୃଷ୍ଣ ଦୁହେଁ ରାଜପୁତ୍ର । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ଜନ୍ମ ପରେ ବୟସକ ସମ୍ଭାର ଆଦି ହୋଇନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଜାତକ, ନାମକରଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୂଜାବିଧି କିଛି କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସେସବୁ କହିବା ପାଇଁ ସେ ଗର୍ଗ ଋଷିଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ଗର୍ଗ ଋଷିଙ୍କୁ ସେ ଅନୁରୋଧ କରି

କହିଲେ, “ମହାଶୟ, ଆପଣ ଏ କାମଟି ନ
କଲେ ଆଉ କିଏ କରିବ ? ପିଲା ଦୁଇଟି ଆଜି
ରାଜଭବନରେ ଥାଇ କେତେ ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
କାଳ କାଟୁଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ବିଧିର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର । କି ବିଡ଼ମ୍ବନା । ଏବେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କର ଜାତକ, ନାମକରଣ ଓ ପୂଜାଯଜ୍ଞ
କିଛି ହୋଇନାହିଁ । ଆପଣ ଯଦି ଦୟାକରି
ଏ କାର୍ଯ୍ୟଟି କରନ୍ତି ମୁଁ ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ
କରିବି । ଏସବୁ ବିଷୟରେ ଯେପରି କେହି
ବିଚାରବର୍ଣ୍ଣ ନ ଜାଣେ । ସେ ବିଶ୍ବାସ ମୋର
ବେବଳ ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ଅଛି ।”

ଗର୍ଗ ଋଷି ତ ସେହି ସୁଯୋଗ ଅପେକ୍ଷାରେ
ଥିଲେ । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ନିଜର

ସମ୍ପଦ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଗର୍ଗ ଋଷି ନିଜ
ତପସ୍ୟା ବଳରେ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ଯେ ସ୍ବ-
ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣ ରୂପରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛନ୍ତି ।
ଭଗବାନଙ୍କର ଦର୍ଶନ କରିବା କେତେ ଲୋକଙ୍କ
ଭାଗ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତ । ପୁଣି ସେ ଯାଇ ଭଗବାନଙ୍କୁ
ଶିଶୁ ରୂପରେ ଦେଖିବେ ଓ ତାଙ୍କର କାମ
କରିବେ । ପ୍ରଭାତ କୃପା ଜାଣି ମନେ ମନେ
ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ଗୋପପୁରକୁ
ଗଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣ ଓ
ବଳରାମଙ୍କର ନାମକରଣ କଲେ ଓ ଜାତକ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ଏହିପରି ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ
ଓ ଗୋପନରେ ବସୁଦେବ ନିଜର ପୁତ୍ର
ଦୁହିଁଙ୍କର ଯନ୍ତ୍ର ନେଉଥା’ନ୍ତି । ନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଭୋଜନ ଓ ଦାନ ଧର୍ମ କରାଇଲେ ।
ଗୋପୀ ଗୋପାଳମାନେ ଏହି ଅଲୌକିକ
ଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ଦିବ୍ୟ ଶିଶୁକୁ ପାଇ ଆନନ୍ଦରେ
ନାନା ଉତ୍ସବ କଲେ ।

ଏଣେ ମଥୁରାରେ କଂସ ଶବ୍ଦର ପାଇଗଲା
କି ପୁତନାକୁ ଗୋଟିଏ ଶିଶୁ ବଧ କରିଛି ।
ସେ ମନେ ମନେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଗଲା ଯେ
ଏହି ଶିଶୁ ନିଶ୍ଚୟ ତା’ର ଶତ୍ରୁ ନହେଲେ
ପୁତନାକୁ କିଏ ପ୍ରାଣରେ ମାରିପାରେ ?
ତା’ପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶ୍ବସ୍ତ ଗୁଣସ ଗୁଣସୀ-
ମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ ସେ ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ
ନାନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା । ସେହି

ଭୟଙ୍କର ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲା ଶଙ୍କଟାସୁର । ସେ କଂସକୁ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ ଆଗଭର ହୋଇ ବାହାରିଲା । ସେ କହିଲା, “ଛୁର ଗୋଟାଏ ଶିଶୁକୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଏତେ କଥା ? ମୁଁ ଶିଶୁ ଯାଇ ତାକୁ ମାରିବି ଓ ଆପଣଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁଠାରୁ ନିର୍ଭୟ କରାଇବି । ଦେଖନ୍ତୁ ମୋର ପରାକ୍ରମ ।”

ମଥୁରାସୁରରୁ କଂସଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ବଡ଼ ଅହଂକାର ସହୃଦ ଶଙ୍କଟାସୁର ଯାଇ ଗୋପସୁରରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେଠାରେ ଯାଇ ଦେଖିଲା ଗୋଟିଏ ଶଗଡ଼ ତଳେ ଶିଶୁ କୃଷ୍ଣ ଶୋଇଛନ୍ତି, ମାତା ଯଶୋଦା ପୁତ୍ର କୃଷ୍ଣକୁ ମୁହଁରେ ଖସି ନ ପଡ଼ିବା ପାଇଁ ଏକ ଶଙ୍କଟର

ସ୍ଥିତିରେ ଥିଲେ । ଶଙ୍କଟାସୁର ଏକ ପୁରୋହିତ ଶବ୍ଦରେ ଅସୁର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାରି ଶଙ୍କଟ ଗଡ଼ରେ ପଶିଲା । ତେବେ କୃଷ୍ଣ ଶିଶୁ ହେଲେନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସତେଜ ଥିଲେ । ସେ ନିୟତି ଖୁବ୍ ପଡ଼ି ହାତରେ ଥିବା ଶେକୁ ଶେକୁ ତାଙ୍କ ପାଦ ବାଜି ସମସ୍ତ ଶଙ୍କଟ ତଳେ ପଡ଼ି ଶ୍ରେ ଶ୍ରେ ହେଲେ ଶାନ୍ତିଲେ ଓ ଶଙ୍କଟାସୁରର ମୂର୍ତ୍ତି ଘଟିଲା ଏବେ ଶିଶୁ ଏ କୁଆରୀ ପାଦ ବାଜି ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଶଙ୍କଟ ଲେଉଟି ପଡ଼ିଲା ଓ ତା’ ଦେହରୁ ରାକ୍ଷସ ବାହାରି ମରି ଶୋଇଲା । ଏସବୁ ଦେଖି ତ ଯଶୋଦା ଭୟରେ ମୁକ୍ତ । ହୋଇଗଲେ ତା’ପରେ ତେଜା ଫେରି ପାଇ ପୁଅକୁ ଭଲ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖି କୋଳକୁ ନେଇ ମନେ ମନେ ଅନେକ ଦେବାଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ପୁଅର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ । ଏବେ ବଡ଼ ଏକ ରକ୍ଷ କଟିପିବାରୁ ସେଥିପାଇଁ ବହୁ ପୁଣ୍ୟ ସଞ୍ଚ କଲେ ।

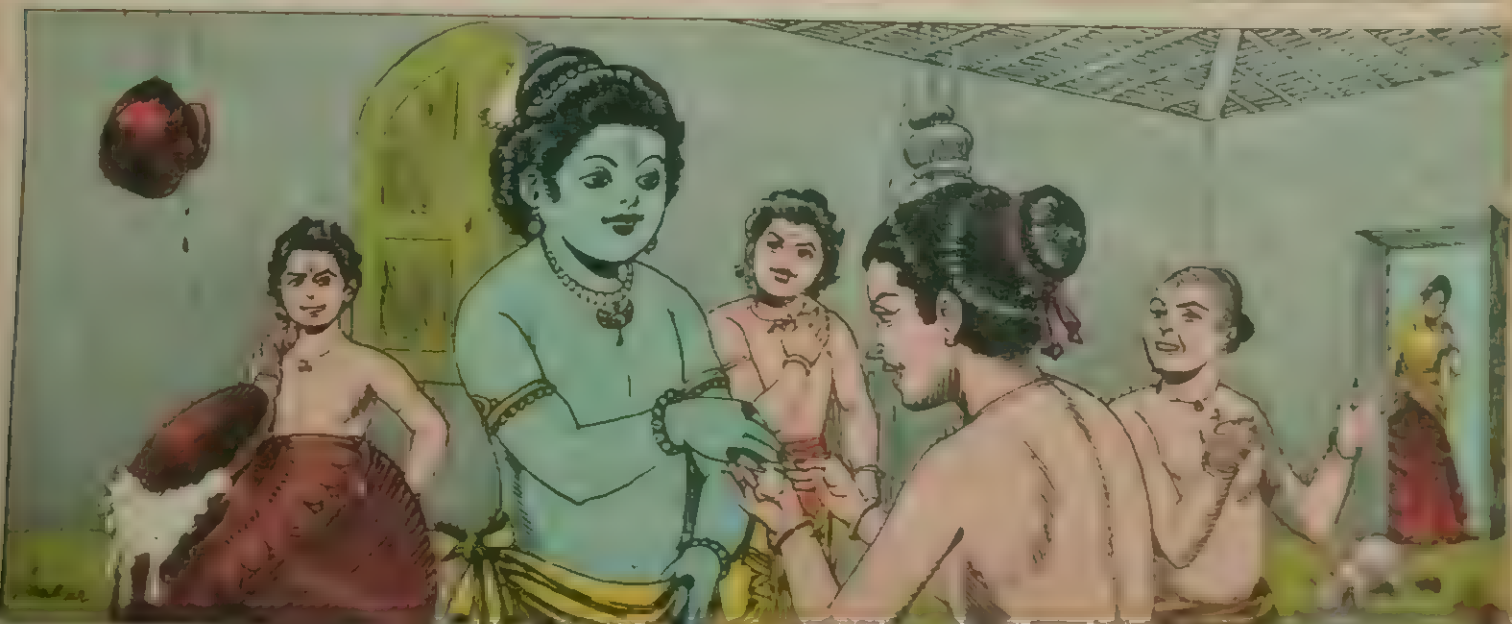
ନନ୍ଦ ରାଜା ସେତେବେଳେ ଘରେ ନଥିଲେ । ଘରକୁ ଫେରିବା ବେଳେ ଦୁରରୁ ଦେଖିଲେ ଶଗଡ଼ଟି ଘାଟି କାଠଗଦା ହୋଇ ପଡ଼ି ରାକ୍ଷସ ମରି ଶୋଇଛି । ସେ ଜାଣନ୍ତି ବେଳେ ବେଳେ ଯଶୋଦା ଶଗଡ଼ ଛାଇରେ କୃଷ୍ଣ ଶୁଆନ୍ତି । ସେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ି କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଇଁ । ସେ ସମସ୍ତିଙ୍କୁ ପଚାରିବେ “କୃଷ୍ଣର କ’ଣ ହେଲା, ସିଏ ବହୁତ ଚା”

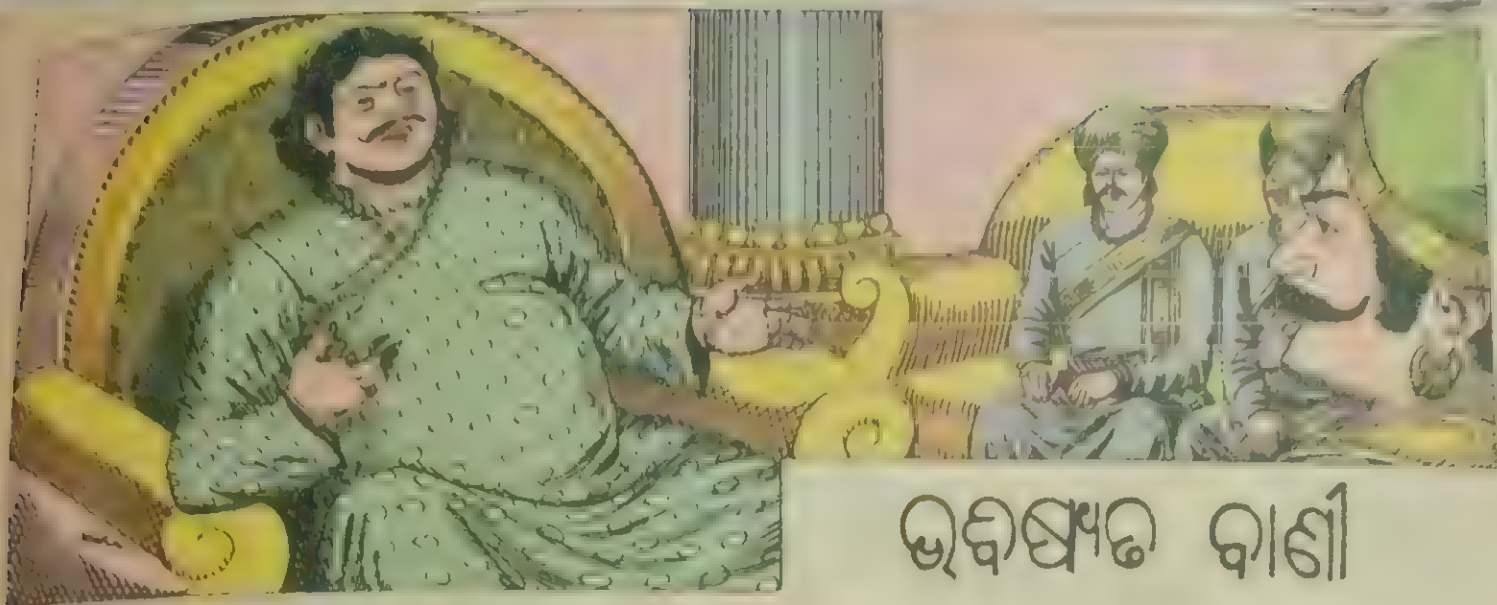
ପଶୁପକ୍ଷୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ଘୌଡ଼ି
ଆସନ୍ତି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ । ଲବଣୀ ଯଥେଷ୍ଟ ନ
ମିଳିଲେ ସେ ଅନ୍ୟ ଗୋପବାଳକମାନଙ୍କୁ
ସମ୍ଭରେ ଧରି ଗୋପାଳମାନଙ୍କ ଘରେ ପଶି
ଗୋସୁ କରନ୍ତି, ହାଣ୍ଡି ଗୁଡ଼ିକ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ
ସମସ୍ତେ ‘ଲବଣୀ ଗୋର’ ବୋଲି ମଧ୍ୟ
ଭାବିଲେ ।

ତାଙ୍କ ଲଲର ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ସେ ଲଲର
ମାଧୁରୀ ଗୋପବାସୀଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ପ୍ରତିକ୍ଷଣରେ
ପ୍ରାବଳ କରୁଥାଏ । ସେ ନୂପୁର ପିନ୍ଧି ନାଚନ୍ତି,
ମଝୁରମାନେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ସହ ତାଳ ଦେଇ
ନାଚନ୍ତି । ସେ ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ନିର୍ଭୟରେ ଖେଳି ବୁଲନ୍ତି । ସେମାନେ କିଛି
ନ ବୁଝିଲେ ମଧ୍ୟ ଜଗତକର୍ତ୍ତା ନାରାୟଣଙ୍କୁ
ଏତେ ପାଖରେ ପାଇ ଦିବ୍ୟ ଉଲ୍ଲାସରେ
ନାଚି ଉଠନ୍ତି । ଗୋପବାଳକମାନେ ତ
କ୍ଷଣକ ପାଇ ତାଙ୍କୁ ଗୁଡ଼ିକ ନାହିଁ ।
ଗୋପୀମାନଙ୍କ ଘରେ ପଶି ହାଣ୍ଡି ଗୁଡ଼ିକ

ଲବଣୀ ଆଣି ବାଜି ଦିଅନ୍ତି, ତଥାପି ସେମାନେ
ତାଙ୍କ ଉପରେ ଗୁଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ
କେତେବେଳେ ବା ସାଧାରଣ ଶିଶୁ ସେ
କାନ୍ଦନ୍ତି, କେତେବେଳେ ବା ହସନ୍ତି, କେତେ
ବେଳେ ନାନା ହଟ ଲଗାଇ ଗୋପୀଙ୍କ ପାଖକୁ
ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ସେ
ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରିୟ ।

କୃଷ୍ଣ ଯେତେ ଯେତେ ବଡ଼ ହେଲେ ସେତେ
ସେତେ ଦୁଷ୍ଟାମି ତାଙ୍କର ବଢ଼ିଲା । କିନ୍ତୁ
ତଥାପି ସମସ୍ତଙ୍କର ସେ ପ୍ରାପ୍ତିପଦ ବୁଝି
ଯାହାକୁ ନ ଦେଖିଲେ ଗୋପପୁର ପାଇଁ
ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ
ସାଧାରଣ ବାଳକର କାର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା । ତାଙ୍କ
ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତି, ଦିବ୍ୟ ତେଜ ଏ ମଧୁର
ଲଲ, ସବୁ ସାରା ଗୋପପୁରକୁ ଅତି ନିବିଡ଼
ସ୍ତରରେ ଆକୃଷ୍ଟ କରି ରଖିଥାଏ । ବାଳକ
କୃଷ୍ଣ ଥିଲେ ଯେପରି ସମସ୍ତଙ୍କର ଜୀବନ,
ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରିୟାଦୟ ପ୍ରିୟ ।

ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ

ପ୍ରାୟଶଃ ସମସ୍ତଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭାବନା ସାଥୀ
ଥାଇ ଅତି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ମନରେ ଶାସନ
କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉଥା'ନ୍ତି । କାରଣ ଏକେ ତ
କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରାୟ ନଥିଲା; ଦୃଢ଼ତାରେ ମନ୍ତ୍ରୀ-
ମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ ।

କିଛିଦିନ ପରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କର
ଅଧିକାରୀ ଅଧିକ ମୋଟା ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।
ଶେଷରେ ଏତେ ମୋଟା ହେଲେ ଯେ ଗୋଟିଏ
ପୁଅକୁ ଉଠିବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷେ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହୋଇ
ପଡ଼ିଲା । ସେ ଦେଖିଲେ ଅନ୍ୟମାନେ କେତେ
ସହଜରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି କି ପାରୁଛନ୍ତି । ମନେ
ମନେ ସେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ କି
ଏଥିପାଇଁ କି ପ୍ରତିକାର କରାଯିବ ।

ସଜା ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପରାମର୍ଶ କଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସଜାଙ୍କ
ବିଶିଷ୍ଟ ବୈଦ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଡକାଇଲେ । ଚିକିତ୍ସା

ଆରମ୍ଭ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଶାସକ ଉପରେ
ବୈଦ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ
ରଖିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଫଳରେ ଶେଷେ କିଛି
କାମ କଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ
ବୈଦ୍ୟମାନେ ଚିକିତ୍ସା ବନ୍ଦ କରି ନିଜ ଘରକୁ
ଫେରିଗଲେ ।

ତେଣୁ ସଜାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଅଧିକ ବଢ଼ିଲା ।
ଶେଷରେ ସେ ନିରାଶ ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
କହିଲେ, “ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଡ଼େଙ୍କୁରା ପିଟି
କହିଦିଅ ଯେ ଯିଏ ସଜାଙ୍କୁ ଭଲ କରିବ
ସେ ରାଜ୍ୟରୁ ଅଧିକ ପାଇବ ।” ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ
ଉଠିଲେ ରାଜ୍ୟ ଲୋଭରେ ବହୁଲେକ ଅତି
ସଜାଙ୍କୁ ହଇରାଣ କରିବେ । ତେଣୁ ସେମାନେ
ଅନ୍ୟ ଏକ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଲେ ଯେ ଚିକିତ୍ସାରେ
ସଫଳ ହେଲେ ଅଧିକ ରାଜ୍ୟ ପାଇବ । ନ
ହେଲେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ସଶ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟଦଣ୍ଡ ପାଇବ । ଏ

ସର୍ବ ଶୁଣି କିଏ ବା ସାହସ କରିବ ଆସିବାକୁ ।
ଯିଏ ବା ଆସିଲ କାରଦଣ୍ଡ ଭେଗିଲ ।
ରଜାଙ୍କର ଚନ୍ଦ୍ରା ଆନ୍ତର ବଢ଼ିଲ । ଶେଷରେ
ଦିନେ ଯୋଗାନନ୍ଦ ନାମକ ଜଣେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଏ
ଗବର ଶୁଣି ଆସି ରଜମଢ଼ଲରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ରଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ମହାରଜ,
ମୋ ଚକିତ୍ସାରେ ଆପଣ ରହିଲେ ମାସକ
ଭିତରେ ଆପଣଙ୍କ ପୁଅକୁ ଶରୀର ସମେ ପଡ଼ି
ହୋଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯାହା କହିବି ଆପଣଙ୍କୁ
କରିବାକୁ ହେବ ।”

“ଅବଶ୍ୟ କରାଯିବ ।” ରଜା କହିଲେ ।

“କିନ୍ତୁ ଆପଣ କି କ୍ଷମ୍ୟ ଦେଇ ଚକିତ୍ସା
କରୁଛନ୍ତି ମୋତକୁ ଆମକୁ କହିବାକୁ ହେବ

ନଡ଼େଇ କି ଚିକିତ୍ସାରେ ଆମେ ଆପଣଙ୍କ
ହାତରେ ରଜାଙ୍କୁ ସଫୁର୍ତ୍ତ ହୃଦେ ସମର୍ପଣ
କରିଦେବୁ ?” ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ କହିଲେ ।

“ନିଶ୍ଚୟ କହିବି । କିନ୍ତୁ ଏବେ ନୁହେଁ
ଏହାଛଡ଼ା ମୋର ଆଉ ଗୋଟିଏ ସର୍ବ୍ବ ଅଛି
ମୁଁ ରଜାଙ୍କର ଜାତକରୁ ଗ୍ରହନକ୍ଷତ୍ରର ସ୍ଥିତି
ଓ ଶୁଭ ସମୟ ଦେଖି ଚିକିତ୍ସା ଆରମ୍ଭ
କରିବି ।” ସନ୍ନ୍ୟାସୀ କହିଲେ ।

“ନିଶ୍ଚୟ । ଆପଣଙ୍କର ଯାହା ଇଚ୍ଛା ।”
ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ କହିଲେ । ତା’ପରେ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ
ରଜାଙ୍କର ଜାତକ ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କୁ ଦେଲେ ।
ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଜାତକ ପରୀକ୍ଷା କରି କହିଲେ,
“ରଜାଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା କରିବାର କୌଣସି
ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । କାରଣ ଆଜିଠାରୁ
ଏକମାସ ପରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁଯୋଗ ଅଛି ।”
ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ କହିଲେ, “ମହାଦେଃ, ଆପଣଙ୍କର
ବୋଧଦୁଃସ ଗ୍ରହନକ୍ଷତ୍ର ସ୍ୱପର୍କରେ କୌଣସି
ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । କାହିଁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି
ଜ୍ୟୋତିଷ ତ ଏପରି କଥା କହି ନାହାନ୍ତି !”

“ଦେଖନ୍ତୁ, ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ସଫୁର୍ତ୍ତ
ନିଶ୍ଚିତ କେହି ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଯାହା ଘଟିବାର
ଅଛି ଘଟିବ । ଯାହା ହେଉ ଆପଣମାନଙ୍କ
ବିଶ୍ୱାସ ନ ହେଉଛି ତ ମୋତେ ମାସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କାରାଗାରରେ ରଖନ୍ତୁ ।” ସନ୍ନ୍ୟାସୀ କହିଲେ ।

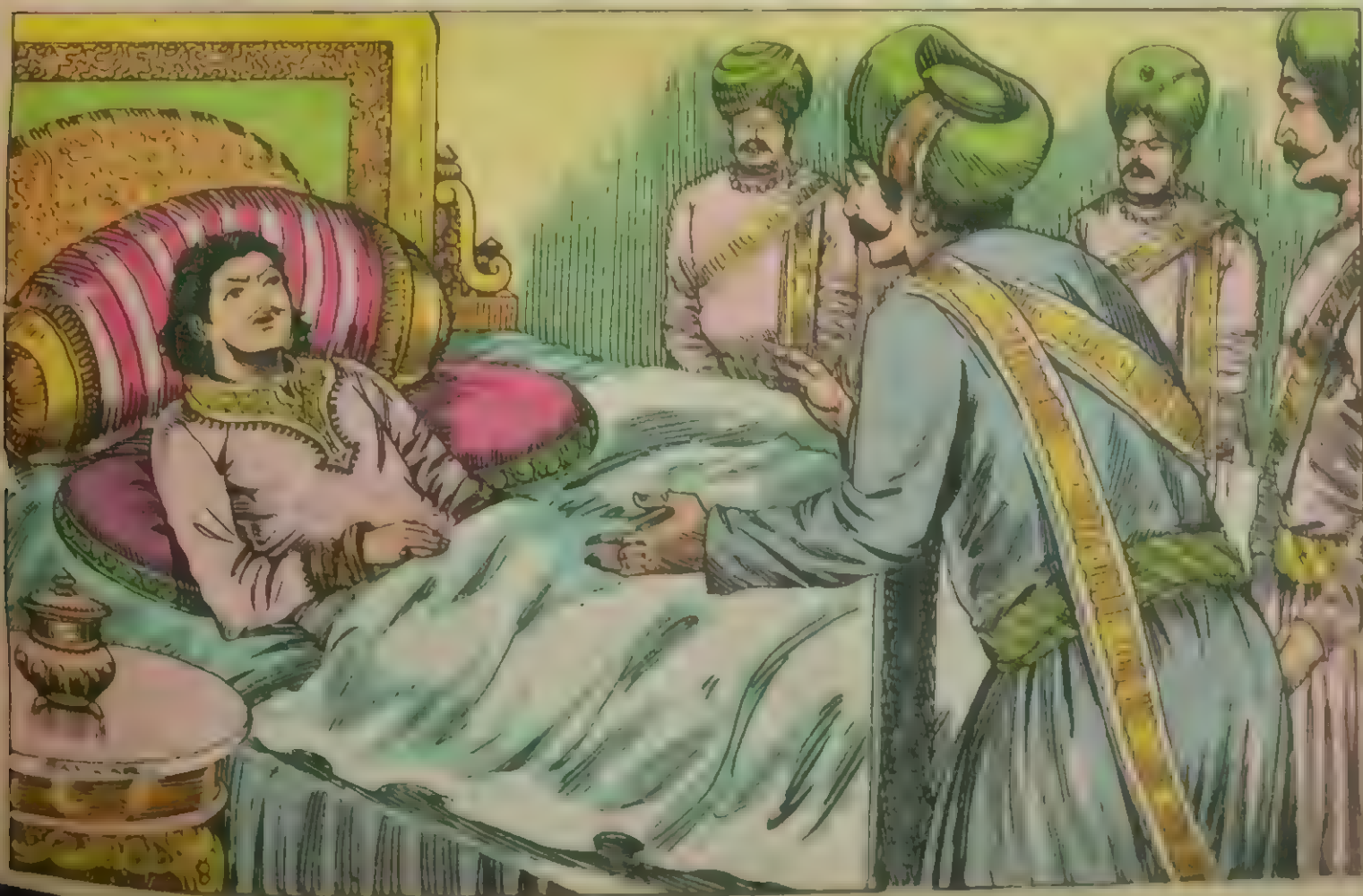
ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ
ତାଙ୍କୁ କାରାଗାରରେ ରଖିଲେ । ତାଙ୍କର ସେବା

ପରି ଲୋକ ରଖାଗଲା । ଏବେ ସନ୍ତୋଷୀଙ୍କ
କଥା ଉପରେ ରାଜାଙ୍କର ପୁରୁଷ ବଶ୍ୟାସ ଥିଲା
ତେଣୁ ତାଙ୍କ ମନର ଅବସ୍ଥା ଅତି ଗୋଟିଆ
ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଏବେ ରାଜାଙ୍କ ମନରେ ସେଇ ଗୋଟିଏ
ଚିନ୍ତା । ମୃତ୍ୟୁ ଏବେ ଶୀଘ୍ର ଆସିଯିବ ଅଥଚ
ସିଏ କିଛି କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ଭୋଗବିଳାସରେ
ରହି ସମୟ ବିତାଇଲେ । ଏହିପରି ନାନାଦି
ଚିନ୍ତାରେ ସେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସେ
ଚିନ୍ତା ଏକ ମାନସିକ ବ୍ୟାଧିର ରୂପ ନେଲା ।
ନା ସେ ଖାଇ ପାରିଲେ ନା ଶୋଇ ପାରିଲେ ।
ଶୟନ ଭୋଜନ ବିନା ରାଜା ହମେ ଶଯ୍ୟାଶାୟୀ
ହୋଇ ରହିଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଯେତେ
ବୁଝାଇଲେ ମଧ୍ୟ ରାଜା କିଛି ବୁଝିଲେ ନାହିଁ ।

ହମେ ସେ ଅନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପରି କିଛି କିଛି
ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ । ଏହିପରି ଭାବରେ
ଅଣତରଣ ଦିନ କଟିଗଲା । ତରଣ ଦିନ
ସନ୍ତୋଷୀଙ୍କୁ ରାଜା ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଦେଖିଲା ।
ତରଣ ଦିନ କଟିଯିବା ପରେ ଚିରଦିନ ରାଜା
ଯେପରି ମନ୍ଦ ହୋଇ ଶେଷ ପାଇଲେ ।
ସେ ମୃତ୍ୟୁ ପରି ଗଳ୍ପ ଉଠି ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
କହିଲେ, “ଜାହାନ୍ନୁ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ସନ୍ତୋଷୀ
ତାଙ୍କୁ କାଗଜାରୁ ଏହି ସ୍ୱର୍ଗରେ ନେଇ
ଆସ । ତାଙ୍କୁ ପାଣି ଦିଆଯିବ ।”

ସନ୍ତୋଷୀଙ୍କୁ କାଗଜାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ
ନେଇ ଆସିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେଖି ରାଜା
ଗଳ୍ପନ କରି କହିଲେ, “ହେ ମୂର୍ଖ ସନ୍ତୋଷୀ,
ତୁମେ ମିଥ୍ୟା ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ କରି ମୋତେ

କିନ୍ତୁ ଦେଇଛି । ଏବେ ତୁମେ ଦଣ୍ଡ
ଦେଖାଉଁ ମୋର ଯନ୍ତ୍ରଣା ସବୁ ମୁଁ ଭୁଲିଯିବି ।”

“ଦଣ୍ଡ ? ମୁଁ ତ ଖୁସି ହୋଇ ଆସିଛି
ପୁରସ୍କାର ନେବାକୁ ।” ସନ୍ତୋଷୀ କହିଲେ ।

“ଓ, ପୁରସ୍କାର ? ମୋର ଡ଼କ୍ଟର ହେବାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବାଣୀ କରି ମୋତେ କଷ୍ଟ ଦେଇ
ପୁଣି ପୁରସ୍କାର ରୁହୁଛି ?” ରଜା କହିଲେ ।

“ମହାରଜ, ଆପଣ ଭୁଲିଯା’ନ୍ତୁ ନାହିଁ ଯେ
ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା କରିବାକୁ ଏଠାକୁ
ଆସିଥିଲି, ଜାତକ ଦେଖିବାକୁ ନୁହେଁ ।” ମୁଁ
ଚିକିତ୍ସା କରିଛି ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଛି ।
ଦର୍ପଣ ପାଖକୁ ଯାଇ ଦେଖନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କ
ହୃଦୟର ସବୁ ଭବିଷ୍ୟ ମିଳାଇ ଯାଇଛି । ଆପଣ
ବସିଲେ ଉଠିପାରୁ ନଥିଲେ । ଏବେ ତ ସିଂହ
ପରି ବୁଦ୍ଧାମାର ଗର୍ଜନ କରି ମୋତେ ଦଣ୍ଡ
ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି । ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ମୋ ଚିକିତ୍ସା ଯୋଗୁ ହୋଇ ନାହିଁ ?”
ସନ୍ତୋଷୀ ନିର୍ଭୟରେ କହିଲେ ।

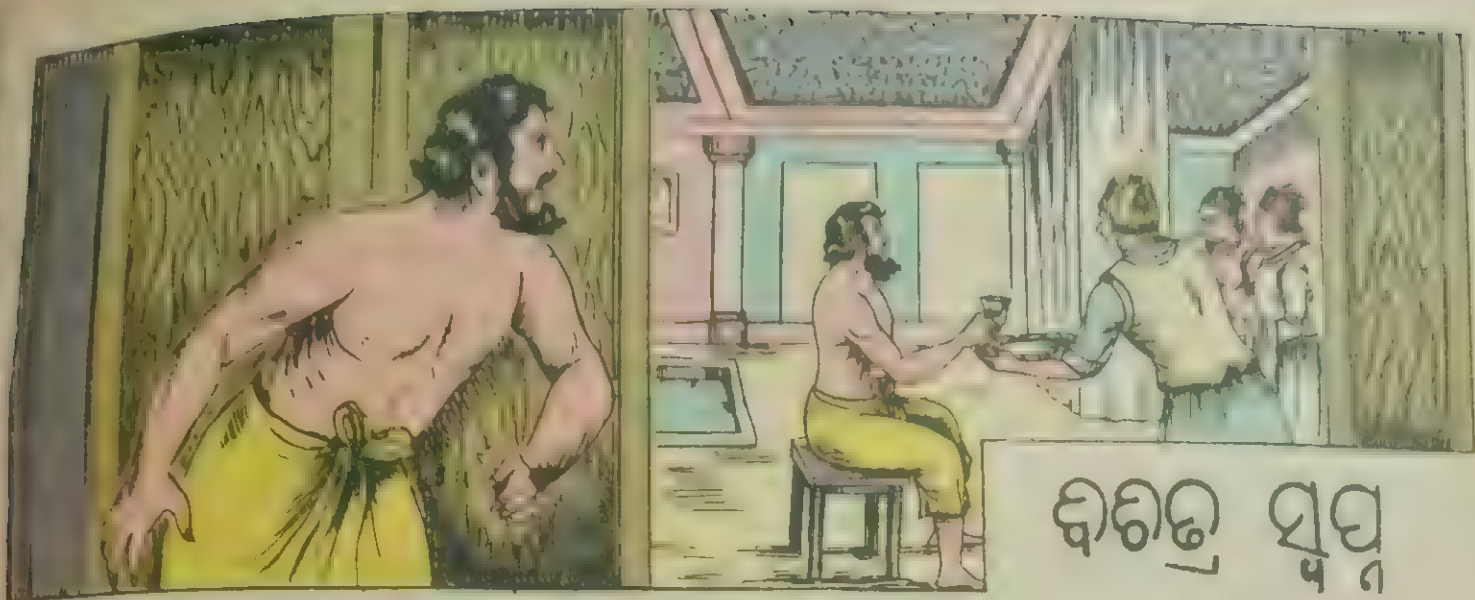
ଏବେ ସନ୍ତୋଷୀଙ୍କ କଥାର ଅର୍ଥ ସ୍ପଷ୍ଟ
ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରିଲେ । ରଜା
ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ସେ
ଯୁବକ ପରି ଦେଖା ଯାଉଛନ୍ତି । ରଜା ନିଜ
ଭୁଲ ବୁଝିପାରିଲେ ଓ ତମା ମାଟିରେ
ଚା’ପରେ ରଜା ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ
ସନ୍ତୋଷୀଙ୍କୁ ରଜ୍ୟରୁ ଅଧେ ଦେବ କୁ ।

କିନ୍ତୁ ସନ୍ତୋଷୀ କହିଲେ, “ମହାରଜ, ମୁଁ
ସନ୍ତୋଷୀ ଲୋକ, ରଜ୍ୟ ନେଇ କ’ଣ କଲେ
ଆପଣ ପୁଣିରେ ରହନ୍ତୁ ଓ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ
ପାଇଁ କାମ କରନ୍ତୁ ସେଇ ମୋର ପୁରସ୍କାର ।”

ରଜା ସନ୍ତୋଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରି କହିଲେ
“ମହାଶୟ, କୃପା କରି ମଝିରେ ମଝିରେ
ରଜଭବନକୁ ଆସି ମୋତେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ
ଦେଉଥିବେ । ମୋତେ ନିଜର ଶିଷ୍ୟ ପରି
ମାନିବେ ।”

ସନ୍ତୋଷୀ ରଜ୍ୟକୁ ଆସିବାଦି ଦେଖି
ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ବିଚିତ୍ର ସ୍ୱପ୍ନ

ଅନେକ ଦିନ ପୁରୀ ଚୁର୍ଚ୍ଚି ସହରରେ

ବାବର ନାମକ ଜଣେ ଗଣ୍ଡାବ ଲୋକ
ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ତା'ର ମନ ନାନା ଭଜ
ଅଙ୍ଗାଂସରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ । ସେସବୁ
ବେଳେ ବେଳେ ସେ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖେ ।

ଦିନେ ବାବର ଗୋଟିଏ ଭୋଜନାଳୟର
ଏକ କୋଣରେ ଥିବା ଚୌକି ଉପରେ ବସି
ନାନା କଥା ଭାବୁଥାଏ । ସହରର ବଡ଼ ବଡ଼
ଧନୀମାନଙ୍କ ଧାଇଁ ଥାଏ ସ୍ଥାନାଗାର । ସେଠାରେ
ସେବକମାନେ ମାଲିସ୍ କରି ଦିଅନ୍ତି ଓ ନାନା
ପ୍ରକାର ସେବା କରନ୍ତି । ବାବରର ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା
ହେଲା ଥରେ ସେଠାକୁ ଯା'ନ୍ତା ।

କ୍ରମେ ସେ ସେଠାକୁ ଯିବାର କଲ୍ଲନା
କଲା । ତା'ପରେ ସେ ଦେଖୁଛି ଯେ ସେ
ନିଜେ ଯାଇ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଦୂରରୁ
ଦେଖିଲା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଠିକ୍ ତା'ର ପରି

ବସି ମାଲିସ୍ ହେଉଛି ଓ ସବୁତ ଶାଉଛି ।
ବାବର ଲୁଚକରି ବସିଥାଏ । ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତିର
ଗୁରୁମାନେ ଗୁଲିଯିବା ପରେ ସୁଯୋଗ
ଦେଖି ବାବର ତା' ପାଖକୁ ଗଲା । ସେ
ବିଚାରୁ ଚଉଳିଆ ପିନ୍ଧି ବସିଥିଲା । ବାବର
ତାକୁ ଜବରଦସ୍ତି ଧରି ପାଣି ଟାଙ୍କିରେ ପକାଇ
ଦେଲା ତା' ଚଉଳିଆକୁ ନିଜେ ପିନ୍ଧି ତା'
ଚଉଳି ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ସେବକମାନେ ଲେଉଟି
ଆସିଲେ । ସେମାନେ ବହୁତ ଯତ୍ନର ସହଯୁକ୍ତ
ବାବରକୁ ସ୍ନାନ କରାଇଲେ । ତା'ପରେ ବହୁତ
ଦାମିକା ପୋଷାକ ପିନ୍ଧାଇ ବାହାରକୁ ନେଇ
ଆସିଲେ । ତା' ହାତରେ ଧନୀ ବାବରର
ସୁନା ମୋହର ଭରା ଥଳଟି ଧରାଇ ଦେଲେ ।
ସେଥିରୁ ସେ ତନୋଟି ମୋହର ସ୍ଥାନାଗାରର
ସେବକମାନଙ୍କୁ ଦେଲା ।

ବାହାରକୁ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ତା'ର ନିଜ
ସେବକମାନେ ତାକୁ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ବସିବାକୁ
ବୁଝାଇଲେ । ତା'କୁ ବହୁତ ଭଲ ମାନ୍ଦଲ ।
ତଥାପି ସବୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପରେ କିଛି ନ କହି
ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ବସିଲା । ଘୋଡ଼ା ନିଜର
ଶେଷ ବସ୍ତାରେ ଚାଲିଥାଏ ।

ଏକ ବନ୍ଦୀ କୋଠା ପାଖରେ ଘୋଡ଼ା
ଠିଆ ହେଲା । ସେବକମାନେ ଦୌଡ଼ି ଆସି
ତାକୁ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରୁ ଓଲଟାଇବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ
କଲେ । ତା'ପରେ ସେବକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରି-
ବେଷ୍ଟିତ ହୋଇ ମହଲ ଭିତରେ ଚାଲିଥାଏ ।
ତେଣୁ ସେବକ ପଚାରିଲା, “ମାଲିକ୍, ଆପଣ
ନିଜ ମହଲରେ ରହିବେ ନା ମାଲିକାଣୀଙ୍କ
ମହଲକୁ ଯିବେ ?”

“ହଁ ମୋ ମହଲରେ ଯିବେ ଚାହୁଁ
ବାବର କହିଲା । ତା'ପରେ ତାକୁ ସେମାନେ
ଏକ ଗୁମସ୍ତୀର ଦ୍ଵାରା ବୁଝାଇଲେ ନ-
ଲେଇଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଘୋଡ଼ା
ସେବକ ଆସି ତାକୁ ପଚାରିଲେ, “ମାଲିକ୍
ଆପଣ ଏଇଠି ରହିବେ କିମ୍ବା ନା ମ-
ଲିକାଣୀଙ୍କ ମହଲ ଭିତରେ କହିବେ ?”

ଆଉ ସହରକୁ ଶାନ୍ତ୍ୟ ନେଇ ଆସି
ବାବର କହିଲା ।

ଶୁବ୍ ଗୁମର ଶାନ୍ତ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ସବୁ ଅ-
ହେଲା । ବାବର ସେଥିରୁ ମନ ଇଚ୍ଛା ଶାନ୍ତ
ଶାନ୍ତବା ଶେଷ ହେବା ପରେ ଜଣେ ସେବକ
ପୁଣି ପଚାରିଲା, “ମାଲିକ୍, ଆପଣ ଆଜି
ପରେ ବହୁତ ସମୟ ବିତାଇଣି । ତେଣୁ

ଆପଣ ଶୁଣିଛନ୍ତି କି ? ଆପଣ ଏବେ ସେଠାକୁ ଯିବେ ?

“ଠିକ୍ ଅଛି । ମୁଁ ଏବେହିଁ ଯିବି ।” ବାବର କହିଲା ।

ତା’ପରେ ସେବକ ଚାଲିଗଲା । ବାବର କୁଆଡ଼େ ଯିବ ଭାବି ଭାବି ସ୍ଥିର କରି ନ ପାରି ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟା ଦ୍ଵାର ଖୋଲିବା ମାତ୍ରେ ଅନ୍ତର ମହଲକୁ ଥିବା ରାସ୍ତା ପାଇଗଲା । ତା’ପରେ ସେ ଦେଖିଲା ଧନୀ ବାବରର ସ୍ତ୍ରୀ ସୁନ୍ଦରୀ ବେଗମ୍ ନିଜେ ତା’କୁ ସ୍ଵାଗତ କରିବାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ।

ସେ ବାବରକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ତା’ର ହାତ ଧରି ନିଜର ସୁସଜ୍ଜିତ କନ୍ଧକୁ ନେଇଗଲେ ଓ ନିଜ ପାଖରେ ବସାଇ କଥା କହିଲେ ।

ବାବର ତ କନ୍ଧରେ କାତ ହୋଇଗଲା । କ’ଣ କରିବ ? ବେଗମ୍ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା ତମକୁ ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛି । କାଲି ମୋର ବାଲ୍ୟସଙ୍ଗିନୀ ନଜମା ଆସିଥିଲା । ଆମେ କଥା କହୁ କହୁ ସେ ତୁମର ପୁରା ନାମ ପଚାରିଲା । ମୁଁ ତ କହିପାରିଲି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମନେ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ତମେ ଆଜି ମୋତେ ତୁମର ପୁରା ନାମଟି କୁହ ।”

ବାବରର ମଥା ଘୁରିଗଲା । ଏବେ କରେ କ’ଣ ? ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରୟୋଗ କରି କହିଲା, “ଆରେ ଆମେ ଏତେଦିନ ହେଲା ଭରସାସାର କରିବା ପରେ ତମେ ମୋର ନାମ ଭୁଲି ଯାଉଛ ?”

ବେଗମ୍ କହୁ ଯିବ୍ କରି କହିଲେ, “ନା, ଆଜି ତୁମକୁ ପୁରା ନାମଟି କହିବାକୁହିଁ ପଡ଼ିବ ।”

କଂକର୍ଷଣ୍ୟବମୁତ ବାବର ଦୃଶ୍ୟ ଏକ ମନଗଢ଼ା ମିଛ ନାମ କହାଲ ଓ ବେଗମ୍‌ଙ୍କ ପାଖରେ ଧରା ପଡ଼ିଲା । ସେ ଭୟରେ ସବୁକଥା ସତ ସତ ବେଗମ୍‌ଙ୍କୁ କହିଦେଲା । କେଶବର ସେ ଅନୁରୋଧ କରି କହିଲା, “ତମେ ମୋତେ କ୍ଷମା କର ।”

“ମୁଁ ତ ତୁମକୁ କ୍ଷମା କରିଦେବି । କିନ୍ତୁ ମୋର ସ୍ଥାନୀ ଯେ ଖୋଦ୍ ବାଦ୍‌ଶାହଙ୍କର ମୌଲିକା । ସେ ବାଦ୍‌ଶାହଙ୍କୁ ସବୁଦିନେ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଶୁଣାନ୍ତି । ସେଠାକୁ ଯାଇ ତମେ ତ ଧରା ପଡ଼ିବ ।” ବେଗମ୍ କହିଲେ ।

ବେଗମ୍ କଥା ନ ସବୁଶୁଣି ରଜପ୍ରାସାଦରୁ ଲୋକ ଆସିଛୁ ମୌଲିକାଙ୍କୁ ଡାକି ନେବାକୁ । ବାବର ଭୟରେ ଥରିଲା ଓ ବେଗମ୍‌ଙ୍କୁ କହିଲା, “ତୁମେ ବୁଝ ଏବେ ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ।”

ବେଗମ୍ କହିଲେ, “ତୁମେ ସେଠାକୁ ଯାଇ ଦେଖିବ ବାଦ୍‌ଶାହଙ୍କ ସାମନାରେ ଦୁଇଟି ଆସନ । ଗୋଟିକ ଉପରେ

ମୋହମାଲ ଓ ଗୋଟିକ ଉପରେ ସୁନାଦ ଥିବ । ତୁମେ ମୋତର ହାରଟି ନିଶ୍ଚୟ ଗଳାରେ ପିନ୍ଧିବ ଓ ସୁନାହାରକୁ ହାତରେ ଧରି କହିବ, “ଏ ମୋର ମିତ୍ର” ଓ ତା’ପରେ ଧର୍ମକର୍ତ୍ତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବ ।”

ବାଦ୍‌ଶାହ ପଠାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ସହ ଦରିଦ୍ର ବାବର ଯାଇ ବେଗମ୍ କହିବା ଅନୁସାରେ ସବୁ କାମ କଲା ହେଲେ ଭୟରେ ଥରି ଥରି ଦେହରୁ ତା’ର ଝାଲ ଗମ୍‌ ହେ ବୋହୁଯାଉଥିଲା । ଭୟରେ ଥରିବା ଯେତେ ଦରିଦ୍ର ବାବରର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । କେତେ ବୁଝିପାରିଲା ସମଗ୍ର ଘଟଣାଟି ତା’ର ଲଜା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ ମାତ୍ର । ଏବେ ସ୍ୱପ୍ନଟି ଭାଙ୍ଗିବା ପରେ ତା’ର ଆଉ ଭୟ ନଥିଲା ତାକୁ ଏତେ ଶାନ୍ତି ଲାଗିଲା ଯେ ଆନନ୍ଦରେ ତା’ ଆଖିରୁ ଅଶ୍ରୁ ବହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭୟଙ୍କର ବିପଦର ଅନୁଭୂତିରୁ ହଠାତ୍ ମୁକ୍ତି ମିଳିଲା ।

ଅଧ୍ୟାୟ ମୂଲ୍ୟ

ଜଗନ୍ନାଥ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଗ୍ରାମର ଜଣେ ଧନୀ ଗୃହୀ । ଗୃହ ଛଡ଼ା ଦୋକାନଟିଏ ଥାଏ ଯେଉଁଠି ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ଟଙ୍କା ଲେଉଟା ପ୍ରକୃତିର ବ୍ୟୟ । ଧାନ ଅମଳ ସମୟରେ ସେ ପତ୍ନୀକୁ ଦୋକାନ ଜଗାଇ ଦେଇ ନିଜେ ଜମିପାଖରେ ଥାଏ ।

ଧାନ ଅମଳ ପରେ ସବୁ ଗୃହୀମାନେ ଗରୀବ ଲୋକଙ୍କୁ କିଛି ନା କିଛି ଦାନ ଦେଇଥାନ୍ତି । ତେବେ ଲେଉଟା ଜଗନ୍ନାଥର ପାଖକୁ କେନ୍ଦ୍ର ଯାଏ ନାହିଁ । ଥରେ ଜଗନ୍ନାଥର ମନ ହେଲା ଏଥର ନିଜ ଦାନ ଖରଚାତ କରିଲେ ପଣ ମିଳିବ । ତେଣୁ ସେ କେତେକ ପିଲାଙ୍କୁ ଗ୍ରାମରୁ ଡାକିଆଣି କିଛି କିଛି ଧାନ ବାଣ୍ଟିଲା । କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଧାନ ଥିଲା ଗୁରୁତ୍ୱରୁ ଗୁଣେ ଆଉ ବନିତ୍ର ଥିଲା ଅଗାଧ ।

ସେଇ ଗାଁର ଧରମ ଦାସ ଦୁଇଟି ବସକୁ ଦେଖି ପିଲାଙ୍କୁ ପାଖକୁ ଡାକ ଦେଖିଲା ଗାଡ଼ ମିଶା ଧାନ । ପିଲାଙ୍କୁ ସେ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ କିଛି କହି ଦିଦା କଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଧାନବସ୍ତା ସବୁ କ୍ଷେତରୁ ଘରକୁ ଆଣି ଦେଖିଲା ଘରେ ବହୁତ ଧାନ ଗଦା ହୋଇଛି । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଏତିକିବେଳେ ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ବହୁତ ସ୍ଥିରେ ଆସି କହିଲା, “ଆହେ, ଶୁଣ, ଆଜି ମୁଁ ଅଧା ଦାମରେ ବହୁତ ଧାନ କିଣିଛି । ତେଣୁ ଗୁଡ଼ିଏ ପିଲା ଧାନ ଅଧା ଦାମରେ ବହୁଥିଲେ କହିଲେ କିଏ ପମିନା ତାଙ୍କୁ ଦାନ ଦେଇଛି ଅଧା ଦାମରେ ମିଳିବାରୁ ମୁଁ ସବୁ କିଣିନେଲି ।”

ଜଗନ୍ନାଥ ଧାନଗଦା ଦେଖି ନିଜର ଅଗାଧ ମିଶା ଧାନ ଚାହିଁ ପାରିଲେ ଓ ନିଜ ଗୃହସ୍ଥରେ ଚୁପ୍ ରହିବା ଭଲ ଭାବ ସ୍ତ୍ରୀକୁ କିଛି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନାହିଁ ।

କୁଶଳ ବୁଝି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର ସାଧାରଣ ଜୀବନ କମାଇବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ବୁଝି ଅଛି । କିନ୍ତୁ କୁଶଳ ବୁଝି ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଭିନ୍ନ ଯାହା ଖୁବ୍ କମ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଥାଏ । ଏହି କୁଶଳ ବୁଝି ସାହାଯ୍ୟରେ ମଣିଷ ଅଳ୍ପ ସମୟରେ, ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମରେ ଓ ଅନାୟାସରେ ଅନେକ କିଛି ହାସଲ କରିପାରେ । ସେହିପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହେଲେ ସଜସ୍ବର ଗ୍ରାମର ସମପ୍ରସାଦ । ସେ ବିବେକବାନ୍, ସ୍ଥିରବୁଦ୍ଧି ସମ୍ପନ୍ନ ଓ ସ୍ୱସାରର ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରିବାରେ ଚକ୍ଷେଣ । ତେଣୁ ଗ୍ରାମରେ କାହାର କିଛି ସମସ୍ୟା ହେଲେ ସେମାନେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁହଁ ଆସନ୍ତି ।

ସେଇ ଗାଁରେ ଶେଳ ନାମରେ ଜଣେ ଗଣ୍ଡବ ଗୁମାସ୍ତା ଥାଏ । ଦିନେ ସେ ସମପ୍ରସାଦଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସି କହିଲା, “ମହାଶୟ, ଆମ

ଘରଟି ତଳିବାକୁ ଛେଟ, ପରିବାରର ସଭା ଫମେ ବଢୁଛି । ଶୋଇବା ରହିବା ପାଇଁ ବଣସାଏ ମାତ୍ର ଘର । ହାତରେ ପଇସା ନାହିଁ ଯେ ମୁଁ ନୂଆ ଘରଟିଏ କରିବି । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ’ଣ କରାଯାଇ ପାରେ ଆପଣ ମୋତେ ବୁଝି ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ସମବାବୁ କହିଲେ, “ଶେଳ, ତୁମ ଘରେ ତୁମେ ଛେଳି ଓ କୁକୁଡ଼ା ବି ରଖିଛ ନା?”

“ଆଜ୍ଞା, ବହୁତ ଅଛନ୍ତି, ବତକ, କୁକୁର, ବିଲେଇ, ଗାଈ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।” ଶେଳ କହିଲା ।

“ଦେଖ ଶେଳ, ଆଜିଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଛେଳି ଓ ତା’ର ଛୁଆକୁ ତୁମ ଶୋଇବା ଘରେ ନେଇ ବାନ୍ଧିବ । ଗୁରୁଦିନ ପରେ ମୋତେ ଆସି ଖବର ଦେବ ।” ସମପ୍ରସାଦ କହିଲେ ।

ଘୋଳ ଖୁସି ହୋଇ ଘରକୁ ଯାଇ ସେଇଆ
 କଲ । ଚନ୍ଦ୍ରାବ ଘର ଭିତରେ ଜାଗା ଆସୁଛି
 କମ୍ ହୋଇଗଲା । ଚାରିଦିନ କଷ୍ଟ କରି
 କଲିକ ପରେ ଯାଇ ରାମପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ଦେଖା କରି
 ତା'ର କଷ୍ଟ କହିଲା । ରାମବାବୁ କହିଲେ,
 “ପ୍ରଥମେ କଷ୍ଟ ହେବ, ପରେ ସବୁ ଠିକ୍
 ହୋଇଯିବ । ଏବେ ଆଉ ଦୁଇଟିଲ ଛେଳି
 ଘର ଭିତରେ ରଖିବ । ପାଞ୍ଚଦିନ ପରେ ଆସି
 ମୋତେ ଜଣାଇବ ।”

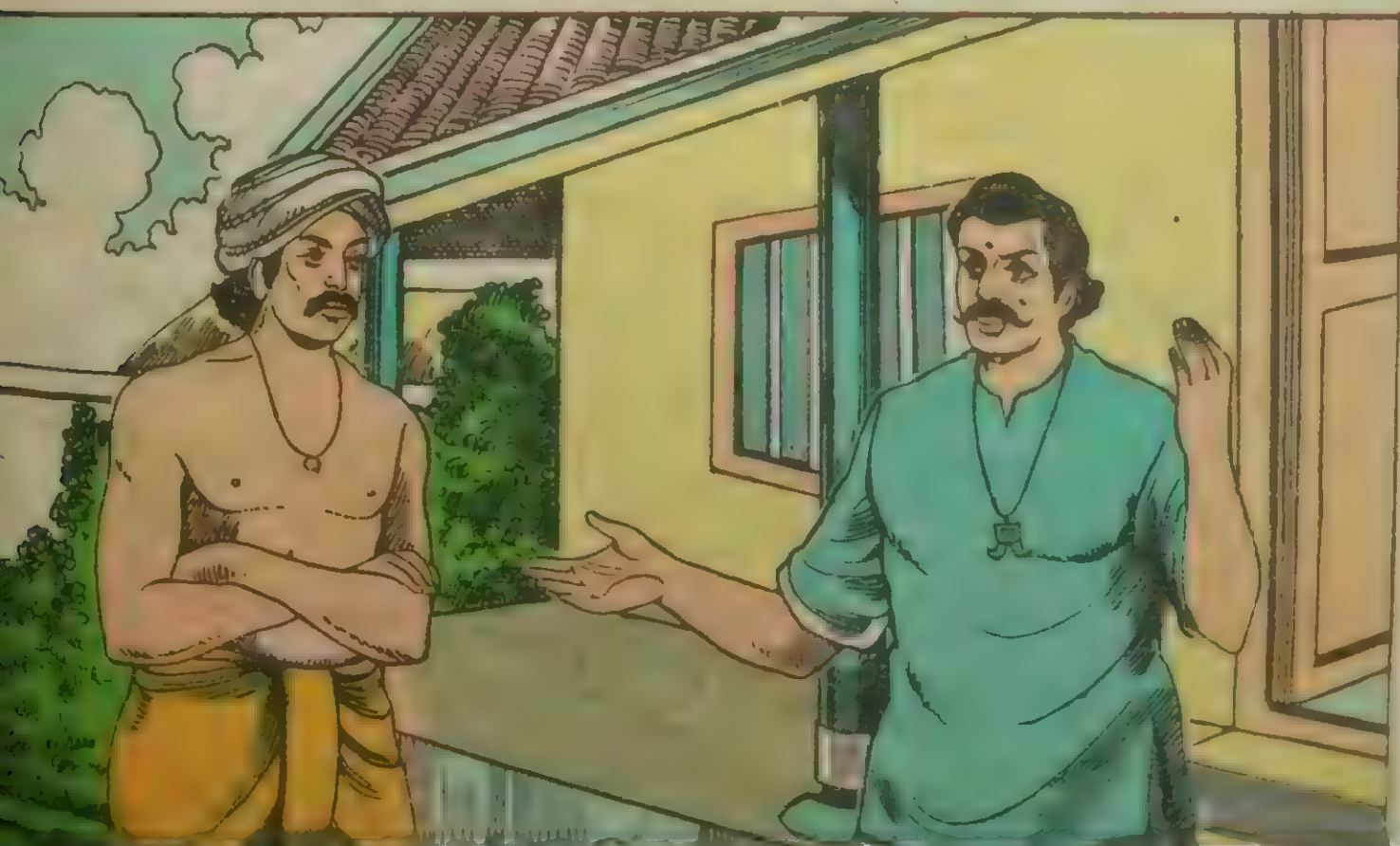
ପାଞ୍ଚଦିନ ପରେ ଘୋଳ ରାମପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ପୁଣି
 ଦେଖା କରି କହିଲା, “ମହାଶୟ, ଆପଣଙ୍କ
 କଥା ଅନୁସାରେ ତ ଚକ୍ଷୁ ହେଲେ ଏବେ
 ଶାଇବା ବଖାସିରେ ଆଉ ହଲଚଲ ହେବାକୁ
 ଯାଗା ନାହିଁ ।”

ରାମପ୍ରସାଦ ଆଲ୍ଲା ଆଲ୍ଲା ହସି କହିଲେ,
 “ଘୋଳ, ଏବେ ଆଜିଠାରୁ ଘରେ ଥିବା
 ଛେଳିମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଦୁଇଟିକୁ ବାହାରେ
 ବାନ୍ଧିବ ଓ କାଲି ଆସି ମୋତେ କହିବ
 କ'ଣ ହେଲା ।”

ଦୁଇଦିନ ପରେ ଘୋଳ ଖୁସି ହୋଇ
 ଆସିବାର ଦେଖି ରାମପ୍ରସାଦ କହିଲେ,
 “ଘୋଳ, ଏବେ ତୁମ ଘର ଟିକିଏ ବଡ଼
 ଲାଗୁଛି ନା ?”

“ଆଜ୍ଞା, ହଁ, ମଝିରେ ତ ନିଶ୍ଚାସ ମାରିବାକୁ
 କଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା । ଏବେ ଟିକିଏ ଖୋଲ
 ଲାଗୁଛି ।” ଘୋଳ କହିଲା ।

“ତେବେ, ଆଜିଠାରୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଛେଳି
 ଓ ଚାକ ମା'କୁ ମଧ୍ୟ ବାହାରେ ବାନ୍ଧିବ ।

ଦୁଇଦିନ ପରେ ଆସି ମୋତେ ଶବର ଦେବ
ବୁଝିଲ ?” ରାମପ୍ରସାଦ କହିଲେ ।

ଦୁଇଦିନ ପରେ ଘୋର ହସଖୁସିରେ ଭବ
ତେହେରା ଦେଖି ରାମପ୍ରସାଦ ପଚାରିଲେ,
“ଏବେ ତୁମ ଘରର ଅବସ୍ଥା କିପରି ?”

“ବାରୁ ମହାଶୟ, ଆପଣ ମୋର ବହୁତ
ଉପକାର କରିଛନ୍ତି । ଏବେ ମୋ ଘର ବହୁତ
ଖୋଲା ଓ ବଡ଼ ଲାଗୁଛି । ମୋ ଘରର
ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ଖୁସି ।” ଘୋର କହିଲା ଓ
ନମସ୍କାର କରି ଚାଲିଗଲା ।

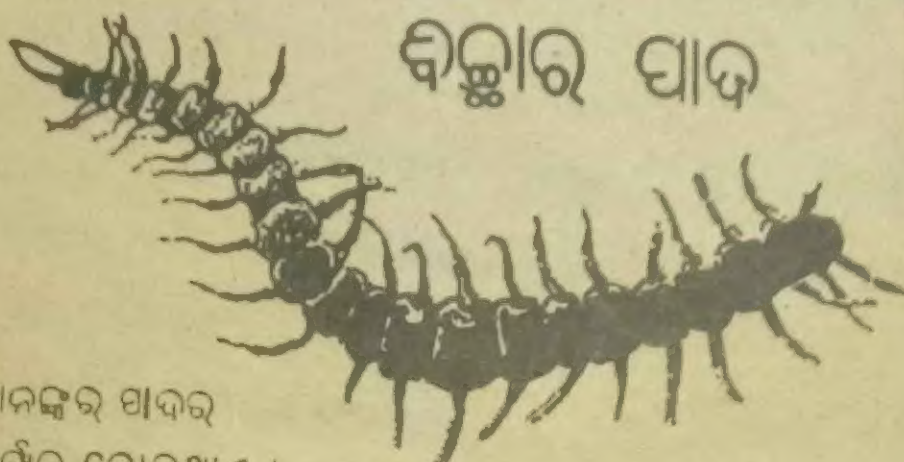
କିଛିଦିନ ଆଗରୁ କୈଳାସ ନାମକ ଏକ
ବୁଦ୍ଧିମାନ ଯୁବକ ରାମପ୍ରସାଦଙ୍କ ଘରେ କାମ
କରିବାରୁ ରହିଥାଏ । ସେ ପ୍ରଥମରୁହିଁ ଘୋର
ଓ ରାମପ୍ରସାଦଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମନଦେଇ
ଶୁଣୁଥାଏ କିନ୍ତୁ ସେ ବୁଝିପାରିଲା ନାହିଁ ଯେ ଛୋଟ
ଘର କିପରି ବଡ଼ ହୋଇଗଲା । ସେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇ ରାମପ୍ରସାଦଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, “ବାରୁ ଘୋରର
ନୂଆ ଘର ତ ତିଆରି ହୋଇନାହିଁ । ସେତିକି

ଜାଗା ସେତିକି, ଆଉ କେବଳ କଥାବାର୍ତ୍ତା
ଆପଣ ତାକୁ କ’ଣ ବୁଝାଇଲେ ଯେ ତା’
ଛୋଟ ଘର ବଡ଼ ହୋଇଗଲା ଓ ତା’ ସମସ୍ତ
ସମାଧାନ ହୋଇଗଲା ?”

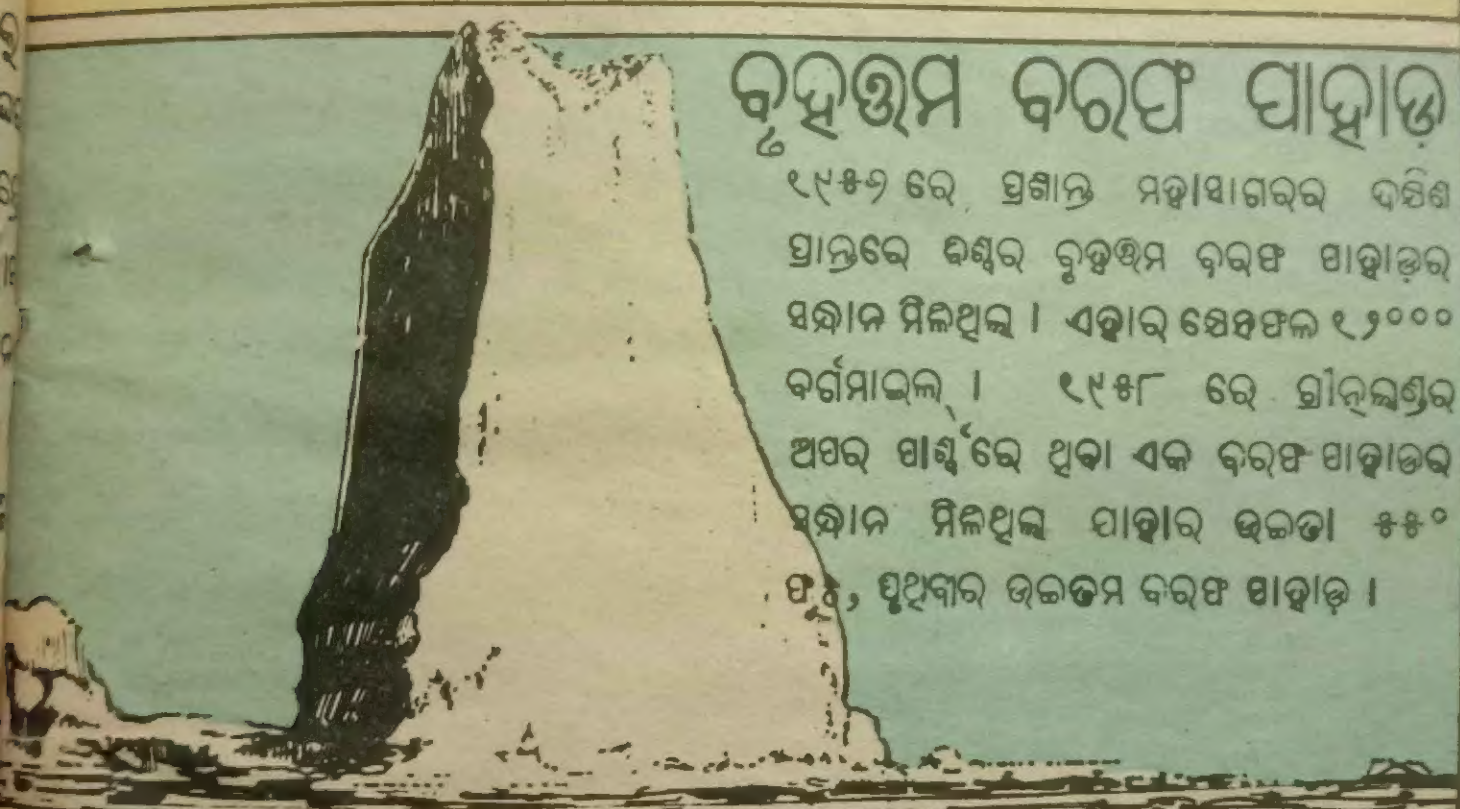
ରାମପ୍ରସାଦ କହିଲେ, “ଘୋର କିଛି
ସାଧାରଣ ମଣିଷ, ତା’ର ବୁଦ୍ଧି ଅଛି ହେଲେ
କୁଶଳ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ । ସେ କହିଲା ବଡ଼ ଘର
ତିଆରି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଅଧିକ ସେଇ
ଘରକୁ ନେଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହେବ । ତେଣୁ ସେ
କ୍ଷେତ୍ରାକଳି ତା’ର ମନୋବୃତ୍ତି ବଦଳାଇବାକୁ
ଅଧିକ ପଣ୍ଡା ଘର ଭିତରେ ରଖିବାରୁ ଘର
ଖୁବ୍ ଛୋଟ ଲାଗିଲା । ସେତେବେଳେ ସମସ୍ତେ
କଷ୍ଟେମକ୍ଷ୍ଟେ ସେଇ ଘରେ ତଳିଲେ । ନିଶ୍ଚୟ
ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ପରି ଲାଗିଲା । ପୁଣି ପଶୁମାନେ
ବାହାରିଗଲାରୁ ତାକୁ ଖୋଲା ଓ ବଡ଼ ଲାଗିଲା
ସେତେବେଳେ ତା’ର ମନେହେଲା ଆଜି
ଖୋଲା । ବାସ୍ ମନୋବୃତ୍ତି ବଦଳିଗଲା
ବାହାରେ ଘର ଯାହା ଥିଲା ସେଇଆ ।”

ବହୁ ଓ ତେଲୁଣୀ
ପୋକକୁ ଇଂଲିଶ୍ ଭାଷାରେ
ସେଣ୍ଟିପେଡ୍ କହନ୍ତି,
ଅର୍ଥାତ୍ ଶହେପାଦ ଥିବା
ପୋକ । କିନ୍ତୁ ଇଉରୋପରେ
ଏକପ୍ରକାର ବହୁ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପାଦର
ସଂଖ୍ୟା ୧୭୩ ରୁ ୧୭୭ ଯୋଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ବହୁର ପାଦ

ବୃହତ୍ତମ ବରଫ ପାହାଡ଼

୧୯୫୭ ରେ, ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରର ଦକ୍ଷିଣ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ବର୍ଷର ବୃହତ୍ତମ ବରଫ ପାହାଡ଼ର
ସନ୍ଧାନ ମିଳିଥିଲା । ଏହାର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ୧୨୦୦୦
ବର୍ଗମାଇଲ୍ । ୧୯୫୮ ରେ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲଣ୍ଡର
ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଥିବା ଏକ ବରଫ ପାହାଡ଼ର
ସନ୍ଧାନ ମିଳିଥିଲା ଯାହାର ଉଚ୍ଚତା ୫୫୦
ଫୁଟ, ପୃଥିବୀର ଉଚ୍ଚତମ ବରଫ ପାହାଡ଼ ।

ହମିଙ୍ଗ୍ ବାର୍ଡ

ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରେ ଥିବା ହମିଙ୍ଗ୍ ବାର୍ଡ ନାମକ
ଏକ ପ୍ରକାର ପକ୍ଷୀ ପ୍ରତି ମିନିଟ୍‌ରେ ପ୍ରାୟ ୮୦ ଥର
ପକ୍ଷ ଗୁଲନା କରୁଥାଏ, ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ ପକ୍ଷ-
ଗୁଲନାରେ ସେ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥାଏ ।
ଏହି ପକ୍ଷୀ କେବଳ ତଳଭାଗରୁ ଡୁହେଁ, ବାମ
ଦକ୍ଷିଣ ଓ ପଛପଟରୁ ମଧ୍ୟ ଡୁହୁଥାଏ ।

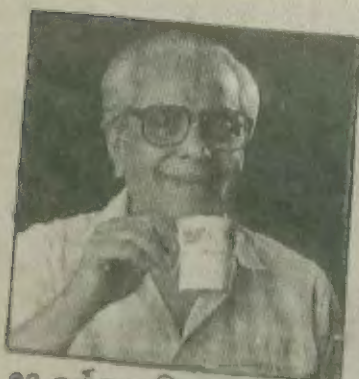

ଜେଜେବାପାଙ୍କର ପୁଣି ନୂଆ କୌତୁକ!

ଜେଜେବାପା ପାଖରେ ଥିଲେ ସମୟ କେବେ ନିରାକରରେ ବଢ଼େ ନାହିଁ। ସେ ସବି ଅନ୍ୟ କିଛି କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ନ ଥାନ୍ତି, ତା'ହେଲେ ସେ ନିଜର ନାଚନାଚୁଣୀଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ନୂଆ କୌତୁକ ସୃଷ୍ଟିଆଣନ୍ତି । ଏବେ ପଞ୍ଚିଶତି ବର୍ଷରେ ବି ତାଙ୍କୁ ଦିଶୁଛି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ କର୍ମଠି ଜେଜେବାପା ବୋଲି ଜୁହାଁସାରିପାରେ !

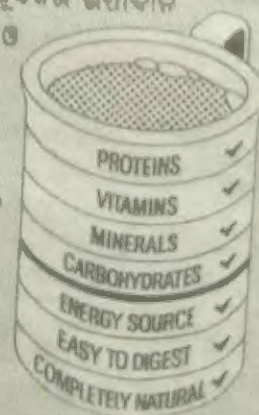
ଏହା ହଲିବରସ୍ ମହମା ! ଏବେ ବର୍ଷ ଧରି ହଲିବରସ୍ ତାଙ୍କୁ ସୁସ୍ଥ ଓ କର୍ମଠି ରଖି ଆସିଛି । ତାଙ୍କର ମତରେ ହଲିବରସ୍, ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୁଷ୍ଟିକର ଓ ସହଜରେ ହଜମ ହୁଏ । ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ — ବିନା କୌଣସି ହଲିବରସ୍ ପିଇବା ହେଉଛି ତାଙ୍କର ନିତ୍ୟନିଆ ପ୍ରିୟ ଅଭ୍ୟାସ ।

୨୦ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସରେ
ଧରି ଜେଜେବାପାଙ୍କ
ପ୍ରିୟ ହାସ୍ୟକର ପାନୀୟ

ସହଜରେ ହଜମ ହେବା ଆଜ୍ଞାରେ ହଲିବରସ୍ରେ ଉଚ୍ଚ ଗହଣ ଏକାତ୍ର ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସ୍ବାଚ୍ଛିକ ପୁଷ୍ଟିକର ଉପାଦାନ ପ୍ରୋଟିନ, ଖିଟାମିନ, ମିନେରାଲସ୍ ଓ କାର୍ବୋହାଇଡ୍ରେଟ୍ ଯାହାକି ଶରୀର ପୁଷ୍ଟି ଏବଂ ପ୍ରସାନ୍ନ ଯୋଗେଇଥାଏ ।

ଏହି ସାର ପୁଷ୍ଟିକର ତାତକାଳିନେ ଯେ ହଲିବରସ୍ ପିଇବାକୁ ପରମର୍ଶ ଦିଅନ୍ତି, ସେଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ । କାରଣ, ଏହା ହେଉ ପୁର ପୁଷ୍ଟିକର ପାଣି ପୁଷ୍ଟିସାଧନର ସମାଶିତ ରସ ।

ପୁଷ୍ଟି ଯୋଗାଇବାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିମ୍ନ

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କାର ପରିଚୟୋତ୍ତ ମାଲ୍ ୧୯୮୮ ପ୍ରଶଂସାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

M. Natarajan

Mohan D. Desai

ଉତ୍କଳ ଚିନ୍ତା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ
 ଉତ୍କଳ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବ * ଜାନ୍ତୁଆର ୯୦ ପୁରା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ଦରକାର ।
 ସ୍ବାଧୀନ ଉପଯୁକ୍ତ ବେଳେ ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
 ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେସ୍‌ର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା
 ଟୋ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାତ୍ରାସ-୨୦୦୦୨୨ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ନଭେମ୍ବର ୮୭ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

- ପ୍ରଥମ ଚିନ୍ତା : ମାନବ-ଜୀବନ ଦୃଷ୍ଟି ଆନ କିଛି—ପାଣି ଖୋଟକା,
- ଦ୍ବିତୀୟ ଚିନ୍ତା : ଦର୍ପଣର ଛବି; ଦୃଷ୍ଟି ଚରସ୍ଥାୟୀ ଜୀବନ ଏକା !
- ପୁରସ୍କାର ଚିନ୍ତା : ରମେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗରାଜ, ଖୋରଧା
- ଚିନ୍ତାକୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

ଜନ୍ମ ମାମୁଁ

ବାସିକ ଦେୟୀ : ଟ. ୩୦-୦୦

ମନିଅନ୍ତର ଫୋଇବା ଠିକଣା :

ଜିଲ୍ଲା ଏଜେନ୍ସି, ଚନ୍ଦ୍ରାମାମା ବଲ୍‌ଫର୍ଡ୍, ବଡ଼ପଲ୍ଲୀ, ମାତ୍ରାସ-୨୦୦୦୨୨
 ବିଦେଶ ସବାଣି ଦେୟ ବରଷା ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଠିକଣାକୁ ଲେଖନ୍ତୁ :

Anil Kumar P. 1984

No share prices,
no political fortunes, yet...

**Over 40% of Heritage readers
are professionals or executives,
61% from households
with a professional / executive
as the chief wage earner.
Half hold a postgraduate degree
or a professional diploma.**

- from an IMRB survey
conducted in Oct 1984

It's an unusual magazine. It has a vision for today and tomorrow.

It features ancient cities and contemporary fiction, culture and scientific developments, instead of filmstar interviews and political gossip. And it has found a growing readership, an IMRB survey reveals. Professionals, executives and their families are reading The Heritage in depth - 40% from cover to cover, 42% more than half the magazine.

More than 80% of The Heritage readers are reading an issue more than once. And over 90% are slowly building their own Heritage collection.

Isn't it time you discovered why?

**THE
HERITAGE**